

UNIVERSITAT DE VIC
UNIVERSITAT CENTRAL
DE CATALUNYA

Les xarxes de col·laboració de professorat entre escoles: impactes, dificultats i reptes de futur

**MÀSTER EN EDUCACIÓ INCLUSIVA, DEMOCRÀCIA I
APRENTATGE COOPERATIU**

TREBALL FINAL DE MÀSTER

Universitat de Vic

Curs 2021/2022

“Res en el món és completament individual” (Hargreaves i O’Connor, 2020)

“L’aprenentatge ha deixat de ser una activitat interna i individual per passar a ser una activitat col·laborativa i en xarxa” (Siemens, 2008)

“Ningú és perfecte, però l’equip pot ser-ho” (Hargreaves i O’Connor, 2018)

“El millor que el món té, està en els molts móns que el món conté” Eduardo Galeano

Índex de continguts

1. Introducció	5
2. Marc Teòric.....	7
2.1 Processos de col·laboració entre professorat com a suport a l'escola inclusiva.....	7
2.2 Col·laboració entre professorat dins i fora l'escola. Aprenentatge entre iguals.....	8
2.3 Principis de l'aprenentatge cooperatiu com a base d'aprenentatge entre professorat	9
2.4 Altres tipus de col·laboració entre professorat / Aprenentatge entre iguals: Observació entre iguals, Comunitats Professionals d'Aprenentatge i Grups de Suport Mutu.	11
2.5 Les Xarxes de Col·laboració entre professorat: concepte, finalitats i funcionament.....	11
2.6 Professionalisme col·laboratiu	12
3. Objectius i subobjectius	16
3.1 Objectiu 1.....	16
3.2 Objectiu 2.....	16
3.3 Objectiu 3.....	16
4. Metodologia.....	17
4.1 Paradigmes de la recerca	17
4.2 Context de la recerca	17
4.3 Les Xarxes Participants	17
4.3.1 La Xarxa Khelidon per a l'aprenentatge cooperatiu	17
4.3.2 La Xarxa de Competències Bàsiques	18
4.3.3 La Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu de l'Escola Pia de Catalunya	18
4.4 Participants.....	19
4.5 Instruments de recollida d'informació	20
4.5.1 Qüestionari per al professorat.....	20
4.5.2 Entrevistes semiestructurades a les coordinacions de les diferents xarxes.	21
4.5.3 Grups de discussió amb professorat representant de les 3 escoles	22
4.6 Procés de recollida de la informació.....	23
4.7 Procés d'anàlisi de la informació	23
4.8 Aspectes ètics de la investigació.....	24
5. Resultats.....	25
5.1 Representació del professorat participant d'una xarxa què és una xarxa de col·laboració entre professorat per a la innovació i la inclusió.....	25
5.1.a Objectius d'una xarxa de col·laboració.....	25
5.1.b Experiències concretes per a les que apareix la necessitat d'una xarxa	28

5.1.c Dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.....	30
5.2 Percepció de les persones que participen en xarxes de de col·laboració entre professorat sobre els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa	31
5.2.a Elements fonamentals del funcionament d'una xarxa	32
5.2.b Estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació.....	35
5.3 Aportacions de les xarxes de col·laboració de professorat entre centres per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la millora de les pràctiques docents i el desenvolupament professional.....	37
5.3.a Què ens aporten les xarxes	38
5.3.b Aspectes positius que troben professorat participant de les Xarxes	40
5.3.c Dificultats per assolir els objectius de les Xarxes	42
6. Discussió dels resultats.....	44
6.1 Representació del professorat participant a una xarxa dels què és una xarxa de col·laboració entre professorat per a la innovació i la inclusió.....	44
6.2 Percepció de les persones que participen en xarxes de de col·laboració entre professorat sobre els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa	47
6.3 Aportacions de les xarxes de col·laboració de professorat entre centres per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la millora de les pràctiques docents i el desenvolupament professional.....	50
7. Conclusions generals.....	53
8. Referències bibliogràfiques.....	55
9. Annexos.....	58
9.1 Annex 1. Taula recollida informació de l'objectiu 1	58
9.2 Annex 2. Taula recollida informació de l'objectiu 2	73
9.3. Annex 3 - Taula recollida informació de l'objectiu 3.....	84

Índex de il·lustracions

Il·lustració 1: Dimensions de l'Index for inclusion	7
Il·lustració 2: Principis bàsics de l'Aprenentatge Cooperatiu	10
Il·lustració 3: Quadrants de la col·laboració	12
Il·lustració 4: 10 principis del Professionalisme Col·laboratiu	13
Il·lustració 5: Els 4 factors del professionalisme col·laboratiu.....	14

Índex de taules

Taula 1: Escoles participants de les tres xarxes.....	19
Taula 2: Relació preguntes del qüestionari amb els subobjectius	21
Taula 3: Relació preguntes del qüestionari amb els subobjectius	21
Taula 4: Relació preguntes del qüestionari amb els subobjectius	22
Taula 5: Recull de la relació dels subobjectius de l'objectiu 1 amb l'instrument de recollida informació	25
Taula 6: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 1.a.....	25
Taula 7: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 1.b.....	28
Taula 8: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 1.c	30
Taula 9: Recull de la relació dels subobjectius de l'objectiu 2 amb l'instrument de recollida informació	32
Taula 10: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 2.a.....	32
Taula 11: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 2.b.....	35
Taula 12: Recull de la relació dels subobjectius de l'objectiu 3 amb l'instrument de recollida informació	38
Taula 13: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 3.a.....	38
Taula 14: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 3.b.....	40
Taula 15: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 3.c.....	42

1. Introducció

Aquesta investigació té com a principi fonamental la interacció de les persones. D'aquestes interaccions se'n poden derivar uns aprenentatges que ens poden permetre construir conjuntament tot allò que ens proposem. Personalment, trobo que les interaccions interpersonals i l'aprenentatge cooperatiu que es genera té molt potencial en el camp de l'educació i és una de les grans oportunitats amb molt recorregut de millora. Sempre m'ha interessat com les persones treballant juntes podem anar més enllà i més lluny. La vinculació d'uns elements determinats em van portar a seleccionar aquesta temàtica per tenir la oportunitat de poder aprofundir, analitzar i en definitiva aprendre a nivell personal i poder enriquir el meu entorn personal, familiar i laboral. Els elements són els següents:

- La passió de poder treure el màxim profit de la interacció entre les persones.
- L'aprofundiment en l'aprenentatge cooperatiu acompanyada a través del programa de Cooperar per Aprendre / Aprendre a Cooperar del Grup de Recerca d'Atenció a la Universitat de Vic.
- Tenir la oportunitat de repensar un model formatiu de desenvolupament professional docent i els aprenentatges adquirits durant el Màster d'Educació Inclusiva, Democràcia i Aprenentatge Cooperatiu.

Totes aquestes qüestions m'han servit per clarificar cap a on destinar la finalitat de la meva professió que és treballar per construir una escola inclusiva. En definitiva, l'objectiu final és aconseguir que la inclusió social sigui cada dia una mica més real.

L'elaboració d'aquest treball final de màster pretén ser un recorregut d'aprenentatge a través de l'escola inclusiva, les bases de l'aprenentatge cooperatiu, un procés d'indagació sobre els diversos projectes de col·laboració entre professorat dins i entre escoles, i finalment, una anàlisi més concreta de les xarxes de col·laboració de professorat entre diferents escoles. A través de la meva tasca professional he tingut l'oportunitat de seguir i viure la implementació del projecte Cooperar per aprendre, Aprendre a cooperar a diferents escoles.

L'objectiu general de la investigació és conèixer a través dels membres que formen aquestes xarxes la seva opinió i criteri sobre què és una xarxa de col·laboració entre professorat, quins són els objectius d'aquestes xarxes, quines són les necessitats per les quals es van crear, entendre els elements bàsics del seu funcionament, aprofundir en les estratègies per compartir experiències i material, quines són les principals aportacions de les xarxes de professorat al món educatiu, i evidenciar quins són els principals aspectes positius i dificultats que el professorat s'ha trobat a través de la seva participació en aquestes xarxes.

Gràcies a l'experiència d'aprenentatge que he tingut amb la meva participació al Màster d'Educació Inclusiva, Democràcia i Aprenentatge Cooperatiu he pogut copsar les bases de l'Educació Inclusiva i la Inclusió Social. A més a més, he après a diferenciar els diferents tipus d'investigació i indagar amb la investigació participativa, nou paradigma per a mi. La investigació participativa ha estat la base d'aquesta investigació degut a la importància i impacte que se li pot donar a les persones que participen i a l'entorn més directe. A través del màster també he pogut identificar els elements de suport a l'escola inclusiva que podem trobar a l'escola i a la comunitat educativa. Identificar aquests elements de suport em sembla un exercici molt important

a realitzar, i poder constatar que amb la modificació i coordinació d'aquests suports, la transformació de l'escola inclusiva cada vegada pot ser més real. En concret, ha estat de gran utilitat identificar la formació del professorat com un element de suport clau per a aquesta escola inclusiva. És aquesta formació del professorat que cal repensar deixant enrera el model de formació ubicat en un espai temps curt i limitat enrera, per caminar cap a assessoraments i programes de formació on cal una estratègia darrera contant amb la participació i acceptació de la comunitat educativa. S'observa que hi ha un recorregut molt gran a descobrir i investigar vers aquesta temàtica i hem volgut centrar-nos amb les xarxes de col·laboració entre professorat de diferents escoles, ja que són una oportunitat per provocar relacions entre professionals que fan el mateix a diferents escoles. Considero que obrir l'escola per compartir i créixer aprenent conjuntament entre iguals, és un enriquiment que de ben segur acaba impregnant l'aula i la millora de l'aprenentatge de l'alumnat.

El treball s'estructura de manera que comença per la introducció on es justifica el per què i la motivació que ens porta a desenvolupar aquesta investigació tant a nivell personal, professional com teòric. Posteriorment se situa el marc teòric on es destaquen els elements més importants que s'han trobat a través de referents teòrics mitjançant diferents lectures. Entre aquests elements destaquem els processos de col·laboració entre professorat com a suport a l'escola inclusiva, els principis de l'aprenentatge cooperatiu com a elements bàsics per poder funcionar com a xarxa i una manera bàsica d'estructurar el treball a realitzar, diferents tipus de col·laboració entre professorat abans d'entrar en profunditat amb les xarxes de col·laboració entre escoles i per últim, el concepte de professionalisme col·laboratiu que tant m'ha servit per sentar les bases d'aquesta col·laboració entre docents.

A continuació es presenten els objectius i subobjectius de la recerca, que ens ajuden a orientar la investigació i centrar-nos en aspectes concrets i a partir d'aquí poder elaborar l'estratègia de recerca d'informació explicada a la metodologia de l'estudi. A través de la metodologia es fa un recorregut a tot el procés de selecció de la mostra, disseny dels instruments d'avaluació, la recollida d'informació i el posterior anàlisi d'aquesta, així com els aspectes ètics de la investigació. Després hi ha l'anàlisi dels resultats i la discussió d'aquests resultats vinculades amb les aportacions teòriques. Per anar tancant la investigació, s'extreuen unes conclusions per analitzar tal com diu el títol de la investigació, l'impacte, dificultats i reptes de futur de les xarxes de col·laboració entre profesorat entre escoles. Per tancar, es presenten les referències bibliogràfiques utilitzades durant la investigació i els annexos amb els documents utilitzats més destacats.

2. Marc Teòric

2.1 Processos de col·laboració entre professorat com a suport a l'escola inclusiva

La inclusivitat ha estat un concepte que històricament ha perseguit l'educació tot i que no ha estat fins al segle XXI que diferents autors han aprofundit amb l'objectiu de definir polítiques concretes per assolir-la. Les diferents teories han plantejat que aquesta qüestió no pot treballar-se de forma aïllada en cadascun dels diferents vectors que conformen el sistema educatiu, sinó que han de rebre una aproximació sistèmica. En aquest sentit, hi ha autors que destaquen les polítiques per a la inclusió educativa haurien de ser polítiques sistèmiques que afectin a tots els vectors transversals d'equitat o components d'un sistema educatiu, currículum, formació del professorat, supervisió, direcció escolar, finançament, entre d'altres. (Echeita, 2013).

A més a més de l'aproximació sistèmica de tots els vectors que conformen el sistema educatiu, és imprescindible que els diferents actors que participen en el procés educatiu també estiguin alineats. Una escola que es defineixi com a inclusiva, ha d'haver elaborat per un procés d'alineament amb totes les persones que configuren la comunitat educativa (alumnat, famílies, professorat i PAS, personal de neteja, etc.), ha d'haver esdevingut un canvi de cultura de centre, o com Both i Ainscow (2015) ens concreten al *Index for inclusion*, la promoció de l'equitat a través de les escoles inclusives és una combinació entre cultures, pràctiques i polítiques (il·lustració 1); i per últim, ha d'haver reestructurat l'escola de manera que doni resposta a les necessitats de tot l'alumnat. Tota la comunitat educativa ha d'entendre què es pretén i què cal que faci cadascú des del seu rol (Sapon-Shevin, 2013). I per tal que l'educació inclusiva vagi provocant el canvi a nivell social (inclusió social) caldria fer-ho des d'un enfocament holístic sistèmic, des d'una ecologia de l'equitat on els canvis s'haurien de donar dins de les escoles, entre les escoles i més enllà de les escoles (Ainscow, Dyson, Goldrick i West, 2012). Cal un alineament de visió al claustre i a la comunitat educativa, ja que l'existència de creences limitadores fan la resistència al canvi cap a pràctiques més inclusives (Ainscow, Dyson, Goldrick y West, 2013).

Il·lustració 1: Dimensions de l'Index for inclusion

Font: elaboració pròpia adaptada de Both i Ainscow (2015)

La transformació de les escoles cap a espais i contextos més inclusius i acollidors fa que haguem d'identificar tots els recursos i recolzaments possibles per tal de reorganitzar-los, reestructurar-los i fins i tot potenciar-los. Hi ha investigacions que assenyalen que els models, sistemes, estructures i estratègies dels elements de suport que les escoles assumeixen, poden facilitar o obstaculitzar el desenvolupament de processos de participació i inclusió educativa (Susinos i Parrilla, 2008; Susinos, 2009; Rojas, Susinos i Calvo, 2012; Moríña Díez, 2010; Parrilla, Gallego i Moríña, 2010 citat a Gallego, Jiménez i Corujo, 2018). Parrilla (1996) ens convida a diferenciar quatre elements de suport, uns més centrats en l'alumne individual i altres més centrats amb l'escola: 1) el suport terapèutic; 2) el suport individual col·laboratiu; 3) el suport de consulta; i 4) el suport curricular. Per tal de fer una fotografia el més aproximada a la realitat del centre hauríem de tenir en compte tots els elements possibles per tal de poder-los primer identificar, després valorar i posteriorment transformar, si així es decideix a nivell de centre, a nivell de comunitat educativa. La coordinació d'aquests elements de suport també ens ajudarà a que estiguin connectats per tal d'assolir objectius comuns.

En aquest cas, ens hem centrat en les xarxes de col·laboració entre docents entre escoles com un element d'ajuda i suport clau a les escoles per al camí de transformació cap a l'educació inclusiva. Les xarxes de col·laboració entre docents entre escoles, concepte que engloba moltes denominacions i models, implica que mestres i professorat d'una escola o diverses escoles es trobin en un espai comú amb l'objectiu de la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la cooperació entre professionals i el desenvolupament professional docent.

2.2 Col·laboració entre professorat dins i fora l'escola. Aprenentatge entre iguals

En el món de l'educació actual es promou el desenvolupament professional docent a través d'experiències que comporten aprenentatge entre iguals i acompanyament que implica seguiment i progrés a partir d'una estratègia concreta consensuada per els equips docents. En aquest sentit, es deixa enrere el format tradicional de formació destinada als docents. En aquest sentit, es deixa molt estesa en la nostra pràctica diària sent on pren molta importància i recau els focus en la persona experta que és la que té el coneixement i el comparteix amb la resta del claustre durant un període determinat d'hores. Existeix la necessitat de buscar estratègies de suport que incorporin la reflexió dels processos d'acció cap al canvi en plantejaments i pràctiques de suport, a més que els docents s'incorporin i siguin membres actius dels processos de suport i assessorament formatius, i tenir de referència com a estratègia formativa, la col·laboració (Gallego, 2002). Així, el nou model respon a les necessitats de formació vinculades al context de l'escola i, als interessos de millora de la pràctica educativa dels mateixos docents. A més a més, aquest model promou espais de col·laboració entre docents, en els seus llocs de treball per tal que tinguin oportunitats per aprendre els uns dels altres, puguin indagar sobre les seves pràctiques docents, i treballin conjuntament per millorar la seva competència professional i transformar les seves escoles (Duran, 2019).

Tal i com hem vist a Duran, Corcelles i Miquel (2020), l'últim informe TALIS situa 8 reptes de millora de la pràctica docent a l'Estat Espanyol, un dels quals és promoure l'aprenentatge docent entre iguals (OECD, 2019). Duran, Corcelles i Miquel (2020) referenciant a Topping (2005), entenen l'aprenentatge docent entre iguals com la

construcció de coneixement i habilitats mitjançant la interacció entre docents que comparteixen un estatus o característiques similars, i on cap d'ells actua com a docent professional de l'altre.

En educació, la col·laboració professional i la creació de capital social entre docents i altres educadors millora l'aprenentatge dels estudiants, ja que aquests educadors fan circular els seus coneixements i assumeixen més riscos. També millora la capacitat d'iniciar i implementar el canvi, ja que les idees es propaguen i perduren més allà d'unes poques ones cerebrals individuals (Hargreaves i O'Connor, 2018).

Echeita i altres (2014), vist a Duran (2019) plantegen quatre tipus de raons a favor del treball col·laboratiu entre el professorat:

- Epistemològiques, perquè la realitat es construeix socialment, a partir del diàleg, la negociació i les decisions consensuades.
- Socials, perquè el professorat es mou en un nou escenari socioeducatiu amb reptes que requereixen superar la individualitat per passar a un nou rol docent.
- Ètiques, perquè la responsabilitat en l'acte d'educar ha de ser compartida, social i col·lectiva.
- Professionals, perquè educar no és una tècnica que requereixi simplement aplicar uns coneixements o habilitats, sinó que és un acte complex que necessita la reflexió i l'anàlisi.

L'aprenentatge entre iguals i la col·laboració entre professorat s'expressa en múltiples expressions, com l'observació recíproca, les comunitats professionals d'aprenentatge, els grups de suport mutu, grups de suport entre professionals i les xarxes col·laboració entre escoles, entre d'altres. Encara hi ha molt camí a fer en l'àmbit de col·laboració entre professorat dins i fora l'escola, i cada vegada té més presència en articles d'investigació i investigacions elaborades per experts. Fa falta, sens dubte, explorar i més a llarg termini, les noves formes de treball i aprenentatge conjunt que es produeixen entre professionals, entre institucions educatives i entre aquestes i altres agents educatius quan es treballa en xarxa (Parrilla, Sierra i Fiuza, 2018).

2.3 Principis de l'aprenentatge cooperatiu com a base d'aprenentatge entre professorat

Durant el s.XX varis experts en educació han definit les bases de l'aprenentatge cooperatiu i l'aprenentatge entre iguals i és en aquestes bases de l'aprenentatge cooperatiu on afloren conceptes com el treball en equip, la participació i la cooperació.

Un d'aquests referents en l'aprenentatge cooperatiu és en Pere Pujolàs, que assenyala l'atenció individualitzada que reben molts alumnes dificulta la interacció amb els altres. Aquesta mateixa qüestió es pot extrapolar al col·lectiu docent:

“La majoria de persones aprenen més i millor quan participen en activitats amb altres persones, gràcies a l'estímul intel·lectual que aquest suposa i la confiança que els hi dóna ajuda a que els altres puguin dispensar-lis si aprenen junts”. (Pujolàs, 2012, p.96).

Hem de tendir d'una estructura individualista o competitiva cap a una estructura de l'activitat cooperativa (Pujolàs, 2012); el que ens imaginem per les aules, ens hem

d'imaginar per al professorat. Cal que abandonem l'activitat individualista, i passem a una actitud de col·laboració i de cooperació (Pujolàs i Lago, 2018), per tal que esdevinguin pràctiques quotidianes per aconseguir que l'alumnat aprengui més i millor en un entorn d'educació de qualitat i inclusiva.

Tal i com indica Fullan:

“Al final, són les interaccions dels individus les que contenen. Donat que la interacció amb els demés influeix en el que fem, les relacions amb altres mestres són una variable crítica. La teoria del canvi que he anat desenvolupant, apunta clarament a la importància de les relacions entre companys a l'escola. Canviar implica aprendre alguna cosa nova, i la interacció es la primera base de l'aprenentatge social. El nou sentit, les noves conductes, habilitats i creences depenen significativament de si el professorat treballa en aïllament o intercanvia idees, suports i sentiments positius sobre la seva feina. La qualitat de les relacions de treball entre els mestres està estretament lligada a la implementació. L'associació, una comunicació oberta, la confiança el suport i l'ajuda, l'aprenentatge, l'obtenció de resultats, la moral i la satisfacció personal són aspectes estretament interrelacionats.” Fullan (2002, p.111).

Tal i com emmarquen Pujolàs i altres (2011) el programa de Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar, per tal de desenvolupar qualsevol acció cooperativa, són necessàries unes condicions indispensables: la participació equitativa i la interacció simultània de Kagan (1999) i dels germans Johnson (1997), on coincideixen que la responsabilitat individual i la interdependència positiva són elements bàsics perquè s'esdevingui la cooperació. Kagan resumeix aquests quatre principis amb l'acrònim PIES (veure la il·lustració 2).

Il·lustració 2: Principis bàsics de l'Aprenentatge Cooperatiu

Font: elaboració pròpia adaptada de Pujolàs et al. (2011).

És necessari desenvolupar els quatre principis per poder entendre la base de l'aprenentatge cooperatiu per tal que els resultats que persegueix l'aprenentatge cooperatiu siguin reals i transformadors. En acabar qualsevol activitat o estructura cooperativa caldria fer un retorn sobre si s'han produït aquests quatre elements.

Interdependència positiva: l'èxit individual de cada membre de l'equip està vinculat a l'èxit de la resta, així s'acaba provocant, l'èxit grupal.

Responsabilitat individual: cada membre de l'equip és responsable d'assumir i desenvolupar el seu rol per tal d'aconseguir l'objectiu comú. El progrés individual en l'aprenentatge i desenvolupament del rol és clau per a l'assoliment grupal.

Interacció simultània: els membres de l'equip interactuen, parlen abans de fer una activitat, es posen d'acord sobre quina és la millor manera de fer-la, s'ajuden entre ells i elles.

Participació equitativa: els components de l'equip han de tenir les mateixes oportunitats de participar.

2.4 Altres tipus de col·laboració entre professorat / Aprenentatge entre iguals: Observació entre iguals, Comunitats Professionals d'Aprenentatge i Grups de Suport Mutu.

Una de les tècniques especialment efectives impliquen l'ús de l'observació recíproca de les classes (Ainscow, Dyson, Goldrick i West, 2013 i O'Leay i Savage, 2020 vist a Duran, Corcelles i Miquel, 2020). Així, en els últims cursos estan havent cada vegada més casos d'observació entre iguals, però cal explorar noves formes d'observació recíproca entre centres, sent complicada la posada en pràctica, però no impossible.

Duran (2019) cita a Bola i altres (2005) quan parla de les Comunitats Professionals d'Aprenentatge que s'entenen com a una escola on s'afavoreix l'intercanvi que, gràcies a l'estructura d'interacció col·laborativa entre tots els seus components, implementen innovacions a cada escola. Tal com diu Bolívar (2000), l'escola ha de ser una institució que aprèn.

Els grups de suport mutu (Grupos de Apoyo Mutuo en castellà), és un procés que té com a meta, més que adquirir coneixements o informació sobre el projecte, que els participants "hi creguin i visquin" el model de suport entre iguals i s'apropriïn del projecte (Gallego, Jiménez i Corujo, 2018).

2.5 Les Xarxes de Col·laboració entre professorat: concepte, finalitats i funcionament

Les xarxes de col·laboració entre professorat poden tenir lloc dins l'escola desencadenant més una comunitat professional d'aprenentatge però també, fora l'escola, potenciant la relació de centres. Treballar conjuntament entre escoles és un factor clau d'èxit cap al camí de l'escola inclusiva. Els estudis indiquen que la col·laboració entre escoles té un enorme potencial per a promoure millores a nivell de sistema, especialment en contextos urbans complicats (Ainscow, Dyson, Goldrick y West, 2013).

Tal i com hem vist a Hargreaves i O'Connor (2020), Hadman i Chapman (2009) diuen que no totes les xarxes han d'estar dissenyades igual, tenen diferents continguts i propòsits com difondre la innovació, recolzar millores o implementar canvis; així com tenir diferents formes: xarxes radials, sistemes nodals i xarxes cristal·lines. Les xarxes radials s'organitzen al voltant d'un node central des d'on es difon la informació als participants; els sistemes nodals comprenen mini centres, les escoles s'agrupen per regions, nivells, enfocaments... i per últim, les xarxes cristal·lines no tenen centres reconeguts, les interaccions es donen a través de la xarxa en vies de comunicació múltiples i sobreposades. A tall d'exemple, una de les xarxes més reconegudes en el

territori català, la Xarxa de Competències Bàsiques, vol ser un model de professionalització docent, un instrument per al desenvolupament professional, no només per un docent en concret sinó per al conjunt de l'escola i en condició de durabilitat, no és una acció en un període de curt temps, un episodi puntual, sinó que persegueix la construcció d'espais pedagògics en el mateix centre que permetin la pràctica reflexiva i l'intercanvi d'experiències, a partir de tres idees clau: l'acció-reflexió-acció continua, l'experimentació, la documentació i avaluació de les pràctiques (Hernández, Esteve, Sanmartí i Duran, 2019). La primera idea clau del cicle acció-reflexió-acció és la reflexió conjunta per poder actuar i, després de l'acció, reflexionar novament. La segona idea clau es refereix a l'acció immediata de l'aula. La tercera idea clau se centra en el benefici de documentar els processos tant per al centre, per compartir amb altres centres (Hernández, Esteve, Sanmartí o Duran, 2019). L'ús d'evidències per analitzar l'ensenyament dins de l'escola pot ajudar a promoure el desenvolupament de pràctiques inclusives (Ainscow, Dyson, Goldrick y West, 2013).

2.6 Professionalisme col·laboratiu

Hargreaves i O'Connor (2018) parlen de la diferència entre la col·laboració professional i el professionalisme col·laboratiu, com es pot veure a la il·lustració 3, tenint el compte el nivell de confiança i la precisió. El professionalisme col·laboratiu es basa en com les persones col·laboren més a nivell professional i també sobre com desenvolupen la seva professió d'una manera col·lectiva. A la vegada, és normatiu, i consisteix en crear una pràctica professional conjunta més forta i millor, i la col·laboració professional és més descriptiva, dissenya unes línies sobre com les persones treballen juntes en una professió (Hargreaves i O'Connor, 2020).

Il·lustració 3: Quadrants de la col·laboració

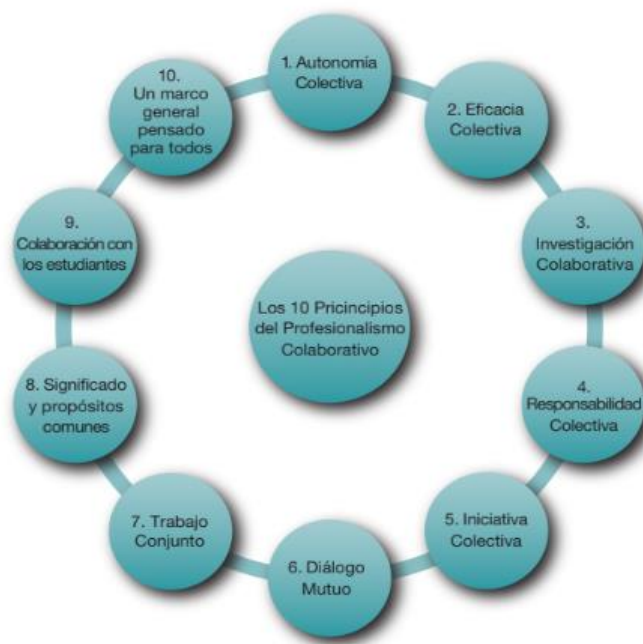
		Bajo	Alto
		Confianza	
Precisión	Alto	artificial colegialidad	colaborativo Profesionalismo
	Bajo	No Colaboración	Informal Colaboración

Font: Hargreaves i O'Connor (2018)

La indagació col·laborativa hauria d'estar incrustada a la cultura i vida de l'escola, on els educadors tenen cura i solidaritat entre sí com a companys de professió mentre donen resposta a les necessitats de l'alumnat, les de la societat i les d'ells mateixos (Hargreaves i O'Connor, 2018). També es basen en que el professionalisme col·laboratiu és més una necessitat que una opció a les escoles d'avui en dia. Cap professió, ni les persones que formen part, poden progressar sense la capacitat i la voluntat dels professionals per a compartir els seus coneixements i experiència per a resoldre problemes conjuntament de la pràctica (Hargreaves i O'Connor, 2018).

Hargreaves i O'Connor (2020, p.7) assenyalen els 10 principis del professionalisme col·lectiu, sintetitzats a la il·lustració 4.

Il·lustració 4: 10 principis del Professionalisme Col·laboratiu

Font: Hargreaves i O'Connor (2020)

Seguidament, afegim unes notes per complementar els 10 principis:

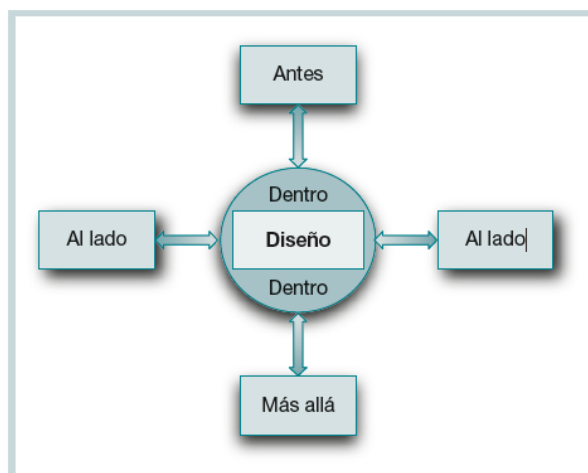
1. Autonomia col·lectiva - independència a nivell burocràtic, el professorat rep o assumeix autoritat.
2. Eficàcia col·lectiva - la creença que, juntes podem marcar la diferència per a l'alumnat al que eduquem, passi el que passi.
3. Investigació col·laborativa – que la investigació entri a l'escola i sigui participativa.
4. Responsabilitat col·lectiva - responsabilitat social, parlar del nostre alumnat, no dels meus alumnes.
5. Iniciativa col·lectiva - hi ha menys iniciatives individuals però més iniciativa comuna i compartida. Això significa que al ser compartida, és més col·lectiva i l'impacte és més gran.
6. Diàleg mutu - es basa en el diàleg, cal que les persones involucrades parlin i participin.
7. Treball conjunt - afavoreix la reflexió i el compartir pràctiques específiques i les seves conseqüències.
8. Significat i propòsit comú - compartit també.
9. Col·laboració amb l'alumnat - cal que siguin subjectes d'actuació i participants.
10. Un marc general pensat per a tots - tenen una visió general de l'educació

Hargreaves i O'Connor (2020, p.138) determinen 4 factors de professionalisme col·laboratiu que ajuden a comprendre i també a activar els contextos i cultures que els precedeixen, tenen èxit i l'envolten:

1. Abans: Què hi havia abans? Cal temps, per crear cultura de canvi.

2. Dins: Cal revisar quins tipus de col·laboració hi ha a prop. Els sistemes de col·laboració professional no es poden trasplantar com un tot en un.
3. Al costat: suports específics com beques governamentals, assignacions oficials de temps, o proporcionant xarxes professionals més àmplies.
4. Més enllà: Conèixer idees, accions col·laboratives de més enllà de la xarxa.

Il·lustració 5: Els 4 factors del professionalisme col·laboratiu

Font: Hargreaves i O'Connor (2020)

Això ens ajuda a entendre que cada xarxa de treball col·laboratiu té la seva raó de ser, és fruit d'un determinant moment en un determinant entorn, i cal ajustar-se a les necessitats concretes de la comunitat educativa. Per això no es recomana duplicar sistemes que funcionen a un entorn determinat, ja que cal analitzar i adaptar el projecte.

Hargreaves i O'Connor (2018, p.13) ens fan unes recomanacions per anar caminant cap al canvi, 5 línies per anar treballar cap a un professionalisme col·laboratiu:

1. De centrar-se en objectius concrets d'aprenentatge i rendiment a incloure propòsits més amplis de l'aprenentatge i el desenvolupament humà.
2. D'estar a reunions esporàdiques en temps i espais específics a integrar-se a les pràctiques laborals quotidianes dels mestres i administracions.
3. De ser imposat i dirigit per l'administració i les seves finalitats a que els docents ho lideren identificant ells mateixos els problemes.
4. De converses còmodes o artificials a diàlegs desafiants però respectuosos sobre la millora.
5. De col·laborar per a l'alumnat a col·laborar amb l'alumnat.

És difícil col·laborar eficaçment quan el personal segueix canviant, quan els líders segueixen canviant. Quan existeix una cultura d'alta rotació, els mestres es comporten com individus egocèntrics que han de nedar sols. (Hargreaves i O'Connor, 2020).

Un cop ja hi ha hagut col·laboració professional, cal no aturar-se i la col·laboració ha de continuar evolucionant per incorporar altres aspectes que l'ajudin a ser més

sofisticada, integrada i generalitzada, impulsar la conversa professional a un nivell més profund o involucrar més als estudiants en activitats de col·laboració.

La retroalimentació està de moda com una de les principals prioritats per a la millora de molts països, però no qualsevol retroalimentació servirà. Cal que siguin comentaris constructius i crítics en múltiples fórmules. Es poden donar rols d'amics crítics (Hargreaves i O'Connor, 2020) en els processos de desenvolupament.

3. Objectius i subobjectius

Els objectius general de la investigació és, tal com diu el títol, conèixer l'impacte, les dificultats i els reptes de futur de les xarxes de col·laboració i per arribar a aquest, s'ha definit tres objectius amb els que ens permetran, a través de l'opinió i la representació del professorat i persones implicades a la xarxa, transitar per arribar a la consecució d'aquest. A continuació es concreten els 3 objectius i per cadascun d'ells els subobjectius:

3.1 Objectiu 1

Recollir la representació del professorat d'una xarxa del que és una xarxa de col·laboració entre professorat per a la innovació i la inclusió.

- 1.a Conèixer els objectius d'una xarxa de col·laboració per a la innovació i la inclusió.
- 1.b Conèixer a partir de quines experiències concretes apareix la necessitat d'una xarxa de col·laboració.
- 1.c Conèixer quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.

3.2 Objectiu 2

Conèixer i analitzar la percepció de les persones que participen en xarxes de col·laboració entre professorat sobre els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.

- 2.a Conèixer els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.
- 2.b Conèixer les estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació.

3.3 Objectiu 3

Conèixer i analitzar què aporten les xarxes de col·laboració de professorat entre centres per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la millora de les pràctiques docents i el desenvolupament professional

- 3.a Conèixer què aporten les Xarxes.
- 3.b Conèixer els aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes.
- 3.c Conèixer les dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes.

4. Metodologia

En aquest apartat es presenta la metodologia que s'ha portat a terme durant la investigació. Primer es destaquen les característiques de la recerca, després, el context de la recerca, les xarxes de col·laboració entre professorat que han participat, els participants, els instruments de recerca d'informació emprats i al final, el procés de recollida de la informació.

4.1 Paradigmes de la recerca

Serà una investigació qualitativa, basada en un treball de camp i un anàlisi de cas múltiple. S'analitzaran tres casos, en aquest sentit, tres xarxes de col·laboració de professorat. Es vol que sigui una investigació participativa on els participants de la investigació siguin part activa d'aquesta i sigui una oportunitat d'aprenentatge a partir de la reflexió i del contacte amb altres professionals amb característiques similars. S'entén investigació participativa i inclusiva aquella que està basada en els temes que importen a un determinat grup de persones, que participen i són informades del procés i dels resultats i té com a objectiu contribuir al canvi social i reconèixer el grup com a generador de coneixement, també proporcionen informació que poden utilitzar aquestes persones per proposar millores (Walmsley, Strnadová i Johnson, 2018). La investigació inclusiva provoca que investigació i pràctica es vinculin, existeixi la participació col·lectiva, provoca un procés de participació crític i col·laboratiu, i connecta i promou ideals inclusius, democràtics i de justícia social (Parrilla, Susinos, Gallego i Marínez, 2017). Així que els participants han tingut coneixement de l'objecte d'estudi de la investigació, han volgut implicar-se, s'ha intentat que hi hagi interacció entre elles per tal de compartir opinions i experiència i per últim, se'ls hi entregará la investigació i les conclusions d'aquesta per tal que puguin treure possibles aspectes de millora per a les seves respectives xarxes.

4.2 Context de la recerca

Ens situem a Catalunya, on des de fa pocs anys, la col·laboració entre centre es valora cada cop més, com un nou model d'aprenentatge del professorat i de desenvolupament professional docent sense oblidar l'objectiu final que és la millora dels aprenentatges de l'alumnat en un context acollidor i inclusiu. En el moment d'escollir les xarxes, s'ha volgut representar la diversitat d'escoles que hi ha per tot Catalunya; així que ens hem centrat en tres Xarxes representatives del sistema educatiu català. Les tres xarxes són: la Xarxa de Competències Bàsiques, la Xarxa Khelidon i la Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu de l'Escola Pia de Catalunya.

4.3 Les Xarxes Participants

4.3.1 La Xarxa Khelidon per a l'aprenentatge cooperatiu

La Xarxa Khelidon per a l'aprenentatge cooperatiu <http://khelidon.org/ca> (a partir d'aquí Xarxa Khelidon) és una xarxa a nivell estatal, que ha estat promoguda pel GRAD (Grup de Recerca a l'Atenció a la diversitat) de la Universitat de Vic, actualment hi ha més de 60 centres que hi participen. L'objectiu d'aquesta xarxa és fomentar una escola basada en els principis de la democràcia i la inclusió a través de transformar l'aula i l'escola a través d'una estructura cooperativa d'aprenentatge i ensenyament; alhora que es posa en comú, reflexiona i millora les estratègies d'aprenentatge cooperatiu

que docents i centres utilitzen per a proporcionar suport als equips on hi ha alumnat amb diversitat funcional, cultural o social que troba més barreres en el moment de participar i aprendre en els mateixos equips (Juan, Lago i Soldevila, 2020). La Xarxa Khelidon neix al 2015 per una necessitat dels centres que realitzen la formació-assessorament durant 3 o 4 anys del programa Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar del mateix grup de recerca. Es realitzaven Jornades a nivell català, i Simpòsiums a nivell estatal per intercanviar pràctiques, continuar aprenent i millorar les pràctiques que el programa CA/AC oferia, però es va veure la necessitat de crear una estructura. Hi ha una comissió executiva per organitzar i marcar els temps, són 3 persones i decideixen aspectes formals de la Xarxa i un grup de treball ampliat que són l'organització de la Xarxa i s'encarreguen d'organitzar el Simpòsiums i les Jornades presencials. A més a més, hi ha uns 7 grups de treball al voltant d'una temàtica i que s'organitzen a través de dues persones coordinadores, durant el curs fan unes 7-8 sessions. La xarxa va creixent a nivell estatal, i hi ha coordinacions territorials per zona per reforçar l'organització i la promoció de l'aprenentatge cooperatiu com a estructura d'aula.

4.3.2 La Xarxa de Competències Bàsiques

És impulsada pel Departament d'Educació durant el curs 2001, amb un grup de centres que en aquell moment volien donar resposta als resultats de les proves de competències bàsiques, i d'aquí ve el nom. Van configurar la Xarxa 0 on van anar incloent centres fins a 50. Actualment hi ha 14 xarxes (628 centres inscrits) repartides pel territori català i es compta amb el suport a la coordinació des dels centres de recursos de zona. La Xarxa de Competències Bàsiques <https://projectes.xtec.cat/xarxacb/> (d'ara en endavant la Xarxa de CB) és una modalitat de formació i desenvolupament professional docent basat en l'aprenentatge entre iguals i xarxa. Està formada per equips docents de diferents centres que volen iniciar, mantenir o consolidar processos de reflexió-acció en equip i en xarxa per transformar l'escola en un espai que afavoreixi l'aprenentatge (Hernández i altres, 2019). Es basa en els principis bàsics fonamentals que identifiquen l'aprenentatge col·lectiu i professionalització interactiva lligat al desenvolupament personal de cadascun dels seus membres de Thurler (2004) citat a Hernández et al. (2019).

4.3.3 La Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu de l'Escola Pia de Catalunya

L'Escola Pia de Catalunya inclou 19 escoles en el territori català, organitzades en xarxa des del 1988 on es contemplaven tres eixos, projecte educatiu, administració i secretaria. L'òrgan de govern és l'assemblea de les Institucions Educatives que se celebra cada 4 anys on es decideix l'estratègia comuna i les polítiques comunes a seguir. El 2011 l'assemblea va encarregar a un equip de treball amb un encàrrec definit: "Elaborar una proposta de les Institucions Educatives, que es fonamenti en una utilització flexible dels recursos, de l'espai i del temps, que prioritzi el treball per competències, l'ús de metodologies interdisciplinàries i globalitzadores i augmenti el caràcter inclusiu." Així va ser, com a l'assemblea del 2015 es presenta el projecte SUMMEM i s'aprova després de treballar-lo amb la comunitat educativa a través del procés assembleari. L'objectiu del SUMMEM és acompanyar a créixer persones lliures i autònomes que, de manera crítica, puguin viure en comunitat i se sentin compromeses en la construcció d'un món just, sostenible i en pau. El projecte SUMMEM té com a base tres elements: la interdisciplinarietat, l'aprenentatge

cooperatiu i l'avaluació. Així va ser com a través del GRAD de la Universitat de Vic es va dissenyar una estratègia per a poder implementar l'aprenentatge cooperatiu a les 19 escoles. Es van crear uns equips de treball per territori que portaven el seguiment de les fases d'implementació del programa. Un cop passats sis cursos, l'Escola Pia Catalunya decideix organitzar una Xarxa de suport entre docents de les diferents escoles per tal de continuar i millorar la transformació de les escoles en relació amb l'aprenentatge cooperatiu. Tot i iniciar-se la Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu de l'Escola Pia (a partir d'aquí Xarxa d'Escola Pia) oficialment el curs 2021-2022, les escoles i els docents que en formen part, tenen una llarga trajectòria i experiència de col·laborar i compartir estratègies d'aprenentatge.

4.4 Participants

Hi ha representació de les 3 xarxes, i de cada xarxa, 3 escoles, per tant, 9 escoles representades. Es va voler tenir informació diferenciada de tres perfils de persones: les persones coordinadores de les xarxes, dels referents d'escola i del professorat participant a les xarxes, en total 28 persones participants:

- 3 escoles de la xarxa Khelidon
- 3 escoles de la xarxa Escola Pia
- 3 escoles de la xarxa de CB

De la xarxa Khelidon:

- 1 coordinació de la xarxa Khelidon
- 3 referents d'escola de la Xarxa Khelidon
- 5 professors/es que participen a la xarxa Khelidon

De la xarxa d'Escola Pia:

- 1 coordinació de la xarxa Escola Pia
- 4 referents de la xarxa Escola Pia
- 4 persones membres de la comissió d'Aprenentatge Cooperatiu de cada escola de la xarxa Escola Pia

De la xarxa de Competències Bàsiques:

- 1 coordinació de la xarxa de CB
- 3 referents de la Xarxa de Competències Bàsiques
- 6 persones de l'equip impulsor de cada escola de la xarxa de Competències Bàsiques

Pel que fa la Xarxa Khelidon han participat l'Escola La Font, l'Escola Germans Corbella i l'Institut Miquel Biada; pel que fa la Xarxa de Competències Bàsiques han participat l'Escola Vedruna Àngels, l'Institut Satorras i l'Escola Serra i Húnter, i per últim la Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu de l'Escola Pia de Catalunya han format part l'Escola Pia de Vilanova, l'Escola Pia de Calella i l'Escola Pia de Granollers.

Taula 1: Escoles participants de les tres xarxes

Xarxa de Competències Bàsiques	Institut Satorras - Mataró Escola Serra i Húnter - Manresa Escola Vedruna Àngels - Barcelona
Xarxa Khelidon	Escola La Font - Manresa Escola Germans Corbella - Cardedeu Institut Miquel Biada - Mataró
Xarxa Escola Pia	Escola Pia Vilanova i la Geltrú Escola Pia Calella Escola Pia Granollers

Font: elaboració pròpia

4.5 Instruments de recollida d'informació

S'ha dissenyat 3 instruments de recollida d'informació: un qüestionari dirigit al professorat, les preguntes de l'entrevista semiestructurada i les preguntes dels grups de discussió.

4.5.1 Qüestionari per al professorat

El qüestionari ens serveix per recollir la informació dels objectius proposats per a la investigació, s'ha escollit aquest instrument ja que és possible tenir informació directe del professorat que participa a les xarxes i no fer-los destinar molt temps del poc que ja tenen.

El qüestionari té les següents preguntes obertes:

1. Per què creus que és tant important per al teu centre la incorporació i participació a la Xarxa?
2. Què feia la teva escola abans de l'aparició de la xarxa, quines activitats relacionades amb els continguts de la xarxa es realitzaven?
3. Com és la teva participació dins de l'escola respecte el contingut de la Xarxa?
4. Quin tipus de documents comparteixes amb els teus companys respecte la temàtica?
5. Comparteixes amb els companys d'altres centres de la xarxa?
6. A quin nivell li has tret més profit amb la teva participació a la xarxa? A nivell d'organització de centre, a nivell professional, de la teva actuació docent a l'aula o millorar l'aprenentatge de l'alumnat?
7. Com impliques als i les companys de la teva escola que no participen directament a la xarxa per al desenvolupament de l'objectiu de la xarxa?
8. Aspectes positius i dificultats de la xarxa.
9. Observacions a destacar

A la taula 2, podeu trobar les preguntes concretes del qüestionari a quin objectiu donen resposta:

Taula 2: Relació preguntes del qüestionari amb els subobjectius

	Preguntes qüestionari
1.a Conèixer els objectius d'una xarxa de col·laboració	2. 3.
2.a Conèixer quina és la necessitat a partir de les experiències concretes	1. 5.
3.a Conèixer quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.	6. 7.
2.a Conèixer els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.	4.
3.a Conèixer què aporten les xarxes.	6.
3.b Conèixer els aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes.	8.
3.c Conèixer les dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes.	8.

Font: elaboració pròpia

4.5.2 Entrevistes semiestructurades a les coordinacions de les diferents xarxes

De cada xarxa, s'ha entrevistat a una persona coordinadora. S'ha escollit l'entrevista semiestructurada per a recollir la informació de les persones coordinadores ja que així es va establir una estona de confiança i coneixement amb la persona entrevistadora.

Les entrevistes han tingut el següent contingut:

1. Per què apareix la xarxa?
2. Què hi havia abans i per què apareix en aquest moment?
3. Quins són els objectius de la xarxa i per a què es crea?
4. Com està organitzada la xarxa?
5. Quines pràctiques, idees, documents, experiències es comparteixen?
6. Com es comparteixen aquestes pràctiques? Hi ha estratègia? Alguna metodologia?
7. Què s'extreu per al teu centre? Per a la teva aula?
8. Aspectes positius i dificultats de la xarxa?

A la taula 3 podeu veure les preguntes de l'entrevista i la seva relació amb els objectius plantejats a la investigació:

Taula 3: Relació preguntes del qüestionari amb els subobjectius

	Preguntes entrevista coordinacions
1.a Conèixer els objectius d'una xarxa de col·laboració	3.
2.a Conèixer quina és la necessitat a partir de les experiències concretes	2. 1.
3.a Conèixer quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.	3.
2.a Conèixer els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.	4.

2.b Conèixer les estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació.	5. 6.
3.a Conèixer què aporten les xarxes.	7.
3.b Conèixer els aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes.	8.
3.c Conèixer les dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes.	8.

Font: elaboració pròpia

4.5.3 Grups de discussió amb professorat representant de les 3 escoles

S'ha escollit els grups de discussió com a eina de recollida d'informació que vincula la investigació amb el creixement i oportunitat d'aprenentatge dels participants i posteriors elements de millora per als seus projectes i realitats. És un dels elements claus de la investigació participativa i així ens ho van fer saber les persones que van fer els grups de discussió, els hi va agradar, s'hi van sentir bé i a més, van expressar que havien après coses.

Els grups de discussió han tingut aquest contingut:

1. Per què apareix la xarxa?
2. Què hi havia abans i per què apareix en aquest moment?
3. Quins són els objectius de la xarxa i per a què es crea?
4. Com està organitzada la xarxa?
5. Quines pràctiques, idees, documents, experiències es comparteixen?
6. Com es comparteixen aquestes pràctiques? Hi ha estratègia? Alguna metodologia?
7. Què s'extreu per al teu centre? Per a la teva aula?
8. Aspectes positius i dificultats de la xarxa?

A la taula 4 s'assenyala la relació entre les preguntes del grup de discussió amb els objectius plantejats des d'un inici:

Taula 4: Relació preguntes del qüestionari amb els subobjectius

	Preguntes grups de discussió
1.a Conèixer els objectius d'una xarxa de col·laboració	3.
2.a Conèixer quina és la necessitat a partir de les experiències concretes	2. 1.
3.a Conèixer quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.	3.
2.a Conèixer els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.	4.
2.b Conèixer les estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació.	5. 6.
3.a Conèixer què aporten les xarxes.	7.
3.b Conèixer els aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes.	8.
3.c Conèixer les dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes.	8.

Font: elaboració pròpia

4.6 Procés de recollida de la informació.

En total, han participat a la investigació 28 persones del mes de març del 2022 fins al mes de maig del 2022. Durant el mes de març s'estableix el contacte de les tres xarxes a través de les coordinacions de cada xarxa. És amb aquestes coordinacions que es decideixen tres o quatre centres de cada xarxa per fer la demanda de la participació de la recerca. Al mes d'abril ja tenim en contacte amb les coordinacions per a realitzar les entrevistes semiestructurades i els contactes amb les tres escoles de cada xarxa per a fer el focus grup i fer la demanda que 4, 5 o 6 persones participants de cada xarxa i que no siguin referents, responguin el qüestionari. Tot i tenir un dia dia a l'escola molt just, van respondre molt bé i amb molt d'interès per la investigació i per la temàtica d'aquesta.

Les tres entrevistes semiestructurades a les coordinacions han estat online durant el mes de març i abril i han tingut una durada de 30 minuts cadascuna.

Pel que fa el qüestionari, de cada xarxa, han respost 3, 4 o 5 persones que participen activament a la xarxa i no són les persones referents. De la xarxa de CB són persones que formen part del grup impulsor, de la xarxa d'Escola Pia són persones que formen part de la comissió d'Aprenentatge Cooperatiu i de la xarxa Khelidon són persones que participen activament a la xarxa.

El que ha tingut més variacions són els grups de discussió, és molt complicat coincidir en un espai temps determinat. La idea inicial era realitzar tres grups de discussió, un per cada xarxa, amb les persones referents de cada escola, i no va poder ser així. Amb la xarxa d'Escola Pia sí que es va fer un grup de discussió amb 4 persones referents de les 3 escoles. Amb la xarxa de CB vam realitzar un grup de discussió amb 2 persones de 2 centres i l'altra vam fer una entrevista semiestructurada. I pel que fa la xarxa Khelidon no vam poder coincidir i vam fer tres entrevistes semiestructurades, una per escola.

4.7 Procés d'anàlisi de la informació

Per analitzar les dades obtingudes s'ha utilitzat una taula Excel per a cada instrument, una taula Excel pel qüestionari, una taula Excel per l'entrevista semiestructurada a les persones coordinadores i una taula Excel pels grups de discussió.

Pel que fa la taula Excel del qüestionari, es va identificar els elements més comuns i frases destacades de cada pregunta amb les respostes separades per xarxes. Per tant, es va obtenir, de cada pregunta, tres anàlisi per xarxes dels elements comuns i aspectes a destacar. Al costat de cada element comú es va indicar el grau de repetició d'aquest, per exemple: *Participar en debats, espais de diàleg a través de reflexions pedagògiques (3 de 6)*.

La taula d'Excel de l'entrevista a les coordinacions de la xarxa es va identificar els aspectes més rellevants de cada pregunta i es va bolcar la informació. També es va identificar frases concretes a destacar.

La taula Excel dels grups de discussió s'ha elaborat separant l'opinió de cada participant per tenir una altra lectura com a escola. Posteriorment, s'han sumat i identificat per cada pregunta els elements concrets d'una xarxa.

De les taules, hem extret els elements comuns a les tres xarxes, els elements bastant comuns presents a dues xarxes, i elements que s'identifiquen a una xarxa en concret.

També hem pogut extreure la lectura d'elements que s'han identificat només a coordinacions, elements que s'han identificat només als i les referents del centre i elements que s'han identificat només amb el professorat participant. També hem fet la lectura de destacar elements aïllats.

A continuació, s'han realitzat les taules per a cada objectiu, tal i com podeu veure en els Annexos 1, 2 i 3.

A partir d'aquí hem elaborat l'apartat dels resultats i conjuntament amb la recerca bibliogràfica s'ha fet la discussió de la investigació.

4.8 Aspectes ètics de la investigació

S'han tingut en compte aspectes ètics de la investigació amb les persones que han participat a la recerca participativa. S'ha informat del propòsit i objectius de la investigació i preguntat la voluntat de participació en aquesta, se li presenta la seva tasca concreta i temps que durarà aquesta participació.

Se'ls hi demana consentiment per fer l'enregistrament de les entrevistes, i se'ls informa que aquesta gravació és d'ús estricte i exclusiu per tal de facilitar la transcripció d'aquesta i la posterior recollida de dades.

Pel que fa la protecció de dades s'informa que els noms de la persones que participen, no constaran a la investigació, i es demana l'autorització per posar el nom de l'escola.

5. Resultats

A continuació, i per cada un dels subobjectius dels tres objectius, s'ha seleccionat la informació més rellevant a partir dels tres instruments de recollida d'informació: els qüestionaris, les entrevistes amb les coordinacions de les tres xarxes i els grups de discussió. La informació és la representació i percepció que tenen els participants de les xarxes i el professorat que hi participa en segona línia, com a equip impulsor o comissió dins l'escola.

5.1 Representació del professorat participant d'una xarxa que és una xarxa de col·laboració entre professorat per a la innovació i la inclusió

La síntesi d'informació que trobeu a continuació en relació amb els subobjectius la podeu trobar a les taules 1.1, 1.2 i 1.3 (una taula per cada instrument) de l'Annex 1. A la següent taula s'indica la relació entre els subobjectius i els ítems del qüestionari o les preguntes concretes de l'enquesta:

Taula 5: Recull de la relació dels subobjectius de l'objectiu 1 amb l'instrument de recollida informació

	Qüestionari	Entrevista Coordinacions	Grups de discussió
1.a Conèixer els objectius d'una xarxa de col·laboració	pregunta 2 pregunta 3	pregunta 3	pregunta 3
1.b Conèixer quina és la necessitat a partir de les experiències concretes	pregunta 1 pregunta 5	pregunta 2 pregunta 1	pregunta 2 pregunta 1
1.c Conèixer quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.	pregunta 6 pregunta 7	pregunta 3	pregunta 3

Font: elaboració pròpia

En els següents quadres de resultats de cada objectiu, en l'instrument de recollida del qüestionari, s'indica el número de persones que han donat una opinió determinada respecte al número de participants que han respost el qüestionari. Per exemple a la taula del subobjectiu 1.b, a la fila del qüestionari de la Xarxa de CB posa: > El ritme de treball és adequat (2 de 6). Significa que dues de les sis persones de la Xarxa CB que han respost el qüestionari han respost similar. Això ens permet saber la rellevància dels comentaris de les respostes dels qüestionaris.

5.1.a Objectius d'una xarxa de col·laboració.

Taula 6: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 1.a

Qüestionari	EPC	> Estar en contacte i comunicar-nos (1 de 4) > Recollir idees de professionals de diferents àmbits en relació a temes similars (1 de 4) > Ampliar materials, experiències i informació (1 de 4) > Per ajudar i rebre ajut (1 de 4)
	XCB	> Enriquir-nos els uns als altres (2 de 6) > Participar en debats, espais de diàleg a través de reflexions

		pedagògiques (3 de 6) > Atrevir-nos a portar a terme innovacions (2 de 6) > Conèixer altres mestres que fan el mateix al mateix centre (2 de 6) > Conèixer altres mestres que fan el mateix a altres centres (1 de 6) > Estar al dia a nivell pedagògic (formació, actualitat, idees) (4 de 6) > Millorar la nostra pràctica educativa (1 de 6) > El ritme de treball és adequat (2 de 6)
	KHL	> Intercanvi d'experiències, dubtes i reflexió amb altres centres de Catalunya i Espanya (3 de 5) > Formació de docents (1 de 5)
Entrevista Coordinació	EPC	> Un espai on es parli de manera estructurada i sistemàtica de la consolidació de l'aprenentatge cooperatiu. > Aprenentatge entre iguals, suport mutu entre escoles.
	XCB	> Transformar l'escola en espai que afavoreixi l'aprenentatge a través de l'aprenentatge entre iguals. > Desenvolupar l'aprenentatge i l'avaluació per competències en els centres educatius, a partir de la reflexió pedagògica sobre la pròpia pràctica docent, orientada a assolir millores en els aprenentatges de l'alumnat.
	KHL	> El principi bàsic de la xarxa es la cooperació, que va més enllà de la col·laboració entre centres. L'ajuda mútua, la interdependència positiva, és el principi bàsic. > El gran objectiu és arribar a treballar per millorar l'atenció a la diversitat de l'alumnat des d'una perspectiva absolutament inclusiva a partir de 3 àmbits, Cohesió de grup, Estructures Cooperatives perquè l'alumnat aprengui el currículum participant i interactuant entre ells i l'aprendre a cooperar, com ensenyar als nostres alumnes a cooperar a través de la reflexió. > Millorar i aprofundir la implementació del programa CA/AC, Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar
Grups de discussió	EPC	> Xarxa formada a nivell heterogeni, fa que l'ajuda mútua estigui present. > Suport emocional. Compartir dificultats i veure que els problemes estan a tot arreu. La xarxa t'inspira a trobar solucions per alguns entrebancs. > Cada escola ha tingut la seva manera de viure l'Aprenentatge Cooperatiu i hi ha diferències entre les escoles d'Escola Pia. > Compartir i intercanviar experiències i dificultats entre escoles en referència a l'Aprenentatge Cooperatiu. > Cal també documentar i tenir evidències del procés.

	XCB	> Ens hem de basar en 6 vectors i anar cap a un tema en concret i sortir de la zona de confort per fer el canvi real a l'aula. > Un ja ho diu el nom, que es Xarxa. Tot el material que s'elabora dona suport als centres i és un motor d'innovació per avançar. No he vist mai els objectius escrits, em suposo que és això. > Provocar petits canvis en el fer del dia a dia dels mestres i de les aules, per tal que hi hagin grans canvis.
	KHL	> L'objectiu és mantenir viu el programa, estàs en contacte amb altres centres que també intenten tirar-ho endavant. > L'Ac genera una cultura de centre i mantenir-la és molt complicat i el fet de formar part de la Xarxa t'obliguen a tenir les coses al dia. Mai pots pensar que les noves metodologies, per molt arrelades que estiguin a l'escola, estiguin integrades al claustre. Amb molta facilitat cauen i pujar és molt complicat. Compartir per avançar. > Per ella mateixa ja té sentit. Crear una xarxa on les escoles hi participem on per una banda compartim (Jornades a nivell català i Simpòsiums a nivell estatal) i l'altre aprenem compartim. > Es plantegen coses habitualment i modificacions d'estructures i dinàmiques que van millorant i cal compartir els uns amb els altres.

Font: elaboració pròpia

En síntesi, i com a elements comuns que podem trobar a les tres xarxes es pot destacar la importància que li donen el professorat membre de la xarxa al fet d'estar en contacte i conèixer i comunicar-se entre diferents professionals que desenvolupen tasques similars en el dia a dia tot i tenir alumnat de diferents edats i estar a diferents escoles. Es valora el suport emocional que es rep, tant pel que fa el fet d'atrevir-se a implementar innovacions a l'aula i pel que fa el fet d'ajudar i rebre ajut. Pel que fa a aspectes de l'aula se li dóna molta importància al fet que les xarxes siguin un espai per compartir experiències i materials entre escoles. També es constata que la Xarxa et fa estar al dia a nivell pedagògic i fa que es millori la pràctica educativa a través de la pràctica reflexiva.

Dues de les tres xarxes destaquen que les xarxes de col·laboració entre docents es valoren cada vegada més, com un nou model de formació de professorat i de desenvolupament professional docent. La Xarxa Khelidon destaca pel valor cooperatiu que s'indica que va més enllà de la col·laboració, la Xarxa de Competències bàsiques reforça el nou model de formació docent i la Xarxa d'Escola Pia destaca el fet d'avançar les escoles pel camí de la transformació juntes i d'una manera sistemàtica.

Les coordinacions de les tres xarxes coincideixen en valorar l'espai de reflexió pedagògica que es construeix a la xarxa.

El professorat membre de la xarxa destaquen el suport emocional rebut a la xarxa i abans esmentat i intercanviar materials i experiències.

5.1.b Experiències concretes per a les que apareix la necessitat d'una xarxa

Taula 7: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 1.b

Qüestionari	EPC	> estar en contacte i comunicar-nos (1 de 4) > recollir de professionals de diferents àmbits (1 de 4) > ampliar materials experiències i informació (1 de 4) > per ajudar i rebre ajut (1 de 4)
	XCB	> Enriquir-nos els uns als altres (2 de 6) > Participar en debats, espais de diàleg a través de reflexions pedagògiques (3 de 6) > Atrevir-nos a portar a terme innovacions (2 de 6) > Conèixer altres mestres que fan el mateix al mateix centre (2 de 6) > Conèixer altres mestres que fan el mateix a altres centres (1 de 6) > Estar al dia a nivell pedagògic (formació, actualitat, idees) (4 de 6) > Millorar la nostra pràctica educativa (1 de 6) > El ritme de treball és adequat (2 de 6)
	KHL	> Intercanvi d'experiències, dubtes i reflexió amb altres centres de Catalunya i Espanya (3 de 5) > Formació de docents (1 de 5)
Entrevista Coordinació	EPC	> Continuació de la consolidació de l'aprenentatge cooperatiu > Fomentar relació entre iguals, aprenentatge entre iguals
	XCB	> Amb l'aparició de les proves de competències bàsiques com a instrument d'avaluació intern de les escoles, es van reunir un grup d'escoles per dissenyar millores amb els resultats de les proves. > En el moment que les proves de CB passen a l'actual Consell d'avaluació, la Xarxa va haver de canviar i es va mantenir l'estructura i va passar a ser una formació entre iguals.
	KHL	> La xarxa neix per la necessitat de tots els centres que havien fet la formació del programa Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar. del GRAD, de Recerca en Diversitat. Era necessari intercanviar pràctiques, continuar aprenent i millorar les pràctiques. > Quan es feien Jornades i Simpòsiums, es veia la necessitat que hi hagués més coordinació entre els centres. > Per anar aprofundint en la millora de la implementació del programa CA/AC i en la millora de la inclusió de l'alumnat. > El 2015, en un Simposi a Vigo, es va fer la primera assemblea de la Xarxa. > Actualment hi ha més de 60 centres que hi participen. No tots els

		centres tenen el mateix nivell de compromís ni el mateix nivell de participació.
Grups de discussió	EPC	> Ens acompanyem entre les escoles d'Escola Pia > Continuar creixent amb l'aplicació de l'aprenentatge cooperatiu deslligats de la Universitat de Vic. > Ens cal compartir entre nosaltres, entre professorat.
	XCB	> Compartir experiències entre els centres, per avançar a nivell pedagògic. > A nivell orgànic es va veure la necessitat establir aquesta xarxa a nivell de Catalunya ja que les escoles i professorat demanaven una estructura. > Generar els canvis metodològics de treballar per competències i l'avaluació.
	KHL	> Un espai de trobada de centres que després de la formació d'aprenentatge cooperatiu de la Universitat de Vic, es veu necessària compartir dubtes. > La Xarxa la van crear en Pere Pujolàs i en Jose Ramon Lago tenint darrera molta gent del grup de treball. > Res de llengües de l'estat espanyol, que per tots signifiquen el mateix a nivell de pertinença a nivell de l'Estat. > La idea de Khelidon que vol dir oreneta, que és l'única alt que la primera niuada, ajuda a la segona... > No té sentit continuar amb l'aprenentatge cooperatiu sense ser a la Khelidon.

Font: elaboració pròpia

Una de las idees comunes a totes les xarxes la representa molt bé un membre de la Xarxa Khelidon que comenta que el dia a dia de l'escola i els entrebancs que es van trobant per causes externes i internes, a vegades l'energia defalleix; el fet de trobar-te amb altres persones de diferents centres fa que l'energia augmenti i se sumin forces per continuar lluitant per la transformació a l'escola. Així que una necessitat clau que destaquen les tres xarxes és el **suport emocional**. Una altra necessitat comuna és el **fet de compartir materials i experiències d'aula**. També es dóna palès la necessitat que hi hagi un **espai de reflexió pedagògica** on l'objectiu sigui aquest mateix, reflexionar sobre la pràctica i avançar cap a la transformació a les aules.

Conèixer els objectius de la Xarxa és clau per al desenvolupament d'aquesta: la Xarxa Khelidon neix per la necessitat de **donar-li continuïtat al projecte de Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar** de la Universitat de Vic, així com millorar els processos i estratègies a l'aula. La Xarxa de Competències Bàsiques va néixer per la necessitats d'alguns centres per donar resposta i **millores concretes als resultats de les proves de Competències Bàsiques** i va ser un inici per poder posar en contacte centres i avançar en un objectiu comú. La Xarxa d'Escola Pia va néixer amb l'objectiu de continuar **consolidant el projecte d'aprenentatge cooperatiu a les 19 escoles**.

Les tres xarxes coincideixen en el motiu d'avançar conjuntament com a escoles en el camí de la transformació educativa, així com la Xarxa Khelidon i la Xarxa d'Escola Pia per consolidar, millorar i mantenir viu el projecte d'Aprenentatge Cooperatiu.

Les coordinacions valoren el fet de la necessitat de les xarxes per mantenir el projecte viu i la consolidació d'aquest.

El suport emocional i tenir contacte amb altres professionals, entre iguals, són els dos elements que els participants valoren com a necessitat.

5.1.c Dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta

Taula 8: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 1.c

Qüestionari	EPC	>A nivell d'organització de centre (4 de 4) >A nivell de professional, la teva actuació docent (4 de 4) >A nivell de millora de l'aprenentatge de l'alumnat (3 de 4) > Consolidació de l'Aprenentatge Cooperatiu
	XCB	> A nivell professional, canvi a l'actuació de l'aula. (4 de 6) > Millorar l'aprenentatge de l'alumnat (4 de 6) > Canvis en l'organització (2 de 6) > Actitud professorat, canvi cultura de centre No puc separar la meva part professional de la meva tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.
	KHL	>A nivell d'organització de centre (4 de 4) >A nivell de professional, la teva actuació docent (4 de 4) >A nivell de millora de l'aprenentatge de l'alumnat (3 de 4) > En tots els sentits (5 de 5) > A nivell professional i actuació docent (2 de 3) Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i queda en segon terme la individualitat.
Entrevista Coordinació	EPC	> Millora de l'aprenentatge de l'alumnat > Consolidació de l'Aprenentatge Cooperatiu > Aprenentatge entre iguals > Suport mutu entre escoles
	XCB	> Aprenentatge entre iguals > Aprendre a treballar i avaluar competencialment
	KHL	> Aprendre cooperativament > Millorar l'atenció a la diversitat de l'alumnat des d'una

		perspectiva inclusiva > Consolidació de l'Aprenentatge Cooperatiu
Grups de discussió	EPC	> Ajuda mútua > Consolidació de l'Aprenentatge Cooperatiu > Aprenentatge entre iguals > Documentar processos de canvi
	XCB	> Fer el canvi real a l'aula > Treballar i avaluar competencialment > Canvi de model pedagògic
	KHL	> Consolidació de l'Aprenentatge Cooperatiu > Mantenir viu l'aprenentatge cooperatiu a l'escola. > Compartir amb altres centres pràctiques educatives

Font: elaboració pròpia

Les tres xarxes, més la Xarxa Khelidon i la Xarxa Escola Pia constaten que la Xarxa dóna resposta a la necessitat de compartir entre escoles els elements de canvis organitzatius i estructurals que deriven per exemple de l'aplicació de l'aprenentatge cooperatiu. També els participants de les tres Xarxes comenten que la Xarxa intervé clarament en el desenvolupament professional i per tant, a la millora de les pràctiques de l'aula i a la millora dels aprenentatges de l'alumnat; així com fomentar una escola de qualitat, acollidora i inclusiva. També s'incideix en que les persones que participen a la xarxa ja tenen un canvi de manera de fer, passen d'una actitud més individualista a una actitud més col·laboradora i anant més enllà, una actitud més cooperativa; per tant, poc a poc es va fent taca d'oli i es va canviant la cultura del centre, un dels aspectes més complicat a canviar en una escola.

També es parla del contingut de la xarxa, que dóna resposta a la consolidació de l'aprenentatge cooperatiu i l'atenció a la diversitat des d'una perspectiva inclusiva pel que fa la Xarxa Khelidon i la Xarxa Escola Pia i el treball i avaluació pel que fa la Xarxa de Competències Bàsiques.

Les coordinacions i els participants de les xarxes coincideixen en els elements que la xarxa ha de donar resposta.

5.2 Percepció de les persones que participen en xarxes de de col·laboració entre professorat sobre els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa

La síntesi d'informació que teniu a continuació en relació amb els subobjectius la podeu trobar a les taules 2.1, 2.2 i 2.3 (una taula per cada instrument) de l'Annex 2. A la següent taula s'indica la relació entre els subobjectius i els ítems del qüestionari o les preguntes concretes de l'enquesta:

Taula 9: Recull de la relació dels subobjectius de l'objectiu 2 amb l'instrument de recollida informació

	Qüestionari	Entrevista Coordinacions	Grups de discussió
2.a Conèixer els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.	pregunta 4	pregunta 4	pregunta 4
2.b Conèixer les estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació.		pregunta 5 pregunta 6	pregunta 5 pregunta 6

Font: elaboració pròpia

5.2.a Elements fonamentals del funcionament d'una xarxa

Taula 10: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 2.a

Qüestionari	EPC	> Intercanvi de materials (relacionats amb l'aprenentatge cooperatiu). Formacions.
	XCB	> Compartir eines d'avaluació formativa, documents de les xarxes, les tasques... > Carpeta comuna amb totes les persones del centre que participen a la xarxa.
	KHL	> Compartir documents interessants, vídeos d'experiències, fonamentar a nivell teòric l'aprenentatge cooperatiu.
Entrevista Coordinació	EPC	> Cada curs es fa revisió i es dissenya l'estructura per al nou curs depenent de les necessitats. > Es comparteix els objectius del Pla de Millora. > Hi ha una persona que coordina la Xarxa. > Es decideix un tema central compartit a les 19 escoles. > Dues sessions com a equips i tres sessions formatives per al element comú.
	XCB	> Cada centre, té dues persones coordinadores (una de les quals, ha de ser de l'equip directiu) i a l'escola hi ha d'haver l'equip impulsor. > 6 trobades durant el curs amb les coordinacions de centre. > Les sessions tenen dues parts, una més formativa, un expert d'alguna temàtica (pot ser un mestre) explica i la resta són dinàmiques formatives d'intercanvi d'experiències vivencials que posteriorment porten a les escoles, al seu equip impulsor. A l'última sessió, cada centre ha de presentar un producte. > Cada dos-tres anys hi ha un cicle formatiu. Ara està sent l'avaluació formativa. > Hi ha dues persones al Departament encarregades de gestionar les xarxes, a més, una persona del centre de recursos de la zona

		per fer la coordinació de cada xarxa. Es fan reunions de les persones coordinadores de xarxes. Cada xarxa té la seva manera de funcionar sota uns mínims comuns. > Hi ha un comitè d'experts que ens assessoren també i fan recerca: Neus Sanmartí, el Fernando Hernández, el David Duran i l'Aina Tarabini. Volem ampliar que no només sigui d'Educació, si no, de Sociologia. En David Duran i el Fernando fan recerca a partir de la xarxa. Hi ha avaluació continua de tot el que fem.
	KHL	> Hi ha una comissió executiva que organitza i marca els temps de la xarxa. Aquesta està formada per 2 membres del GRAD de la Universitat de Vic i una persona que representa les escoles, el coordinador és Jose Ramon Lago. > Hi ha les coordinacions de zones depenent de la quantitat de centres que hi ha al territori. > Hi ha les comissions que organitzen el Simposi (a nivell Estatal i cada dos anys), i les Jornades (a nivell territorial i cada dos anys). > Hi ha els grups de treball, s'intenta que cada centre que participi a la xarxa, estigui com a mínim a un grup de treball, els grups de treball són: Aprenentatge Cooperatiu online i TIC Aprenentatge Cooperatiu amb alumnes que es troben a més barreres per l'aprenentatge i la participació Aprenentatge Cooperatiu en les propostes didàctiques integrades i globalitzades Dinàmiques de cohesió i educació emocional Educació infantil Grup d'avaluació a través dels plans d'equip Processos de generalització que seria a la institucionalització del programa Cada grup de treball té dues persones coordinadores, hi ha un pla de treball de 2 anys, que comporta unes 7-8 sessions. > Sempre que hi ha una presentació, hi ha feedback, hi ha una metodologia i una estructura de participació pensada.
Grups de discussió	EPC	> Formada per 19 escoles que s'organitzen en 5 xarxes de 3-4 escoles cadascuna. > És una xarxa molt inicial que s'anirà configurant depenent de les necessitats i el creixement d'aquesta. > Es van realitzar tres sessions, una sessió individual amb l'assessor de UVic per compartir el Pla de millora anual, una al gener per conèixer-se i compartir Pla de millora anual, i una al juny per tancar el curs i començar el curs següent.
	XCB	> Hi ha diferents xarxes territorials. A la xarxa 0, la inicial, que hi ha 50 escoles de tot Catalunya, hi ha dos coordinacions i plantegen objectius que són triennals com per exemple: observació entre iguals, carpeta d'aprenentatge, eines d'avaluació

		formativa... > Cada escola té dues persones coordinadores (una ha de ser de l'equip directiu), i a l'escola ha d'haver-hi un equip impulsor de persones voluntàries. Els coordinadors fan una formació de 30 hores amb la xarxa i després fan de formadors/es amb el grup impulsor a l'escola que també fa una formació de 30 hores. > Hi ha un objectiu individual i un grupal. L'individual es fa cadascú a la seva aula i després cal presentar un producte final i el grupal és a nivell d'escola. > És molt obert, cadascú s'organitza com pot. > Les propostes són cada tres anys. > Les trobades durant la pandèmia han estat online, abans eren presencials, a veure ara com seran. > Són unes 5-6 reunions al curs i la Jornada final. > Cada escola i cada persona cal que ompli una graella a un Excel explicant el que ha fet i això provoca reflexió pedagògica.
	KHL	> Està per tot l'Estat Espanyol tot i que a Catalunya està més desenvolupat. > A la Xarxa hi ha una comissió executiva que organitza la situació i representa que hi ha un grup de centres que participen en aquests grups de treball. Les reunions són cada mes i mig, abans de la pandèmia anàvem a Vic i ara ho fem online. Khelidon Catalunya s'ocupa d'organitzar les Jornades de Catalunya i també obrir temes de debat per als Simpòsiums. Ara estem organitzant les Jornades de Juliol, al setembre mirarem les conclusions de la Jornada per extreure temes per al Simposi i veure com hem de seguir. A nivell estatal hi ha els grups de treball de: les TIC, barreres, famílies, generalització, globalitzades... nosaltres participem amb el de barreres. > Hi han grups de treball, i cada membre de l'escola està a la xarxa, forma part d'un grup de treball. Hi ha les Jornades que jo les he viscut virtuals, espero que aquest curs sigui.

Font: elaboració pròpia

Sensació d'avançar les escoles juntes, sensació de no estar les escoles ni els docents sols, això és un element que s'ha vist tant en les coordinacions, com en el professorat, com a les persones referents. El suport emocional és bàsic per tirar la Xarxa i el canvi a l'escola endavant. Les tres xarxes tenen l'element comú que cada curs es fa una revisió i es proposen elements de millora per als curss vinents. Així entra dins el cicle de millora continua i com més participada és el consens d'aquesta millora també.

Pel que es pot veure, l'existència d'una estructura estable és un factor d'èxit de la Xarxa. A la Xarxa Khelidon hi ha la comissió executiva formada per persones del GRAD, del Grup de Recerca d'Atenció a la Diversitat i una persona col·laboradora, a la Xarxa de Competències Bàsiques hi ha la coordinació de dues persones amb

dedicació per part del Departament d'Ensenyament i a la Xarxa d'Escola Pia de Catalunya que hi ha una persona amb dedicació horària per al projecte en sí.

A la Xarxa de Competències es decideix un tema comú, el decideix per un comitè d'experts que es qui dona contingut a les coordinacions de la Xarxa juntament amb les persones coordinadores i la Xarxa 0 que tenen la informació de com ha anat el curs a les diferents escoles / xarxes; cada 2-3 anys hi ha un cicle formatiu. A l'Escola Pia hi ha dues línies, les 5 xarxes organitzades amb criteri heterogeni i l'element de millora comú que és obert per tots els docents de l'Escola, majoritàriament els que participen a les comissions d'Aprenentatge Cooperatiu. Pel que fa la Xarxa Khelidon, cada grup de treball escull l'element o elements de treball durant el curs i decideix el seu pla de treball.

La Xarxa Khelidon i la Xarxa de Competències Bàsiques coincideixen que organitzen cada curs unes Jornades o Simpòsiums presencials per tal de fer una Jornada festiva de coneixença i d'intercanvi. La Xarxa Khelidon organitza intercalades, una vegada cada dos anys, unes Jornades a nivell local, i un Simpòsium a nivell estatal. La Xarxa d'Escola Pia està estudiant la possibilitat de fer visites a escoles presencials.

Les escoles que volen fan una sol·licitud a participar a la Xarxa de Competències Bàsiques, a la Xarxa de la Khelidon que cal fer una sol·licitud d'adhesió i la coordinació tècnica l'ha d'aprovar, a Escola Pia les 19 escoles han de participar sí o sí a la Xarxa.

Certificació – Bonificació: Pel que fa a la Xarxa d'Escola Pia la participació és dins la Jornada Laboral, a la Xarxa de Competències Bàsiques és fora l'horari laboral i s'entrega un certificat de 30 hores de formació reconegudes pel Departament d'Educació a les persones coordinadores i un certificat de 30 hores a l'equip impulsor de cada escola i un certificat de formador/a a la persona coordinadora del centre. A la Xarxa Khelidon la participació és voluntària fora l'horari escolar i laboral.

Les coordinacions valoren l'estructura de la xarxa, el cicle de millora continua, que hi hagi recull d'evidències i que no es perdi de vista l'objectiu.

El professorat membre de la xarxa valoren les sessions en concret, valoren que siguin profitoses i estructurades. I que hi hagi Jornades i Simposis presencials, on el contacte físic és important.

5.2.b Estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació

Taula 11: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 2.b

Entrevista Coordinació	EPC	> Es dissenya cada sessió acuradament perquè hi hagi aquesta metodologia i estructura, però no hi ha una manera de compartir estable i continua. > Cal omplir una documentació. > Dues sessions com a equips i tres sessions formatives per al element comú.
------------------------	-----	---

	XCB	> El cicle d'acció-reflexió-acció de l'Olga Esteve de la UPF.
	KHL	> Quan es realitza la presentació o el moments de compartir una experiència sempre hi ha d'haver una estructura determinada. Quan es fa la presentació, s'ha d'haver dit una consigna per fer la presentació; i posteriorment a la presentació hi ha d'haver una estructura cooperativa de participació. En funció de la situació utilitzem diferents metodologies (Grup de treball, Simposi i Jornades). > Hi ha un grup de treball, el grup de treball de l'alumnat que es troba més barreres per l'aprenentatge i la participació, i té una sistemàtica concreta de presentació de treballs a través d'una triangulació.
Grups de discussió	EPC	> Segur que hi ha una metodologia darrera. I això fa que evolucionem. Quan portes temps amb la mateixa cosa, fa gràcia que hi hagi nous aires. Quan arriba algú a la coordinació, i crea una organització nova, il·lusiona.
	XCB	> Ho comparteixes a través d'un Excel memòria on poses els noms dels participants, hi ha una pestanya que et diu com ha anat. > Compartim en petit grup i en gran grup. És molt diferent els moments, però sempre reps feedbacks. > Depenent del cas, és diferent. > Sempre ens basem en l'experimentació i la pràctica.
	KHL	> A un grup de treball, al de barreres es va fer la triangulació a través d'unes gravacions. Va ser molt i molt interessant. Vam gravar una sessió de dues hores i posteriorment vam agafar els moments que vam veure més interessants, ho vam editar i a través d'una presentació, ho vam compartir amb les altres dues escoles. Aquests materials es recullen i també es comparteixen amb la resta. És molt curiós perquè la gent es fixa en coses que estan passant a l'aula i tu mateix no te n'havies adonat. Estableixes un vincle molt més proper al ser tres escoles. Et vas trobant 4 vegades al curs, una sessió es componia d'una presentació i anàlisi i una última de conclusió. > Sí, hi ha un feedback. Sempre hi ha un retorn del que has explicat estructurat. > Sempre hi ha una estructura darrera, ja sigui una estructura cooperativa que provoca participació i reflexió.

Font: elaboració pròpia

A la Xarxa de Competències Bàsiques les sessions estan formades per dos parts: una més formativa on un expert d'alguna temàtica que pot ser un docent d'un centre desenvolupa un tema en concret i l'altre part és més de dinàmiques formatives

d'intercanvi d'experiències. A l'última sessió de cada curs, cada centre ha de presentar un producte concret. A la xarxa d'Escola Pia, només s'intercanvia amb les persones referents del centre. A la Xarxa Khelidon, depenent del grup de treball les sessions estan dissenyades depenent de les necessitats. Pel que fa l'estratègia de compartir les experiències, un grup de treball de la Xarxa Khelidon ha portat en pràctica una triangulació a través de gravacions i n'estan molt satisfets, tres centres escullen un element a gravar. Fan tres sessions, una per cada escola on s'ensenya la gravació i la resta, respon unes preguntes i realitza feedback. Així igual a les dues properes sessions. Una última de conclusions. És en aquesta Xarxa on valoren i planifiquen la participació de cada persona creant estructures que regulen la participació després de que cada centre expliqui una experiència. La Xarxa de Competències Bàsiques li dóna molta importància al feedback que reps dels companys i de les companyes de la Xarxa i la Xarxa d'Escola Pia es dissenya la sessió depenent de les necessitats concretes d'aquella sessió.

A la Xarxa de Competències Bàsiques són unes 6 sessions al curs, a la Khelidon unes 7-8 sessions al curs i a la Xarxa d'Escola Pia pel que fa les xarxes d'escoles 3 sessions, una individual amb una persona de la Universitat de Vic que s'ha fet el curs 21-22 però no es repetirà, una de inici i una de final, i 3 sessions aproximades pel que fa l'element comú.

A la Xarxa de Competències Bàsiques l'element i les tasques a realitzar durant el curs acostumen a ser molt obertes, no hi ha pressió; a la Xarxa Khelidon si participes cal elaborar unes tasques concretes que es decideix en cada grup de treball, a la Xarxa Escola Pia cal que cada comissió d'aprenentatge cooperatiu elabori el seu pla de millora i el comparteixi amb la resta d'escoles.

Pel que fa les evidències i documentació a la Xarxa de Competències Bàsiques cal elaborar una memòria anual que és una graella Excel on cal explicar què s'ha fet i les persones que han participat. A la Xarxa Khelidon cada grup de treball té la seva manera de funcionar i documentar la informació, a les Jornades i Simposi sí que es fa un recull de tots els materials i es comparteixen a la comunitat Khelidon, a Escola Pia hi ha les graelles de Pla de millora anual on es recullen els objectius anuals del Pla de Millora en relació amb l'Aprenentatge Cooperatiu.

Les coordinacions valoren molt l'estratègia que es dissenya en el moment de compartir i intercanviar experiències.

Els participants destaquen la importància de l'estructura de les sessions i el feedback rebut.

5.3 Aportacions de les xarxes de col·laboració de professorat entre centres per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la millora de les pràctiques docents i el desenvolupament professional

La síntesi d'informació que trobeu a continuació en relació amb els subobjectius la podeu trobar a les taules 3.1, 3.2 i 3.3 (una taula per cada instrument) de l'Annex 3. A la següent taula s'indica la relació entre els subobjectius i els ítems del qüestionari o les preguntes concretes de l'enquesta:

Taula 12: Recull de la relació dels subobjectius de l'objectiu 3 amb l'instrument de recollida informació

	Qüestionari	Entrevista Coordinacions	Grups de discussió
3.a Conèixer què aporten les xarxes.	pregunta 6	pregunta 7	pregunta 7
3.b Conèixer els aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes.	pregunta 8	pregunta 8	pregunta 8
3.c Conèixer les dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes.	pregunta 8	pregunta 8	pregunta 8

Font: elaboració pròpia

5.3.a Què ens aporten les xarxes

Taula 13: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 3.a

Qüestionari	EPC	> Pensem que se li pot treure profit als diferents àmbits. > A nivell professional t'enriqueix realitzar i programar activitats d'aprenentatge cooperatiu per a formar l'alumnat com a persones competents (i també a nivell social), i els valors que això els hi comporta (empatia, solidaritat, companyonia, etc...). > A nivell d'aula pots veure com l'alumnat té aquesta capacitat d'adaptació, d'entendre que hi ha diferents ritmes de treball, d'autoregulació, de flexibilitat... > El fet de participar a la Xarxa fa mantenir viu el projecte d'Aprenentatge Cooperatiu i aquest ens està fent canviar l'organització de l'escola. > Millora l'aprenentatge de l'alumnat > Millora l'actuació docent a l'aula i per tant, el desenvolupament professional.
	XCB	> A tots els nivells, és enriquidor a nivell general de l'escola. > Millora de l'aprenentatge de l'alumnat. > Si fem canvis a l'aula, afecten a l'organització de l'escola.
	KHL	> En tots els sentits. > A nivell professional penses més en global. > A nivell d'escola t'ajuda a ser més oberta i reflexionar sobre la pràctica > Et fa ser més participativa i col·laborativa, queda en segon terme la individualitat.
Entrevista Coordinació	EPC	> En el fons tot es reverteix a l'aula, en un primer moment ens va servir per compartir vocabulari i parlar amb un llenguatge comú i després ens ha donat estructura de centre, canvis organitzatius. L'estructura d'aula amb l'Aprenentatge Cooperatiu ha canviat

		totalment.
	XCB	> El professorat diu que els hi dona un espai de reflexió docent que els permet conèixer també molts talents de companys que no coneixen, situacions horitzontals, i estructures de col·laboració basades en la confiança. > La xarxa empeny a posar en pràctica alguna cosa a l'aula i cal que recullis evidències.
	KHL	> El fet de compartir la teva experiència, ajuda molt. És la part emocional imprescindible per un docent de sentir-te segur i reconfortat. > El fet de compartir la teva experiència, fa que reflexionis sobre la pròpia pràctica docent. > La xarxa ajuda a sistematitzar i aprofundir la implementació del programa CA/AC des de les dues vessants: la reflexió sobre la pràctica, i la pràctica reflexiva, per tant, genera canvi a l'aula.
Grups de discussió	EPC	> Seguretat, il·lusió, ganes de treballar. Documentar tot el que es fa en relació amb l'Aprentatge Cooperatiu. > Sense estructura, sense xarxa, l'aprenentatge cooperatiu es faria d'una manera molt diferent. > Els que participem a la xarxa aportem al centre, però estaria bé que poguéssim implicar a altres profes de l'escola. > Participar a les Jornades o Simposis aniria bé per sumar gent. > Si aquesta xarxa fos més freqüent i més sovintejat, donaria més bon resultat. > Diferents experiències, maneres de fer noves... Ajuda a escollir els objectius del Pla de Millora anuals.
	XCB	> Ens costa molt, som un institut molt gran, però l'equip directiu té ganes i ho fem a través dels projectes. > Molt, a la nostra escola hem fet projectes estructurats que no ho eren, hem après a avaluar-los. Hem après a repensar l'avaluació de l'alumnat i hem après a compartir i a estimar-nos. > A aprendre de l'error. > Molts canvis, el que més ens agrada és que aquests canvis es fan de manera tranquil·la i natural. No hi ha un avaluació qualificadora, el que es busca és la reflexió entre el professorat. No hi ha res bé i malament... Vas introduint sense adonar-te.
	KHL	> Per al meu centre participar a Khelidon ha estat fonamental perquè el cooperatiu anés endavant. Adquireixes un compromís, el fet d'anar a les reunions de la Khelidon et fa estar actiu. Et fa preparar materials, presentar l'experiència a altres escoles. Et dona moral i et fa mantenir viu el projecte a l'escola. > A l'aula experiències concretes que no se t'havien acudit. > A nivell personal i posteriorment, a través del Pla de millora de

		centre, es generalitza al centre.
--	--	-----------------------------------

Font: elaboració pròpia

A les tres Xarxes hi ha coincidència que l'existència de xarxes entre escoles aporta desenvolupament professional docent, millora dels aprenentatges de l'alumnat, millora de la pràctica docent a l'aula i canvis en l'organització i estructura del centre. Consolidar l'aprenentatge cooperatiu en un centre és molt complicat, però deixar de fer-lo, gens, en un curs es pot eliminar. Per tant, cal mantenir una estructura de xarxa per anar nodrint i aplicar millores i reflexió en relació amb l'Aprenentatge Cooperatiu, això pel que fa la Xarxa Khelidon i la Xarxa de l'Escola Pia. Tot i que comenten la dificultat de fer la transferència a tot el claustre, comenten que participar com a escola en un entorn col·laboratiu com una Xarxa entre escoles afavoreix tota l'escola, destaquen a la Xarxa de Competències Bàsiques.

Com a transformació educativa, el contingut: A la Xarxa de Khelidon i la Xarxa d'Escola Pia tenen el punt comú d'enriquiment per a programar i aplicar l'aprenentatge cooperatiu a l'escola. Pel que fa la xarxa de Competències Bàsiques en el treball i avaluació de les competències bàsiques.

Els participants comenten: *"l'acció de compartir una experiència que tu has tingut, ha que t'ho hagi de preparar, buscar documentació, evidències, i només per això ja genera aprenentatge i reflexió"*. A més a més si la resta d'escoles et fan el feedback tant d'aspectes positius, com a millorar, com a comentaris, provoquen millora a l'aula segur. Això ho podem veure a les tres Xarxes.

5.3.b Aspectes positius que troben professorat participant de les Xarxes

Taula 14: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 3.b

Qüestionari	EPC	> Compartir el contingut, estratègies, recursos i situacions que ens hem anat trobant el dia a dia. (2 de 4) > Són motors d'aprenentatge en quan són espais de reflexió i interacció (1 de 4)
	XCB	> Actualització de metodologies (3 de 6) > Enriquiment (1 de 6) > Espais de diàleg i reflexió al centre (2 de 6)
	KHL	> Conèixer altres centre i realitats (2 de 5) > Tots els aspectes del treball en xarxa > Creixement personal i professional (3 de 5)
Entrevista Coordinació	EPC	> Compartir entre iguals és molt ric > Enfortir l'AC i la institució
	XCB	> Ambient inclusiu, molt acollidor. > La xarxa estava pensada perquè els centres estiguessin uns

		cursos i prou. Però estem veient que els centres, volen continuar perquè els hi funciona per generar canvi.
	KHL	> Trobar-se amb persones de diferents realitats i de diferents centres perquè això ens fa créixer i reflexionar. Ens fa millorar la implementació del programa i tots aquests espais de reflexió són necessaris, jo diria que imprescindibles.
Grups de discussió	EPC	> Tots els aspectes positius > Aprofitar l'online > Creixem junts > Ens acompanyem > Aprendre a compartir i a cooperar entre els professionals
	XCB	> Flexibilitat per part de tots els formadors de la xarxa, i lo predisposats i amables que són. > La valoració de l'error. > Aprenem els uns als altres. > Perds la por per arriscar-te a fer coses.
	KHL	> Molts. > Compartir > La xarxa ajuda a resoldre dificultats > Quan enmig del debat hi ha experts que et poden donar la seva mirada. > Tots els que podem trobar. Ens fa millorar com a centre, replantejar-nos el treball cooperatiu. Millora per als alumnes definitivament. I si tot això millora els nostres processos d'inclusió i de millora.

Font: elaboració pròpia

Els aspectes més rellevants i comuns són la creació d'espai de diàleg i reflexió, l'actualització pedagògica i l'aprenentatge entre iguals. Les tres xarxes coincideixen que les Xarxes provoquen un espai de temps per poder generar reflexió i a més a més és a través de la interacció entre iguals, professionals de l'educació. Pel que fa l'actualització pedagògica, la Xarxa de Competències Bàsiques destaca aquest element i potser la xarxa Khelidon i la xarxa Escola Pia l'actualització pedagògica està centrada en l'aprenentatge cooperatiu. Per últim el compartir entre iguals, aprendre entre iguals és molt ric, fa perdre la por i arriscar-se a provar coses noves.

La continuació a la Xarxa: pel que fa la xarxa de Competències Bàsiques estava pensat que els centres tinguessin una durada d'uns cursos i prou. Però els centres, han demanat que continués la col·laboració perquè ho troben necessari per la escola.

Aprendre a cooperar entre professionals, es fa amb l'alumnat però hi ha una manca de col·laboració molt gran entre el professorat, d'això n'estan d'acord les tres xarxes.

Destaquen la flexibilitat que la Xarxa de Competències bàsiques per part de les persones formadores i de les persones coordinadores.

Es valora positiu a la Xarxa de Competències Bàsiques i la xarxa Khelidon que hi hagi presència d'experts per tal de donar la seva mirada.

Les coordinacions destaquen el valor afegit de compartir i aprendre entre iguals, fa millorar la implementació del projecte i la creació d'espais de reflexió.

El professorat membre de la xarxa en general, comenten que els aspectes positius són molts, quasi tots, és creixement personal i professional que es veu reflectit a l'aula.

5.3.c Dificultats per assolir els objectius de les Xarxes

Taula 15: Recull de les elements més importants dels diferents instruments de recollida d'informació en relació amb el subobjectiu 3.c

Qüestionari	EPC	> Grup de gent molt grans a la formació d'UVIC. > La comunicació no és molt fluïda per l'estructura de la xarxa. > La velocitat d'interacció entre els membres és baixa.
	XCB	> En escoles grans, que tot el claustre participi en el canvi. > Implicar més gent del claustre. > Trobar més espais i de qualitat per poder reflexionar amb l'equip impulsor al centre.
	KHL	> La sobrecàrrega d'aspectes educatius (donats per l'Administració) fa que passin per davant de la resta de projectes. > Poc temps a dedicar a nivell individual, com a comissió i com a claustre dels aspectes de la xarxa. > Requereix moltes hores de dedicació i són els divendres a la tarda. > Participar a la xarxa requereix un treball i la formació constant per part del docent i no tothom està disposat. > Les sessions en la totalitat, post pandèmia, són online (menys les Jornades i Simpòsium)
Entrevista Coordinació	EPC	> L'estabilitat del claustre.
	XCB	> Canviar la cultura de centre a nivell col·laboratiu i cooperatiu. > La figura dels coordinadors/es de centre, ho escullen les escoles i és difícil trobar gent amb lideratge pedagògic.
	KHL	> El temps. Costa trobar docents que s'impliquin a la Xarxa.
Grups de discussió	EPC	> El criteri d'heterogeneïtat per la configuració dels equips és molt encertada, però cal pensar amb les escoles més avançades amb el projecte d'AC més consolidat.

		> Dificultat traspàs al claustre. > A totes les sessions de la xarxa hi ha d'haver participació de les 19 escoles. > Trobar moments i espais per transmetre i treballar el que es treballa a la Xarxa.
	XCB	> Des de la pandèmia, fer-ho telemàtic, no ajuda. > Hi ha cursos, que les tasques són més tancades i es fa complicat realitzar-les.
	KHL	> Els canvis constants d'equip professional. > La participació les reunions, post-pandèmia, són els divendres a la tarda online. > Trobar professorat que vulgui participar. > Poc traspàs quan hi ha un canvi com a referent de la Xarxa o a l'equip directiu. > Sobrecàrrega de les persones que participen. > Poc traspàs del que es fa a la xarxa al claustre.

Font: elaboració pròpia

Transferència al centre dels aprenentatges adquirits a la Xarxa: Les tres xarxes estan d'acord amb la gran dificultat de poder transmetre el que es desenvolupa a la Xarxa al claustre, per diferents motius. Un és el tamany del claustre, un altre la resistència al canvi, un altre la poca motivació a aprendre i provar coses noves... Això fa que el necessari canvi de cultura de centre, sigui més complicat. A les tres xarxes també comenten que costa trobar espais per poder fer aquesta transmissió i pensar estratègia per portar-ho al claustre.

A la Xarxa Khelidon i a la Xarxa Escola Pia destaquen el poc temps que es té a destinar a la xarxa i que costa molt trobar-ne.

A la Xarxa de Competències Bàsiques, al grup impulsor, s'apunten voluntàriament, adquirint així el certificat de 30 hores. A la Xarxa Khelidon, poques persones del claustre que no estiguin a la comissió d'Aprenentatge Cooperatiu participen a la Xarxa, de fet moltes escoles, aprofiten el que aprenen a la Khelidon per posar com a Objectiu de millora per al curs vinent. Per que fa la Xarxa d'Escola Pia, hi ha d'haver un o dos referents per escoles d'Aprenentatge Cooperatiu depenent del tamany, les sessions es fan en horari escolar. La participació a les sessions de formació de l'element comú és de participació oberta. A la Xarxa Khelidon comenten que es complicat trobar professorat que vulgui participar i cal tenir present en no sobrecarregar les persones que participen. A la Xarxa d'Escola Pia destaquen que hi ha poca interacció entre el professorat fora de les sessions.

Les coordinacions comenten que les dificultats per al treball en xarxa és la poca estabilitat dels equips, fer la transferència i implicar a tot el claustre en el canvi de cultura de centre i el professorat membre de la xarxa veuen com a dificultat poder implicar altres profes i el claustre general per fer el canvi real.

6. Discussió dels resultats

A continuació podrem veure com els subobjectius plantejats en la investigació, la informació extreta de l'estudi de cas i el que constaten les aportacions teòriques en aquests àmbits, es vinculen i donen pas a la discussió de la investigació.

6.1 Representació del professorat participant a una xarxa dels què és una xarxa de col·laboració entre professorat per a la innovació i la inclusió

Objectius d'una xarxa de col·laboració per a la innovació i la inclusió

Hargreaves i O'Connor (2020) desenvolupen el concepte **professionalisme col·lectiu**, parlen dels 10 principis bàsics on en vull destacar tres per tal de desenvolupar aquest subobjectiu: la responsabilitat col·lectiva, la iniciativa col·lectiva i la eficàcia col·lectiva. La responsabilitat col·lectiva es refereix a passar d'un individualisme docent i professional cap a una responsabilitat social i comuna dels professionals de l'educació que comença a l'aula però vas més enllà de les quatre parets de l'aula i de l'escola, la transformació educativa és social i implica també canvis polítics. Un exemple clar i concret de l'aula, és quan en una escola, ens referim als infants de l'aula com "el meu alumnat", la responsabilitat col·lectiva ens convida a parlar del "nostre alumnat", ja que darrera d'un grup determinat d'alumnes, no només hi ha una persona de referència, sinó un equip educatiu coordinat per atendre a les necessitats de l'alumnat. El segon principi al qual fan referència, la iniciativa col·lectiva, vol dir que les iniciatives són compartides i organitzades, per tant, hi haurà menys iniciatives però l'impacte serà més gran. Així ho hem pogut comprovar amb els resultats de la investigació, quan els participants de la investigació coincideixen que els elements comuns del què ha de ser una xarxa de docents entre escoles són el fet d'estar en contacte, conèixer i comunicar-se entre diferents docents que realitzen la mateixa tasca professional a escoles diverses, el suport emocional rebut i aprendre a ajudar als altres i aprendre a rebre ajuda. Estar en contacte i comunicar-se amb altres persones que desenvolupen la mateixa tasca, fa que la responsabilitat individual formi part d'un concepte més ampli de col·lectivitat, la xarxa permet generar confiança i sentir-se més segur per poder sortir de la zona de confort i atrevir-se a implementar innovacions a l'aula. La interacció amb els altres és fonamental per generar aprenentatge, i tal i com indica Pujolàs (2012), aprenem més i millor quan participem en activitats on hi ha altres persones degut a l'estímul intel·lectual i la confiança generada per l'altre en el moment que hi ha la possibilitat d'aprenentatge juntes. Fullan (2002) destaca que en el fons, les interaccions entre persones és el més important; la interacció és la base de l'aprenentatge social; la qualitat de les relacions de treball entre els mestres està estretament lligada a la implementació. Per tant, cuidar i estructurar les relacions que s'estableixen dins, fora l'escola i entre els professionals de l'educació de diferents escoles, és bàsic per tal de millorar la inclusivitat a l'escola i la transformació a l'aula. El tercer principi que vull destacar és l'eficàcia col·lectiva, la creença que, juntes podem marcar la diferència per a l'alumnat als que eduquem i no amb les mateixes paraules, però el professorat membre de les xarxes han transmès aquesta idea.

També destacar la importància de la responsabilitat individual com a element bàsic de l'aprenentatge cooperatiu juntament amb la interdependència positiva, la participació equitativa i la interacció simultània, el PIES, l'acrònim que utilitza Kagan (1999) per anomenar aquests quatre elements (Pujolàs et al., 2011). És imprescindible que hi

hagi responsabilitat individual perquè pugui aparèixer i treballar la responsabilitat col·lectiva i social. Cal remarcar també el principi d'interacció simultània, destacant que hi ha d'haver comunicació en el sentit de promoure processos de diàleg, escolta activa, acceptació del punt de vista de l'altre, negociació i consens; i també cal que hi hagi ajuda, en el sentit d'oferir-la, acceptar-la, identificar-la i demanar-la. Aquest és un punt que els participants de les xarxes, els i les docents, han reiterat, és necessari aprendre a treballar en xarxa, amb altres docents tal i com es treballa amb l'alumnat a l'aula. Cal que a les xarxes es produeixin els elements bàsics de l'aprenentatge cooperatiu perquè s'assoleixin els objectius d'aquesta, per la xarxa Khelidon la cooperació és un element bàsic de la xarxa i els participants l'identifiquen com a estructura per aprendre a la xarxa en sí, en canvi a la xarxa d'Escola Pia, l'aprenentatge cooperatiu és un principi bàsic però no s'identifiquen els principis amb el treball de la xarxa i per últim a la Xarxa de Competències Bàsiques, el principi de col·laboració és la base del programa, però no s'identifiquen els elements bàsics de la cooperació ja que en els principis bàsics fonamentals identifiquen l'aprenentatge col·lectiu i professionalització interactiva lligat a desenvolupament personal de Thurler (2004) citat a Hernández et al. (2019).

Experiències concretes que fan que sorgeixi la necessitat d'una xarxa de col·laboració

Echeita i altres (2014) plantegen quatre tipus de raons a favor del treball col·laboratiu del professorat: epistemològiques, socials, ètiques i professionals. Les afirmacions dels docents que han participat a la recerca per al fet de quines són les necessitats de la xarxa coincideixen amb algunes de les raons a favor del treball col·laboratiu esmentades. Tal i com hem dit abans, el suport emocional entre docents que tant destaquen les persones que han participat a la recerca entre docents és necessari pel que fa totes les raons socials, epistemològiques i ètiques. Pel que fa la raó professional, cal estar al dia de la pròpia professió, renovar-se i actualitzar-se, i consta com un element necessari per l'existència de les xarxes. Educar no és un acte de transmissió de coneixements únicament, és un acte de diàleg, de reflexió i anàlisi i es pot constatar que a les tres xarxes, la xarxa Khelidon, la xarxa de CB i la xarxa Escola Pia, tot el professorat membre de la xarxa, referents i coordinadores ho posen en valor i li donen èmfasi.

Hargreaves i O'Connor (2018) assenyalen que la indagació col·laborativa hauria d'estar incrustada a la cultura i vida de l'escola, on els companys de professió es cuidessin els uns als altres. Tal i com dèiem en l'anterior apartat, la xarxa de col·laboració entre docents dins l'escola i entre escoles, es va veient cada vegada més, com una possibilitat de formació continuada del professorat. Bolívar (2000) fa una gran afirmació que és que l'escola ha de ser una institució que aprèn. Aprenentatge constant i cap a totes direccions.

Els participants troben necessari que les xarxes permetin estar al dia de l'actualitat pedagògica a través de la pràctica reflexiva i a més a més les coordinacions de les xarxes destaquen que les xarxes siguin un espai de reflexió pedagògica que tant costa trobar en el dia a dia dels professionals de l'educació. Constaten que amb la seva participació a les xarxes, estan veient com les xarxes poden ser efectivament un nou model de formació del professorat i de desenvolupament professional docent. S'identifiquen les xarxes de col·laboració entre professorat com una estratègia

favorable de la formació del professorat i del seu desenvolupament professional així com la formació del professorat un element de suport clar cap a l'escola inclusiva (Gallego, Jiménez i Corujo, 2018). Gallego (2002) comenta que els professionals cal que tinguin com a estratègia formativa la col·laboració i siguin membres actius dels processos de suport i assessorament formatius. Duran, Corcelles i Miquel (2020) comenten que l'últim informe TALIS de la OECD del 2019 promou l'aprenentatge docent entre iguals en els 8 reptes de millora de la pràctica docent. Així que Duran (2019) ressalta que el nou model fa que promogui espais de col·laboració al lloc de treball per aprendre els uns als altres i puguin indagar a les seves pràctiques docents, en definitiva, transformant les escoles i millorant les seves competències professionals. Hargreaves i O'Connor (2018) afegeixen que el professionalisme col·laboratiu és més una necessitat que una opció a les escoles d'avui en dia, els professionals han de compartir coneixements i experiència per resoldre problemes conjuntament per tal de progressar.

Tant les coordinacions de les xarxes com els referents, com les persones que participen de les xarxes han especificat la necessitat de progressar i assolir l'objectiu per a la qual està creada la xarxa, i per tant, aquests objectius han de ser coneguts com és el cas de la xarxa de CB la xarxa Escola Pia i creats conjuntament i consensuats els objectius específics pel que fa els grups de treball de la xarxa Khelidon. L'objectiu de la xarxa Khelidon és donar continuïtat al projecte de Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar de la Universitat de Vic, l'objectiu de la xarxa de CB inicialment va ser donar resposta i millores concretes als resultats de les proves de Competències Bàsiques i actualment és aprendre a treballar i avaluar per competències, i l'objectiu de la xarxa d'Escola Pia és continuar consolidant el projecte d'aprenentatge cooperatiu a les 19 escoles. Un dels 10 principis del professionalisme col·lectiu de Hargreaves i O'Connor (2020) és aquest, cal que el significat i propòsit sigui comú i el més compartit possible. És només així, com es manté viu un projecte, actualitzat, quan se li dóna importància, temps i millores continues. Aquest, és un dels aspectes que comenten les coordinacions de les xarxes, on no s'imaginen com donar-li continuïtat al projecte, al canvi, sense la possibilitat de participar a les xarxes.

Quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes a les quals la xarxa ha de donar resposta

Treballar individualment com a docent és una de les dificultats més problemàtiques que es troba a les escoles, i canviar aquesta pràctica és canviar la cultura de centre i aquest canvi és molt complicat. Els resultats obtinguts de les tres xarxes conflueixen en aquest punt, i tal i com diu Pujolàs (2012) hem de tendir d'una estructura individualista o competitiva cap a una estructura de l'activitat cooperativa (Pujolàs, 2012); el que ens imaginem i desitgem per al nostre alumnat, ens hem d'imaginar per al professorat.

A més a més, els resultats de les tres xarxes coincideixen que les xarxes han de donar resposta a la necessitat de compartir entre escoles els elements de canvis organitzatius i estructurals que l'escola hauria de fer si vol encabir aquest canvi de cultura de centre. En resum, en comú coincideixen que les xarxes afecten a les quatre necessitats plantejades sense poder separar unes de les altres: millora de la pràctica a l'aula, millora de l'aprenentatge de l'alumnat, el desenvolupament professional i organització, estructura de centre.

La col·laboració amb l'alumnat és un dels temes que no ha sortit citat per cap membre del professorat de la xarxa de la recerca duta a terme i que Hargreaves i O'Connor (2020) destaquen com a principi del professionalisme col·lectiu. Cal que les persones a les que es dediquen tots els esforços i per a les que existeix la professió docent siguin subjectes de les actuacions i participin en general. És un error comú, pensem el que és millor per a l'alumnat, sense preguntar-li a l'alumnat.

6.2 Percepció de les persones que participen en xarxes de de col·laboració entre professorat sobre els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa

Elements fonamentals del funcionament d'una xarxa

Hargreaves i O'Connor (2020) comenten que no totes les xarxes han d'estar dissenyades igual, i tenen diferents continguts i propòsits, com poden ser difondre la innovació, recolzar millores o implementar canvis. Hi ha pocs referents teòrics sobre la forma i el funcionament de les xarxes de col·laboració entre docents, però sí que hem pogut veure a Hargreaves i O'Connor (2020) que parlen d'estudis fets per Hadfield i Chapman (2009) com aquestes xarxes poden tenir diferents formes: xarxes radials (node central que reparteix la informació), sistemes nodals (tenen agrupacions per regions per exemple, enfocaments, etc..) i xarxes cristal·lines (no hi ha un centre de coordinació, les interaccions es donen desinteressadament a través de la xarxa per exemple). Hargreaves i O'Connor (2018) recomanen no duplicar dissenys que funcionen a determinats països ja que cal modificar-los adaptant-los a l'entorn i a la cultura pròpia. Per la informació que s'ha recopilat podríem dir que la xarxa de CB és una xarxa radial i un sistema nodal, ja que des d'una comissió d'experts es decideix el cicle formatiu i la coordinació prepara l'estratègia concreta perquè es pugui desenvolupar aquest cicle formatiu i el difon als centres a través de les xarxes territorials, que estan organitzades com un sistema nodal ja que tenen agrupacions territorials i maneres de funcionar concretes cadascuna d'elles. La xarxa Khelidon funciona com a sistema nodal, hi ha una coordinació comuna que vetlla pel funcionament de la xarxa i el desenvolupament de les activitats comunes com són la Jornada i el Simposi que s'organitzen cada dos anys intercalats, però independentment de la coordinació hi ha els grups de treball que tenen funcionament propi a través dels seus objectius i utilitzen estratègies diverses per compartir el material. La xarxa Escola Pia és radial però alhora és un sistema nodal, ja que hi ha la coordinació que conjuntament amb l'equip pedagògic de l'Escola Pia i informació extreta de les sessions del curs anterior, decideix l'objectiu comú per al curs vinent i per això és radial, però alhora té 5 xarxes de 3-4 escoles cadascuna, organitzades amb un criteri heterogeni que fan el sistema nodal. Cada xarxa d'escoles funciona similar però tenen necessitats concretes diverses.

Els participants de la recerca valoren com a element d'èxit el fet que la xarxa tingui una estructura sòlida, continuista en el temps i amb una organització darrera. És el cas de la xarxa Khelidon que té el Grup de Recerca d'Atenció a la Diversitat (GRAD) de la Universitat de Vic donant suport a través de l'equip humà, el cas de la xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu de l'Escola Pia que té la institució Escola Pia de Catalunya que dona suport a través de posar temps i persones que dissenyin i coordinin la xarxa i la xarxa de CB que té el Departament d'Educació de Catalunya donant suport amb la contractació de persones formadores, la comissió d'experts i les dues persones coordinadores.

En els principis del professionalisme col·laboratiu de Hargreaves i O'Connoor (2020), l'autonomia col·lectiva és el primer; significa com els docents que participen a la xarxa són autònoms per prendre decisions, busca la independència a nivell burocràtic. És el fet determinant si les persones que participen a la xarxa, assumeixen o reben autoritat. Pel que fa a la xarxa de CB està organitzada de manera que és el comitè d'experts juntament amb la coordinació que recull la informació de les diverses xarxes, que decideixen el cicle formatiu amb el qual la xarxa de CB avançarà. Però els membres que formen part de la xarxa, els equips impulsor de les escoles no ho veuen com un excés d'autoritat, tot al contrari, ho reben com un obsequi, com que hi ha unes persones que pensen en quin és el camí que hem d'anar seguint. Val a dir que els objectius anuals són molt oberts i cada xarxa, cada centre, tenen l'autonomia, per tant, l'autoritat d'adaptar-ho a les necessitats de centre i de l'entorn. Els centres no ho viuen com un encotillament, tot al contrari, com una oportunitat. Pel que fa la xarxa Khelidon, la coordinació tècnica marca el calendari de curs i facilita i dona suport a que els grups de treball es coordinin i avancin en un objectiu comú consensuat pel mateix grup de treball; així que hi ha autonomia col·lectiva en els grups de treball. Pel que fa l'Escola Pia, amb el seu poc recorregut de vida, es pot percebre que hi ha la coordinació que decideix finalment l'element comú però, es decideix en base a les necessitats escoltades i recollides a les diferents xarxes; d'altra banda, cada escola decideix quins són els seus objectius de curs dins del seu pla de millora anual, per tal de fer aquests objectius, el fet d'estar a la xarxa ajuda ja que veus què fan la resta d'escoles i avancen com a col·lectiu.

A la xarxa Khelidon i a la xarxa de CB hi ha un moment important al curs: la celebració d'una Jornada o Simpòsium. Tant les coordinacions d'aquestes dues xarxes li donen molta importància a aquest dia ja que és el moment per celebrar, per compartir, per intercanviar experiències. Se li dona tanta importància que les dues xarxes coincideixen en donar-li valor i fer-ho presencial. Durant la pandèmia del COVID-19 es van mantenir les xarxes online però aquest darrer curs el 21-22, les Jornades del juliol s'han fet presencials ja que és una de les activitats estrella. La xarxa Khelidon, al ser estatal, un any es fan les jornades territorials i l'any següent el simposi a nivell estatal.

És important per al funcionament de la xarxa, saber també, quina és la necessitat de l'escola en participar a la xarxa. A la xarxa de CB i la xarxa Khelidon la participació és voluntària realitzant la sol·licitud a la coordinació; en el cas de la xarxa d'Escola Pia la participació és obligatòria, les 19 escoles han de ser-hi per tal que l'objectiu com a col·lectiu s'assoleixi.

També s'ha vist, que un element fonamental del funcionament de la xarxa és la certificació rebuda per haver participat a la xarxa. A la xarxa de CB s'entrega un certificat amb reconeixement del Departament d'Educació com a acció formativa de 30 hores a les dues persones coordinadores de cada centre que participen a la xarxa territorial. S'entrega també, un certificat de 30 hores a les persones que configuren l'equip impulsor de l'escola i a les persones coordinadores de cada centre un certificat com a persones formadores a la seva escola. A la xarxa Khelidon no es dona certificat i a la xarxa d'Escola Pia tampoc. La destinació horària a la xarxa d'Escola Pia és dins de l'horari laboral, i a la xarxa de CB i la xarxa Khelidon és fora de l'horari laboral.

Estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació

En aquest àmbit tampoc hi ha gaires estudis científics que analitzin estratègies i elements que hagin afavorit a que la compartició i intercanvi de materials sigui més profitós, eficaç i eficient. Dels pocs que hi ha, n'hi ha un molt potent, és la idea de la retroalimentació, més estès com a feedback. Hargreaves i O'Connor (2020) comenten que el feedback està de moda com una de les principals prioritats per a la millora del molts països, però que cal saber de què estem parlant quan parlem de feedback. Cal que aquest siguin comentaris constructius i crítics en múltiples fórmules, ells desenvolupen la idea de la importància de l'amistat crítica (Hargreaves i O'Connor, 2020) en els processos de desenvolupament. L'estratègia del feedback ha aparegut en les tres xarxes, a la xarxa Khelidon com quelcom que està molt estructurat, per tant, en el moment que algú està explicant una experiència, el feedback i la participació de la resta de persones està planificada per tal que el fet de compartir ja sigui una experiència d'aprenentatge. Pel que fa a la xarxa de CB li donen molta importància al feedback, fins i tot és un element del cicle formatiu actual, però no s'ha acabat de percebre l'estructura d'aquest feedback durant la sessió, i a la xarxa d'Escola Pia existeix el feedback i l'amistat crítica però no de manera estructurada.

L'estructura de sessions és un altre element de les xarxes a tenir en compte per fer el disseny, a la xarxa de CB es troben unes 6 vegades al curs, tenen dues prats, una formativa i l'altre d'intercanvi d'experiències. A la xarxa Khelidon es troben unes 7-8 vegades al curs i es basen en l'intercanvi d'experiències tot i que a la majoria de grups de treball hi participen experts que donen la seva opinió, el professorat membre de les xarxes valoren molt la presència d'aquests experts. A la xarxa de l'Escola Pia el curs 21-22 s'han trobat tres vegades al curs, la primera amb un expert a nivell individual, i com a xarxa dues vegades per engegar i per tancar a nivell de xarxes organitzades, i com a element comú s'està dissenyant actualment.

En l'àmbit de l'estratègia per intercanviar experiències i per compartir materials hi ha molt camí a recórrer, ja sigui en l'àmbit del disseny de les sessions, com en l'àmbit d'investigació científica. Les coordinacions de les tres xarxes li donen molta importància. A la xarxa Khelidon, hi ha dues persones i la coordinadora de la xarxa que destaquen el funcionament d'un grup de treball durant el curs 21-22 on es va produir una triangulació entre tres centres a través d'unes gravacions. Es van organitzar cinc sessions, la primera per la decisió de la temàtica i la manera d'organitzar-se i com fer les gravacions, les altres tres per veure les gravacions i fer el feedback pertinent i la última per valorar com havia anat. S'ha valorat com un procés que ha generat molt d'aprenentatge, aporta molts canvis de la teva pràctica real a l'aula d'una manera molt constructiva i aprofitant molt el temps. Hernández, Esteve, Sanmartí i Duran (2019) parlen del cicle acció-reflexió-acció continua, l'experimentació, la documentació i avaluació de les pràctiques com a elements de la xarxa de CB, aquestes persones formen part de la comissió d'experts de la xarxa de CB. El cicle acció-reflexió-acció és la reflexió conjunta per poder actuar i, després de l'acció, reflexionar novament i així cíclicament.

Hernández et al. (2019) donen importància també a la documentació dels processos tant per al centre mateix, com per compartir amb altres centres. Ainscow, Dyson, Goldrick i West (2013) també assenyalen que l'ús d'evidències per analitzar l'ensenyament dins de l'escola pot ajudar a promoure el desenvolupament de

pràctiques inclusives. A les tres xarxes també se li dona importància a la documentació, a la xarxa de CB a través de la carpeta d'aprenentatge i un Excel per cada centre, a Khelidon a través que a cada Simposi i Jornada es desa el material molt acuradament i cada grup de treball decideix com elaborar les seves evidències i documentació i a la xarxa d'Escola Pia a través d'uns excels que es comparteixen els plans de millora de cada escola.

6.3 Aportacions de les xarxes de col·laboració de professorat entre centres per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la millora de les pràctiques docents i el desenvolupament professional

Què aporten les xarxes?

Així com no hi ha gaire literatura pel que fa les estratègies d'intercanviar material, sí que hi ha investigacions que detallen els efectes de participar i formar part d'una xarxa de col·laboració entre docents. Hargreaves i O'Connor (2018) parlen que en educació, la col·laboració professional i la creació de capital social entre docents i altres educadors millora l'aprenentatge dels estudiants, ja que aquests educadors fan circular els seus coneixements i assumeixen més riscos. Ainscow, Dyson, Goldrick i West (2013) destaquen que és un element clau i d'èxit cap l'escola inclusiva treballar conjuntament entre escoles, té un gran potencial per promoure millores a nivell de sistema. També Hargreaves i O'Connor (2020) contempen el treball conjunt com un dels principis del professionalisme col·lectiu i afavoreix la reflexió el fet de compartir pràctiques específiques. Els participants de les xarxes coincideixen que aporta desenvolupament professional docent, i en conseqüència, la millora dels aprenentatges de l'alumnat a l'aula, la millora de la pràctica docent, i els canvis en l'organització i estructura del centre. Els participants de les xarxes, en especial més els de la xarxa de CB, comenten participar com a escola en un entorn col·laboratiu com una xarxa entre escoles afavoreix en definitiva tota l'escola.

Les xarxes aporten transformació educativa, en el cas de la xarxa Khelidon i la xarxa Escola Pia més encarada cap a la consolidació de l'aprenentatge cooperatiu com a estructura de centre, i la xarxa de CB més cap al treball i avaluació de les competències. Però tot i que el focus sigui un, l'aprenentatge en xarxa és global.

L'acció de compartir una pràctica dissenyada, implementada i avaluada per un mateix (no cal que sigui d'èxit, pot ser un error), fa que hi hagi una preparació prèvia com buscar documentació, evidències, dissenyar el material, entre d'altres, i això comenten que ja genera aprenentatge i reflexió. Sí després que fes fa la presentació de l'experiència, hi ha una estructura de participació per fer un feedback organitzat posteriorment (aspectes positius, aspectes a millorar i comentaris), comenten que l'aprenentatge és molt més enriquidor.

Aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes

Tal i com hem dit abans, Fullan (2002) troba que la base és la interacció entre persones. Aquesta interacció és dóna a les xarxes de col·laboració entre professorat. Fullan (2002) diu que canviar implica aprendre alguna cosa nova, per tant, participant a les xarxes, aprenem i canviem; també comenta que les creences, les habilitats i el sentit de tot plegat depenen significativament si l'equip educatiu treballa individualment o col·laborativament, ja que interaccionant amb persones i més, amb professionals similars, provoquen sentiments positius vers la seva feina. Totes les persones que han

participat a la recerca han constatat aquest punt, i com ja hem dit abans, el suport emocional i moral rebut.

Els participants de la recerca conflueixen que les xarxes els hi han aportat moltes coses positives com ja han anat sortint, i que en definitiva, totes reverteixen a l'aula. Les xarxes són un espai de creixement personal i professional, de diàleg i reflexió, d'actualització pedagògica i d'aprenentatge entre iguals. El diàleg mutu, és un dels principis del professionalisme col·lectiu, se li dóna molta importància que la interacció es basi en el diàleg i en la participació (Hargreaves i O'Connor, 2020), i per filar més prim, en la participació equitativa, condició elemental perquè es produeixi l'aprenentatge cooperatiu (Pujolàs et al., 2011).

D'una xarxa en concret, la xarxa de CB es destaca la flexibilitat com a aspecte positiu per la realització de les tasques assignades cada curs. També com a aspectes positius de la xarxa de CB i de la xarxa Khelidon és la presència d'experts de la temàtica.

El format de la xarxa no deixa indiferent entre els i les participants de les xarxes, independentment de quina xarxa participen hi ha persones que ho han vist com un aspecte positiu el fet de no desplaçar-se i poder fer les sessions telemàticament i en canvi hi ha persones que valoren la pèrdua de qualitat si es fa online. Les plataformes tecnològiques permeten repensar el format de les xarxes per tal de veure quin és l'objectiu real i quin és el format més adient per assolir els objectius d'una sessió en concret. Tal i com s'ha dit abans dues xarxes, la de CB i la Khelidon tenen molt clar que ha d'haver com a mínim un element presencial al curs. La tecnologia no ho és tot i no ha de ser la resposta a tot.

Dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes

La dificultat més compartida entre els participants de les tres xarxes és la transmissió dels aprenentatges adquirits a la xarxa cap al claustre, cap a l'escola. Comenten diverses raons, però es poden reduir en tres: el temps, el tamany del claustre i la resistència al canvi per part d'un grup gran de mestres, poca motivació d'aprendre i provar coses noves. Tal i com diuen Ainscow, Dyson, Goldrick i West (2013) l'existència de creences limitadores produeix la resistència al canvi cap a pràctiques més inclusives, i és per això que cal un alineament de visió al claustre i a la comunitat educativa. Hargreaves i O'Connor (2020), fan una proposta per tal de legitimar la resistència al canvi: demanar als mestres que facin una pluja d'idees sobre els riscos i problemes associats amb nous programes o innovacions; així es podrà veure quins i quants mestres i quines solucions es poden buscar per avançar. Però no tot és tant fàcil com sembla. Les tres xarxes coincideixen que trobar persones al claustre que vulguin participar a les xarxes és complicat, i amb les que les que participen, s'ha de vetllar perquè no es sobrecarreguin. Hargreaves i O'Connor (2020) ens proposen fer un anàlisi, mirar enrere i entendre el per què, són els 4 factors del professionalisme col·laboratiu que ajuden a comprendre i també a activar els contextos i cultures que el precedeixen, què té èxit i que l'envolta: Abans (què hi havia abans?), Dins (què hi ha a prop en relació amb la col·laboració?), Al costat (hi ha beques, temps, certificacions?) i Més enllà (mirar al voltant, conèixer idees, més enllà de la xarxa).

L'estructura i organització del centre no permet trobar espais per poder parlar d'actualització pedagògica i reflexió de la pròpia pràctica a l'aula; així que costa molt poder fer aquest traspàs al claustre. La xarxa de CB té l'equip impulsor a l'escola amb

el qual compta de 30 hores de trobades per anar desenvolupant i compartint les tasques marcades, però els referents de la xarxa Khelidon i la xarxa Escola Pia han de buscar espai en l'organització del dia a dia a l'escola. Han pogut anar trobant espais als claustres generals, a la comissió d'aprenentatge cooperatiu, i el que més ha funcionat, espai integrat a les reunions de nivell o cicle, que formi part del dia a dia; també comenten que cal dissenyar estratègia i tenir temps per fer el disseny d'aquesta.

L'altre dificultat per a l'èxit d'una xarxa, també compartida entre les tres xarxes, és la inestabilitat dels equips educatius, del claustre. A la xarxa de CB i la xarxa Khelidon el perfil de les escoles són públiques i les places no definitives i l'interinatge, fan que es faci molt complicat la consolidació d'innovacions i noves metodologies i menys la cultura del centre. Hargreaves i O'Connor (2020) constaten que és difícil col·laborar eficaçment quan el personal segueix canviant, i més, quan els líders segueixen canviant; quan existeix una cultura d'alta rotació, els mestres se senten millor treballant individualment.

7. Conclusions generals

Amb tots els resultats analitzats a la investigació i amb la discussió on hem pogut veure la vinculació dels resultats amb les aportacions teòriques, anem cap a les conclusions generals de la recerca que donen resposta als objectius i subobjectius plantejats a la recerca que són saber quina és l'opinió del professorat que participa del què és una xarxa de col·laboració, els objectius, les necessitats que han fet que aparegui la xarxa, els elements bàsics de funcionament, estratègies per compartir el material - experiències i definitivament què aporta, aspectes positius i dificultats. A través de les conclusions es destaquen elements interessants i es proposen algunes millores destinades a la filosofia, marc teòric i funcionament de les tres xarxes. També es fa alguna recomanació de cap on haurien d'anar i indicacions per a iniciar noves xarxes de col·laboració entre professorat.

Les conclusions generals són :

1. La constatació que les xarxes de col·laboració entre docents com són un element de suport bàsic a l'escola inclusiva, equitativa de qualitat i basada en els valors democràtics.
2. Les xarxes potencien que els professionals de l'educació passin de l'individualisme docent cap a una responsabilitat col·lectiva i social. Així es pot anar treballant el canvi cultural perquè les escoles esdevinguin espais d'aprenentatge en totes les direccions. L'escola ha de ser una institució que aprèn (Bolívar, 2000). Cal que hi hagi indagació col·lectiva i investigació col·laborativa. Una bona pràctica és promoure les xarxes de col·laboració entre professorat entre escoles, però també dins l'escola.
3. La xarxa de col·laboració entre docents dins i fora l'escola està aflorant cada vegada més, com a nou model de formació entre el professorat ja que tal com s'ha vist amb la investigació, la sensació dels participants a les xarxes és que millora l'aprenentatge de l'alumnat, millora el desenvolupament professional, millora l'actuació docent a l'aula, i millora l'organització i estructura de l'escola.
4. La majoria de persones aprenen més i millor quan participen en activitats amb altres persones (Pujolàs, 2012). La base de les xarxes de col·laboració és la interacció entre les persones, i com aquestes donen i reben ajuda dels altres. Cal posar èmfasi i tenir cura d'aquesta interacció, de les relacions entre persones, fent que esdevingui suport emocional de qualitat i que provoqui aprenentatge, aspecte que les persones que participen a la xarxa valoren tant. Cal destinar temps de les xarxes a això i tenir en compte alhora del disseny i programació de les sessions de les xarxes.
5. Fina ara, no s'ha tingut en compte a les xarxes de col·laboració entre docents, la presència de l'alumnat. Cal tenir present la participació de l'alumnat en el procés perquè esdevinguin agents de canvi juntament amb el professorat.
6. Cada xarxa ha de tenir les seves característiques i particularitats depenent de l'entorn i la cultura, creant-se a partir d'unes necessitats concretes. No s'han de duplicar models perquè el grau de fracàs pot ser alt. S'han d'escoltar les necessitats de l'entorn i tenir molt clar l'objectiu de la xarxa.
7. Es valora que les xarxes tinguin una estructura sòlida pel que fa contingut i infraestructura. Pel que fa el contingut, cal aprofundir en investigacions

científiques i donar-li forma com per exemple amb els principis de la cooperació i/o amb el professionalisme col·laboratiu. Pel que fa a la infraestructura, es valora que hi hagi uns experts/institució que li doni forma, solidesa i viabilitat a la xarxa.

8. Hi ha molt camí a recórrer pel que fa les estratègies d'intercanvi de material i experiències i funcionament general de la xarxa. Cal que les converses i reunions es converteixin en diàlegs interessants, amb feedback constructiu i investigació educativa. També cal crear cultura de crear evidències i documentació dels elements que apareixen a la xarxa. Una de les experiències que es valora més és la trobada presencial per celebrar els aprenentatges a final de curs.
9. La tecnologia ha de ser una eina que cal pensar molt bé on i quan la utilitzem per tal que tingui un impacte positiu. Ja sigui per compartir materials, per trobar-se, per optimitzar processos.
10. Treballar en xarxa, treballar col·lectivament, s'ha d'aprendre i s'ha de tenir en compte que cal anar a poc a poc. S'han de trencar resistències al canvi i l'individualisme docent i això és molt difícil fins a arribar a canviar la cultura de l'escola.
11. La inestabilitat de l'equip de professionals de l'escola no ajuda a que els canvis i les transformacions educatives siguin possibles, per tal caldria repensar com fomentar aquesta estabilitat dels equips per tal que els canvis i les innovacions siguin més transformadores i amb la finalitat d'una escola que garanteixi la inclusió de totes les persones que hi participen.

8. Referències bibliogràfiques

- Ainscow, M., Dyson, A., Goldrick, S. y West, M. (2012). Making schools effective for all: rethinking the task. *School Leadership & Management*, 32(3), 1-17
- Ainscow, M. & Dyson, A. & Goldrick, S. & West, M. (2013). Promoviendo la equidad en educación. *Revista de Investigación en Educación*, 11(3), 44-56. <http://webs.uvigo.es/reined>
- Bolam, R., McMahon, A., Stoll, L., Thomas, S., Wallace, M., Greenwood, A., Hawkey, K., Smith, M. (2005). *Creating and Sustaining Effective Professional Learning Communities*. DfES Research Report RR637. University of Bristol.
- Bolívar, A. (2000). *Los centros educativos como organizaciones que aprenden. Promesa y realidades*. Madrid: La Muralla.
- Booth, T. y Ainscow, M. (2015). *Guía para la educación inclusiva. Desarrollando el aprendizaje y la participación ciudadana en los centros escolares* (2ª ed.). Madrid: OEI / FUHEM.
- Duran, D. (2019) Aprenentatge docent entre iguals: Mestres i escoles que aprenen uns dels altres. *Àmbits de psicopedagogia i orientació*, 50(3), 47-58.
- Duran, D.; Corcelles, M.; Miquel, E. (2020). La observación entre iguales como mecanismo de desarrollo profesional docente. La percepción de los participantes de la Xarxa de Competències Bàsiques. *Ámbitos de Psicopedagogia y orientación*, 53(3), 49-61.
- Echeita, G. (2013). Inclusión y exclusión educativa. De nuevo "Voz y quebranto". *Revista Iberoamericana sobre Calidad, Eficacia y Cambio en Educación*, nº11 (2), 100-118. <http://www.rinace.net/reice/numeros/arts/vol11num2/art5.pdf>
- Fullan, M. (2002). *Los nuevos significados del cambio en la educación*. Octaedro.
- Gallego, C. (2002). El apoyo entre profesores como actividad educativa inclusiva. *Revista de Educación*, 327, 83-105.
- Gallego, C.; Jiménez, A. i Corujo, C. (2018). Otra forma de desarrollar el apoyo inclusivo: los Grupos de Apoyo Mutuo. *Revista de Investigación en Educación*, 16(2), 106-120.
- Generalitat de Catalunya. (2022, setembre, 10). *Xarxa de Competències Bàsiques*. <https://projectes.xtec.cat/xarxacb/>
- Hadfield, M. i Chapman, C. (2009). *Leading school-based networks*. Routledge.
- Hargreaves, A. i O'Connor, M. (2018). Leading collaborative professionalism. *Seminar Series. Centre for Strategic Education (CSE)*, 274.

Hargreaves, A. i O'Connor, M. (2020). *Profesionalismo colaborativo: cuando enseñar juntos supone el aprendizaje de todos*. (English language edition published by SAGE Publications of London, New Delhi, Singapore and Washington DC, Trans) Editorial Morata. (Treball original publicat al 2018).

Hernández, F., Esteve, O., Sanmarti, N., & Duran, D. (2019). *Formar per transformar. La Xarxa de Competències Bàsiques, un model de professionalització docent*. Barcelona.

Juan, M.; Lago, J.R. i Soldevila, J. (2020). Construir el apoyo a la inclusión dentro del aula con equipos de aprendizaje cooperativo. *Ámbitos de psicopedagogía y orientación*. 53(3). 22-33.

Khelidon. (2022, setembre, 10). *Khelidon, xarxa de centres per a l'aprenentatge cooperatiu*. <http://khelidon.org/ca>

Moriña Díez, A. (2010). School Memories by Young People With Disabilities: an Analysis of Barriers and Aids to Inclusion. *Disability and Society*, 25(2), 163-175.

OECD (2019) *TALIS 2018 Results (Volume I): Teachers and school leaders as lifelong learners*. OECD Publishing.

Parrilla, A. (1996). Apoyo a la escuela: Un proceso de colaboración. Dentro de Parrilla, A., *Apoyo interno: modelos y funciones* (pp. 81-113). Editorial Mensajero.

Parrilla, A. Gallego, C. i Moriña, A. (2010). El complicado tránsito a la vida activa de jóvenes en riesgo de exclusión. Una perspectiva biográfica. *Revista de Educación*, 351, 211-233.

Parrilla, Á., Susinos, T.; Gallego-Vega, C. i Martínez, B. (2017). Revisando críticamente cómo investigamos en educación inclusiva: cuatro proyectos con un enfoque educativo y social. *Revista Interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 89 (2), 145-156. <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=6129226>

Parrilla, Á., Sierra, S. i Fiuza, M. (2018). Lecciones esenciales sobre el trabajo en red inter-escolar. *Profesorado: Revista de curriculum y formación del profesorado*, nº22 (2), 29-47.

Pujolàs, P. (2012). Aulas inclusivas y aprendizaje cooperativo. *Educatio Siglo XXI*, 30(1), 89-112.

Pujolàs, P.; Lago, J.R.; Naranjo, M.; Riera, G.; Olmos, G.; Pedragosa, O.; Soldevila, J.; Torné, A. i Rodrigo, C. (2011). *El Programa CA/AC ("Cooperar per Aprendre/Aprender a Cooperar") per ensenyar a aprendre en equip. Implementació de l'Aprenentatge Cooperatiu a l'aula*. Universitat de Vic. Disponible a: http://cife-ei-caac.com/wp-content/uploads/2015/06/EL_APRENDIZAJE_COOPERATIVO.pdf

Rojas, S., Susinos, T. y Calvo, A. (2012) "Giving voice" in research processes: an inclusive methodology for researching into social exclusion in Spain. *International Journal of Inclusive Education*, 1, 1-18

Sapon-Shevin, M. (2013). La inclusión real: una perspectiva de justicia social. *Revista de Investigación en Educación*, nº11 (3), 71-85. <http://webs.uvigo.es/reined>

Susinos, T. (2009). Escuchar para compartir. Reconociendo la autoridad el alumnado en el proyecto de una escuela inclusiva. *Revista de Educación*, 349, 119-136.

Susinos, T. y Parrilla, A. (2008) Dar la voz en la investigación inclusiva. Debates sobre inclusión y exclusión desde un enfoque biográfico-narrativo. *REICE. Revista Iberoamericana sobre Calidad Eficacia y Cambio en Educación*, 6 (2), 157-171.

Topping, K. (2005). *Trends in Peer Learning. Educational Psychology*, 25(6), 631-645.

Walmsley, J., Strnadová, I. i Johnson, K. (2018). The added value of inclusive research. *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 31(5), 751-759. <https://doi.org/10.1111/jar.12431>

9. Annexos

9.1 Annex 1. Taula recollida informació de l'objectiu 1

Objectiu 1. Recollir la representació del professorat d'una xarxa del que és una xarxa de col·laboració entre professorat per a la innovació i la inclusió.

1.a Conèixer els objectius d'una xarxa de col·laboració per a la innovació i la inclusió.

2.a Conèixer quina és la necessitat hi ha a partir de les experiències concretes.

3.a Conèixer quines són les dificultats i les pràctiques educatives concretes que la xarxa ha de donar resposta.

Taula 1.1 Qüestionari - Preguntes 1, 2, 3 i 5

			1. Per què creus que és tan important per al teu centre la incorporació i participació a la Xarxa?	2. Què feia la teva escola abans de l'aparició de la Xarxa, quines activitats relacionades amb els continguts de la xarxa es realitzaven?	3. Com és la teva participació dins de l'escola respecte el contingut de la Xarxa?	5. Comparteixes amb els companys d'altres centres de la xarxa?	6. A quin nivell li has tret més profit amb la teva participació a la xarxa? A nivell d'organització de centre, a nivell professional, de la teva actuació docent a l'aula o millorar l'aprenentatge de l'alumnat?	7. Com impliques als i les companyes de la teva escola que no participen directament a la xarxa per al desenvolupament de l'objectiu de la xarxa?
Xarxa	Número Qüestionari	Etape	Enq <P.1	Enq <P.2	Enq <P.3	Enq <P.5	Enq <P.6	Enq <P.7
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E1C1XEPC	Primària	Perquè entenem que hi ha una reciprocitat entre els centres i ens podem "nodrir" d'altres professionals de diferents àmbits.	La manera de realitzar-ho era, segons el nostre parer, de forma més individualista , poc transferent i poc transversal. L'aprenentatge cooperatiu ens ha fet obrir els ulls i adona de la importància de la	Com a docents, que posem en pràctica activitats d'aprenentatge cooperatiu, com a educadors de valors del què aquesta metodologia comporta i com a	Sí, compartim programacions i Itineraris d'Aprenentatge.	Pensem que se li pot treure profit als diferents àmbits. Per una banda, a nivell professional t'enriqueix realitzar i programar activitats d'aprenentatge cooperatiu per a formar l'alumnat com	Intentem fer-los adonar dels aspectes positius i beneficis que comporta treballar cooperativament.

				cooperació entre iguals i els valors que comporta.	membres de la comissió pedagògica.		a persones competents (i també a nivell social), i els valors que això els hi comporta (empatia, solidaritat, companyerisme, etc...). Per altra banda, a nivell d'actuació a l'aula, veure com el teu alumnat té aquesta capacitat d'adaptació, d'entendre que hi ha diferents ritmes de treball, d'autoregulació, de flexibilitat...	
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E2C2XEPC	Primària	Per poder estar en contacte amb altres escoles i compartir el nostre dia a dia	Compartíem experiències i documents amb docents de la nostra escola, d'altres etapes.	Reunions trimestrals	Per ara només hem fet una trobada.	A nivell d'organització i professional, de cara als meus alumnes	Fent trobades per xerrar i que cadascú expliqui els seus neguits.
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E3C2XEPC	Primària	Ens permet tenir una comunicació amplia de tota la informació que rebem els/les docents. Per ampliar material, experiències i informació diversa.	La comissió de treball cooperatiu de la nostra escola, feien una trobada i la coordinadora de treball cooperatiu feia el seguiment conjuntament amb els/les docents. Després, la coordinadora es reunia amb els/les coordinadors/es d'altres escoles i feien una posada en comú.	Activa i receptiva.	Pengem material i el podem compartir.	L'actuació docent a l'aula i la millora en l'aprenentatge dels nostres alumnes.	Tots /es els docents estem implicats.

Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E4C3XEPC	ESO	Per estalviar recursos, per estar al dia, per ajudar i rebre ajut, per sentir-se acompanyat, etc.	Més o menys els mateixos però cada escola navegava en solitari i feia les seves pròpies interpretacions... De fet es va començar a caminar amb el AC al inici del SUMMEM i en aquella època la Xarxa d'AC de Escola Pia Catalunya tot i que de facto existia la cosa era molt artesanal...	Doncs bastant bel·ligerant des dels inicis ja que la oposició és constant ja que la feina és ingent i els recursos son sempre escassos.	Poca cosa ja que encara no han entrat a la era digital i encara la majoria funcionen en paper...	De moment el profit és escàs en tots els aspectes, ja que encara no circula informació en totes les direccions ja que el nivell maduratiu dels diferents centres és molt divers... Des del punt de vista dels centres més madurs, a vegades les sensacions son un xic angoixants, ja que tot va tant lent, que sembla que en moments concrets les coses van en sentit contrari.	Poc marge de maniobra tinc ja que els moments de reflexió que tenim al llarg del curs son escassos per no dir nuls.
RECALL XARXA EPC			> estar en contacte i comunicar-nos (1 de 4) > recollir de professionals de diferents àmbits (1 de 4) > ampliar materials experiències i informació (1 de 4) > per ajudar i rebre ajut (1 de 4)	> de forma més individualista, poc transferent i poc transversal (2 de 4) > Compartíem experiències i documents amb docents de la nostra escola, d'altres etapes (1 de 4) > Trobades amb les coordinacions d'AC (1 de 4)	> valors del què aquesta metodologia comporta (1 de 4) > Activa i receptiva (1 de 4) > bastant bel·ligerant, feina ingent i pocs recursos (1 de 4)	> Poca cosa (3 de 4) > Pengem material i es comparteix	>A nivell d'organització de centre (4 de 4) >A nivell de professional, la teva actuació docent (4 de 4) >A nivell de millora de l'aprenentatge de l'alumnat (3 de 4)	>fer-los adonar dels aspectes positius i beneficis que comporta treballar cooperativament. (2 de 4) >Compartim neguits (4 de 4) >Quan es pot, fer trobades entre les persones implicades (4 de 4)
Xarxa de Competències Bàsiques	E5C4XCB	Primària	Per enriquir-nos els uns als altres.	La carpeta d'aprenentatge i la millora del procés d'avaluació.	Activa, estem treballant sobre l'avaluació i millorant-ne el procés.	Quan realitzem les trobades de coordinadors	a cicle inicial	Els dimarts fem programació de franja global i aprofitem per revisar l'avaluació que fem amb respecte les

								unitats didàctiques
Xarxa de Competències Bàsiques	E6C5XCB	Primària	Per rebre formació, participar en debats i reflexions sobre aspectes pedagògics del centre, conèixer què fan altres mestres del mateix centre i d'altres centres.	Metodologies més tradicionals	Activa, intento dur a la pràctica tot allò que es parla a Xarxa.	El què es demana des de les tasques de Xarxa.	A nivell d'actuació a l'aula i millorar l'aprenentatge de l'alumnat.	Des de nivell
Xarxa de Competències Bàsiques	E7C5XCB	Primària	PER ESTAR AL DIA DE COM HEM DE TREBALLAR	NO HO SÉ	INTENTAR POSAR EN MARXA DIFERENTS ACCIONS A LES AULES EN RELACIÓ A LA XARXA	EXPLIQUEM EL QUE FAN ALTRES CENTRES, SEGONS ENS EXPLIQUEN A NOSALTRES.	A TOTS ELS NIVELLS, CREC QUE ÉS ENRIQUIDOR A NIVELL GENERAL D'ESCOLA.	EXPLICANT-LOS ELS DIFERENTS PROJECTES QUE ES PORTEN A TERME.
Xarxa de Competències Bàsiques	E8C6XCB	Primària	Perquè ens permet conèixer i atrevir-nos a portar a terme altres formes de treballar a l'aula per tal de millorar la nostra pràctica educativa , des d'eines d'avaluació formativa, treball cooperatiu, observació entre	Teníem moltes ganes de canviar, veiem que els nostres alumnes formaven part d'una societat diferent i, en canvi, l'escola seguia anclada en formes del segle passat. Havíem introduït petits canvis però de forma aïllada i sense reflexió a nivell de tot el claustre. Ens calia buscar estones de reflexió que la xarxa ens ha donat.	Cada curs intento aplicar alguna cosa nova que hagi vist en alguna de les sessions de coordinadors de la xarxa o llegeixo llibres que ens han recomanat.	Sí, el dia de la sessió de coordinadors sempre hi ha una estona dedicada a compartir, bé sigui amb el gran grup o en petit grup de 3 escoles. És molt interessant i gratificant alhora quan hi ha escoles que s'interessen per allò que has fet.	Totes quatre tenen a veure i estan relacionades! No puc separar la meua part professional de la meua tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.	Cada curs, des de la Xarxa fem una proposta a tot el claustre: observació entre iguals, eines concretes d'avaluació formativa, treball cooperatiu,... I cada cop que es necessita un cop de mà en algun cas en concret, qualsevol mestre (formi part de la xarxa o no) sap que ens ho pot demanar.

			iguals,...					
Xarxa de Competències Bàsiques	E9C6XCB	Primària	Perquè ens aporta moltes idees sobre aspectes d'innovació. A més a més t'ajuda a anar-les implementant a l'aula d'una manera gradual , pausada i acompanyada. Ens ajuda a provar, crea espais de diàleg bàsic entre companys amb la idea de crear una línia d'escola.	Es feien projectes, però potser no entesos com els entenem ara. Intentaven ser projectes interdisciplinars, però on no es tenia en compte l'avaluació formativa, on no es treballava en grups cooperatius, on no existia una carpeta d'aprenentatge,...	Proactiva. En els seus inicis em va costar una mica més entendre què estàvem fent i em costava per tant aplicar-ho a l'aula (els primers dos anys). Un cop vaig entendre què estàvem fent, vaig començar a aplicar totes les eines que ens ensenyaven, provar quines ens funcionaven millor, adaptant-les,...	Jo personalment no.	Tot va lligat. Penso que la meva actuació docent a l'aula ha canviat molt, i de retruc ha fet que millori l'aprenentatge de l'alumnat. Una cosa sense les altres no s'entén.	Potser ensenyant i compartint les activitats que hem pensat, juntament amb la meua companya de cicle. Compartint, sempre compartint.
Xarxa de Competències Bàsiques	E10C6XCB	ESO	La xarxa ens ha fet canviar coses a un ritme adequat, ens ha fet divulgar, provar, compartir entre nosaltres. Hem canviat i millorat molts aspectes que ja fèiem bé, d'altres que potser ens pensàvem que els fèiem molt bé i d'altres que ens ha donat una visió nova	Se'n feien moltes (projectes, treball cooperatiu) però a un nivell poc profund i sense un assessorament tant bo	Vaig ser la persona que va convèncer a direcció per entrar-hi i he estat un dels 2 coordinadors des de l'inici, al 2014.	Sobretot compartim amb la resta d'escoles Vedruna on hem assessorat a diferents escoles (Sabadell, Sant Boi, Arbúcies, Manresa) així com a alumnes de Magisteri de Blanquerna	Crec que en totes. L'escola se n'ha beneficiat; tothom ens valora el procés de canvi engegat. A nivell professional, tant com a membre coordinador, com a membre de l'equip directiu i també com a director del centre. No puc oblidar tot el que m'ha aportat en quant al meu treball a l'aula i espero que el fet d'haver fet protagonista a l'alumnat en el seu	Crec que és clau que els membres del cicle que sí que hi són ajudin a implicar als que no hi són i puguin buscar sinèrgies de col·laboració en diferents projectes a partir del que han après. També realitzem dinàmiques on l'equip impulsor convida a la resta del claustre. No oblidem que els projectes d'escola (aturem l'escola una setmana per fer un projecte tots plegats) es

							procés d'aprenentatge i cada cop més haver passat el poder de l'avaluació a ell (encara hem de seguir en aquest darrer punt) també ha estat important	nordreix de diferents directrius que marca la Xarxa (forma d'avaluar, treball cooperatiu, formular la pregunta del projecte...)
RECULL XCB			> Enriquir-nos els uns als altres (2 de 6) > Participar en debats, espais de diàleg a través de reflexions pedagògiques (3 de 6) > Atrevir-nos a portar a terme innovacions (2 de 6) > Conèixer altres mestres que fan el mateix al mateix centre (2 de 6) > Conèixer altres mestres que fan el mateix a altres centres (1 de 6) > Estar al dia a nivell pedagògic (formació, actualitat, idees) (4 de 6) > Millorar la nostra pràctica educativa (1 de 6) > El ritme de	> Fèiem carpeta d'aprenentatge i millora del procés d'avaluació (2 de 6) > Metodologies més tradicionals (2 de 6) > No ho sé (1 de 6) > Necessitat de canvi a nivell de centre, no hi havia espais de reflexió (1 de 6) > Projectes interdisciplinars però no amb la qualitat que els fem ara (avaluació formativa, treball cooperatiu, interdisciplinarietat...) (2 de 6)	> Activa (5 de 6) > Pro-activa (1 de 6) > Posar en marxa diferents accions (5 de 6) > Llegir llibres (1 de 6) > Cada curs aplicar una cosa nova de la xarxa (1 de 6)	> A les trobades sempre hi ha una estona per compartir amb gran o petit grup (1 de 6) > Compartim les tasques de la xarxa (1 de 6) > No compartim (1 de 6) > Compartim amb la resta de les Vedurnes (1 de 6) *És molt gratificant quan hi ha escoles que s'interessen pel que has fet*	> A nivell professional, canvi a l'actuació de l'aula. (4 de 6) > Millorar l'aprenentatge de l'alumnat (4 de 6) > Canvis en l'organització (2 de 6) No puc separar la meua part professional de la meua tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.	> Reunió setmanal de programació on surten temes de la xarxa també > Des del nivell > Proposta al claustre cada any: observació entre iguals, eines d'avaluació formativa, aprenentatge cooperatiu... > Predisposició a que els mestres que siguin de la xarxa o no preguntin > Ensenyant i compartint les activitats que hem pensat amb la resta de companys/es "és clau que els membres del cicle que sí que hi són ajudin a implicar als que no hi són i puguin buscar sinèrgies de col·laboració en diferents projectes a partir del que han après"

			treball és adequat (2 de 6)					
Xarxa Khelidon	E11C7XKH	Infantil	Intercanviar experiències, dubtes, neguits i encerts amb els centres amb qui compartim una mateixa mirada ens ajuda a sentir-nos acompanyats en aquest camí comú i ens permet avançar i enriquir-nos mútuament.	Participem des de fa temps en el treball en xarxa respecte l'aprenentatge cooperatiu. En un inici no constituïts com a xarxa, però si compartint a les diferents jornades i simpòsiums que s'organitzen cada curs al juliol.	Hi participo impulsant l'estructura organitzativa que permet consolidar i avançar en relació l'aprenentatge cooperatiu a la nostra escola. També acollir el personal que s'incorpora de nou a l'equip de l'escola per fer-lo partícip d'aquest projecte. I, quan m'ha estat possible, en el disseny i planificació d'activitats i de documentació respecte el projecte CA/AC a Infantil i la seva continuïtat a Primària.	Quan ens ho han demanat hem compartit la nostra experiència amb centres que tot just s'estaven formant en aquest projecte o amb d'altres que el volien conèixer. També hem participat en un projecte d'intercanvi de bones pràctiques educatives subvencionat pel MEC amb un centre de Sanlúcar de Barrameda (Cádiz) i un altre de Santa Cruz de Tenerife. En aquest cas els hem presentat la nostra experiència i els hem mostrat l'experiència in situ a la nostra escola. Tant a l'alumnat com al professorat com a famílies d'aquests 2 centres desplaçats a Cardedeu.	A nivell d'actuació docent.	La nostra comissió d'Aprenentatge Cooperatiu està formada per un representant de cada cicle, alguns dels quals són membres actius implicats a la Xarxa.. Aquests representants són els encarregats de fer d'enllaç amb el seu cicle. Aquesta organització ajuda a poder implicar tothom encara que no estiguin a la Xarxa.

Xarxa Khelidon	E12C7XKH	Infantil	Per la reflexió contínua i el compartir experiències. Estàs al dia del què succeeix i et vas reciclant constantment.	Abans de la xarxa fèiem i fem intercanvis entre escoles compartint la metodologia de l'aprenentatge cooperatiu i sempre hem participat de les jornades i simposiums de l'aprenentatge cooperatiu organitzades per la UVIC.	Formo part de la comissió del cooperatiu i som les encarregades de vetllar pel bon funcionament d'aquesta pràctica. Desenvolupem els objectius proposats a la PGA com per exemple modelar o acompanyar a un company/a nova sobre com fer una classe o bé actualitzar documents com el pla d'equip i diari de sessió.	Sí, allò que necessitem i necessiten com per exemple plans d'equip, diaris de sessions i quaderns d'equip o bé pensar una activitat, una dinàmica, etc..	Ajuda en tots els sentits, a nivell professional penses més global i a nivell d'escola t'ajuda a ser més oberta i a reflexionar sobre la pràctica.	Fent traspàs d'informació a través de coordinació i demanant que realitzin activitats que s'han acordat. Animem a participar en jornades i a presentar les bones pràctiques per donar valor a la feina que estem fent.
Xarxa Khelidon	E13C7XKH	Primària	Perquè ens ensenya a veure altres contextos, la reflexió i fer indagació a la nova societat per donar resposta als alumnes actuals.	Abans de la xarxa fèiem i fem intercanvis compartint la metodologia de l'aprenentatge cooperatiu. Hem participat sempre en les jornades i simposium de l'aprenentatge cooperatiu.	Formo part de la comissió de l'aprenentatge cooperatiu de l'escola i vetllo perquè el meu cicle continuï amb la línia i visió de centre.	Sempre compartim tot allò que necessitem i necessiten. Dinàmiques, activitats, documents ...	Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i queda en segon terme la individualitat.	El compartim a través de la coordinació dels diferents cicles perquè arribi a tothom i demanem que participin en les jornades i comparteixin les diferents pràctiques de l'aula, amb la resta del claustre.
Xarxa Khelidon	E14C8XKH	Infantil	Perquè és un mètode que permet formar als docents en aquesta metodologia cooperativa i així,	No treballava en l'escola en aquest moment i per tant, sempre he conegut l'escola involucrada en aquesta xarxa.	Formo part del grup de treball d'Educació Infantil de la Xarxa Khelidon i sóc coordinadora de la	En ocasions	En tots els nivells	Demostrar la importància i la significació de la metodologia cooperativa i dels objectius i fins de la

			poder satisfer, el màxim possible, les necessitats educatives que presenten el nostre alumnat.		XCB			XCB
Xarxa Khelidon	E15C8XKH	Infantil	Compartir coneixements i experiències cooperatives entre diferents centres de Catalunya i Espanya, enriqueix i millora la nostra pràctica educativa.	Ens vam formar 4 anys en Aprenentatge Cooperatiu amb una formadora de Vic. Després alguns membres del Claustre ens vam incorporar a la Xarxa Khelidon.	Actualment participo a la Xarxa per interès propi, com a creixement i millora en aprenentatge Cooperatiu.	Sí, comparteixo inquietuds i les pràctiques cooperatives que fem al meu centre.	Aprenc molt a nivell personal i professional i també a l'hora de fer les classes.	De moment no s'ha establert a nivell de centre el traspàs a la resta de companys que no participen a la Xarxa Khelidon.

RECULL KHELIDON			> Intercanvi d'experiències, dubtes i reflexió amb altres centres de Catalunya i Espanya (3 de 5) > Formació de docents (1 de 5)	> Intercanvis entre escoles compartint metodologia d'AC (3 de 5) > Participació a les Jornades i Simpòsiums organitzats per la UVIC (3 de 5) > Sempre he conegut el centre integrat a la xarxa (1 de 5) > Formació amb UVIC 4 anys (1 de 5)	> Impulsant l'estructura organitzativa perquè l'AC sigui una realitat (2 de 5) > Acol·lida del nou personal per formar-lo en la metodologia d'AC > Disseny, planificació d'activitats i documentació del projecte AC (3 de 5) > Participació de la comissió d'AC (4 de 5) > Participació a la xarxa per interès propi (1 de 5)	> Compartim la nostra experiència amb centres novells (1 de 5) > Compartim documents com el Pla d'equip, Diaris de sessions, Quaderns d'equip, dinàmiques... (3 de 5) > En ocasions compartim (1 de 5) > Compartim inquietuds (1 de 5)	> En tots els sentits (5 de 5) > A nivell professional i actuació docent (2 de 3) Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i queda en segon terme la individualitat.	> Demostrar la importància i significació de la metodologia > Comissió AC representada per un de cada cicle, membres actius de la Xarxa (1 de 5) > Traspàs d'informació a través de coordinació de cicle (3 de 5) > Animar a la participació de Jornades i Simpòsiums presentant experiències de BP (3 de 5) > No hi ha traspàs d'informació a docents que no participen a la xarxa (1 de 5)
--------------------	--	--	---	--	---	---	--	---

Taula 1.2 Entrevista a les coordinacions de les tres xarxes

		1. Per què apareix la xarxa?	2. Què hi havia abans i per què apareix en aquest moment?	3. Quins són els objectius de la xarxa i per a què es crea?
Xarxa	Entrevista	Enq <P.1	Enq <P.2	Enq <P.3
XEPC	COORDEPC	> Continuació de la consolidació de l'aprenentatge cooperatiu > Fomentar relació entre iguals, aprenentatge entre iguals	> Des del 2015 formació amb UVIC amb equips de treball de 4 o 5 escoles estables on ja hi va haver aprenentatge i suport mutu, és al 2021 que es crea l'estructura Xarxa sense les persones assessores de la UVIC per donar continuïtat i consolidació.	> Un espai on es parli de manera estructurada i sistemàtica de la consolidació de l'aprenentatge cooperatiu. > Aprenentatge entre iguals, suport mutu entre escoles.
XCB	COORDXCB	> Amb l'aparició de les proves de competències bàsiques com a instrument d'avaluació intern de les escoles, es van reunir un grup d'escoles per dissenyar millores amb els resultats de les proves. > En el moment que les proves de CB passen a l'actual Consell d'avaluació, la Xarxa va haver de canviar i es va mantenir l'estructura i va passar a ser una formació entre iguals.	> Hi havia cultura d'intercanvi de centres, però sense estructura i sense contemplar que fos una formació. Al principi era una cosa estranya dins la formació, però cada vegada es dona més valor. > Es va veure que un altre model de formació basada en l'aprenentatge entre iguals i la formació entre iguals a nivell col·lectiu funcionava davant del model de formació-curs magistral i individual.	> Transformar l'escola en espai que afavoreixi l'aprenentatge a través de l'aprenentatge entre iguals. > Desenvolupar l'aprenentatge i l'avaluació per competències en els centres educatius, a partir de la reflexió pedagògica sobre la pròpia pràctica docent, orientada a assolir millores en els aprenentatges de l'alumnat.

XKH	COORDKLD	> La xarxa neix per la necessitat de tots els centres que havien fet la formació del programa Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar. del GRAD, de Recerca en Diversitat. Era necessari intercanviar pràctiques, continuar aprenent i millorar les pràctiques. > Quan es feien Jornades i Simposis, es veia la necessitat que hi hagués més coordinació entre els centres. > Per anar aprofundint en la millora de la implementació del programa CA/AC i en la millora de la inclusió de l'alumnat. > El 2015, en un Simposi a Vigo, es va fer la primera assemblea de la Xarxa. > Actualment hi ha més de 60 centres que hi participen. No tots els centres tenen el mateix nivell de compromís ni el mateix nivell de participació.	> La formació d'Aprenentatge Cooperatiu del GRAD de la Universitat de Vic, amb una durada de 3 anys, i les Jornades (a nivell català), i els Simposis (a nivell estatal) per intercanviar experiències entre docents. > Per anar aprofundint en la millora de la implementació del programa CA/AC i en la millora de la inclusió de l'alumnat.	> El principi bàsic de la xarxa es la cooperació, que va més enllà de la col·laboració entre centres. L'ajuda mútua, la interdependència positiva, és el principi bàsic. > El gran objectiu és arribar a treballar per millorar l'atenció a la diversitat de l'alumnat des d'una perspectiva absolutament inclusiva a partir de 3 àmbits, Cohesió de grup, Estructures Cooperatives perquè l'alumnat aprengui el currículum participant i interactuant entre ells i l'aprendre a cooperar, com ensenyar als nostres alumnes a cooperar a través de la reflexió. > Millorar i aprofundir la implementació del programa CA/AC, Cooperar per Aprendre, Aprendre a Cooperar.
-----	----------	---	--	--

Taula 1.3 Grups de discussió

A continuació hi ha la síntesi extreta dels 2 grups de discussió i de les 4 entrevistes individuals per manca de coincidència en el temps entre els referents de xarxa cada escola.

			1. Per què apareix la xarxa?	2. Què hi havia abans i per què apareix en aquest moment?	3. Quins són els objectius de la xarxa i per a què es crea?
--	--	--	-------------------------------------	--	--

Xarxa	Grup de discussió	Escola	Qüestionari <P.1	Qüestionari <P.2	Qüestionari <P.3
XEPC	GDEPC!	Escola Pia Calella	> Ens acompanyem entre les escoles d'Escola Pia	> La formació del programa de CA/AC de la Universitat de Vic. > Seminaris amb altres escoles de l'Escola Pia que compartien l'inici del programa. > Trobades individuals amb els assessors de la Universitat de Vic.	> Xarxa formada a nivell heterogeni, fa que l'ajuda mútua estigui present.
XEPC	GDEPC2	Escola Pia Granollers	> Continuar creixent amb l'aplicació de l'aprenentatge cooperatiu deslligats de la Universitat de Vic.	> Treballar en xarxa és una preocupació per part de l'Escola Pia molt anterior a l'aparició del programa de Cooperar per Aprendre. Hi ha hagut diferents intents però no ha acabat de rutllar, cal un desllorigador.	> Suport emocional. Compartir dificultats i veure que els problemes estan a tot arreu. La xarxa t'inspira a trobar solucions per alguns entrebancs. > Cada escola ha tingut la seva manera de viure l'Aprenentatge Cooperatiu i hi ha diferències entre les escoles d'Escola Pia.
XEPC	GDEPC3 i 4	Escola Pia Vilanova	> Ens cal compartir entre nosaltres.	-	> Compartir i intercanviar experiències i dificultats entre escoles en referència a l'Aprenentatge Cooperatiu. > Cal també documentar i tenir evidències del procés.
XCB	GDXCB1	IES Satorras	> Compartir experiències entre els centres, per avançar a nivell pedagògic.	> Per un canvi amb les programacions, com s'ha de vehicular els canvis per fer-los reals a l'escola.	> Ens hem de basar en 6 vectors i anar cap a un tema en concret i sortir de la zona de confort per fer el canvi real a l'aula.

XCB	GDxcb2	Serra i Húnter	A nivell orgànic es va veure la necessitat establir aquesta xarxa a nivell de Catalunya ja que les escoles i professorat demanaven una estructura.	> Em suposo que la Xarxa de CB va aparèixer quan el currículum va passar de treballar per continguts a competències i es necessitava intercanvi entre escoles per avançar.	> Un ja ho diu el nom, que es Xarxa. Tot el material que s'elabora dona suport als centres i és un motor d'innovació per avançar. No he vist mai els objectius escrits, em suposo que és això.
XCB	GDxcb3t	Vedruna Gràcia	> Generar els canvis metodològics de treballar per competències i l'avaluació.	> Cada any et proposa una actuació a l'aula i llavors ens anava de perles.	> Provocar petits canvis en el fer del dia a dia dels mestres i de les aules, per tal que hi hagin grans canvis.
XKH	GDxKH1	IES Miquel Biada	> Un espai de trobada de centres que després de la formació d'aprenentatge cooperatiu de la Universitat de Vic, es veu necessària compartir dubtes. > La Xarxa la van crear en Pere Pujolàs i en Jose Ramon Lago tenint darrera molta gent del grup de treball. > Res de llengües de l'estat espanyol, que per tots signifiquen el mateix a nivell de pertinença a nivell de l'Estat.	> Les formacions del programa CA/AC de la Universitat de Vic. > Necessitat de les escoles per avançar amb la implantació del programa CA/AC.	> L'objectiu és mantenir viu el programa, estàs en contacte amb altres centres que també intenten tirar-ho endavant. > L'Ac genera una cultura de centre i mantenir-la és molt complicat i el fet de formar part de la Xarxa t'obliguen a tenir les coses al dia. Mai pots pensar que les noves metodologies, per molt arrelades que estiguin a l'escola, estiguin integrades al claustre. Amb molta facilitat cauen i pujar és molt complicat. Compartir per avançar.
XKH	GDxKH2	Germans Corbella	> La idea de Khelidon que vol dir oreneta, que és l'única alt que la primera niuada, ajuda a la segona...	> La Xarxa et provoca dues coses: fer un esforç per endreçar el que estàs fent tu per tal de compartir-ho, i escoltar coses interessants d'altres escoles que generen aprenentatge i et serveixen per a l'escola segur.	> Per ella mateixa ja té sentit. Crear una xarxa on les escoles hi participem on per una banda compartim (Jornades a nivell català i Simposis a nivell estatal) i l'altre aprenem compartim.

XKH	GDXKH3	Escola La Font	> No té sentit continuar amb l'aprenentatge cooperatiu sense ser a la Khelidon.	-	> Es plantegen coses habitualment i modificacions d'estructures i dinàmiques que van millorant i cal compartir els uns amb els altres.
-----	--------	----------------	---	---	--

9.2 Annex 2. Taula recollida informació de l'objectiu 2

2. Conèixer i analitzar la percepció de les persones que participen en xarxes de de col·laboració entre professorat sobre els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.

2.a Conèixer els elements fonamentals del funcionament d'una xarxa.

2.b Conèixer les estratègies que s'utilitzen per a compartir la informació.

Taula 2.1 Qüestionari - Preguntes 4, 5 i 6

			4. Quin tipus de documents comparteixes amb els teus companys respecte la temàtica?	5. Comparteixes amb els companys d'altres centres de la xarxa?	6. A quin nivell li has tret més profit amb la teva participació a la xarxa? A nivell d'organització de centre, a nivell professional, de la teva actuació docent a l'aula o millorar l'aprenentatge de l'alumnat?
Xarxa	Número Qüestionari	Etapà	Enq <P.4	Enq <P.5	Enq <P.6
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E1C1XEPC	Primària	Programacions, el Pla d'equip, el Pla de Generalització, recursos digitals, etc...	Sí, compartim programacions i Itineraris d'Aprenentatge.	Pensem que se li pot treure profit als diferents àmbits. Per una banda, a nivell professional t'enriqueix realitzar i programar activitats d'aprenentatge cooperatiu per a formar l'alumnat com a persones competents (i també a nivell social), i els valors que això els hi comporta (empatia, solidaritat, companyerisme, etc...). Per altra banda, a nivell d'actuació a l'aula, veure com el teu alumnat té aquesta capacitat d'adaptació, d'entendre que hi ha diferents ritmes de treball, d'autoregulació, de flexibilitat...

Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E2C2XEPC	Primària	Plans de generalització, Plans d'Equip, diaris, rúbriques....perquè tots tinguem el mateix format (segons el cicle) i així seguim una mateixa línia.	Per ara només hem fet una trobada.	A nivell d'organització i professional, de cara als meus alumnes
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E3C2XEPC	Primària	La formació rebuda i el material que fem ús a dins i fora de l'aula.	Pengem material i el podem compartir.	L'actuació docent a l'aula i la millora en l'aprenentatge dels nostres alumnes.
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E4C3XEPC	ESO	Els Quaderns d'equip en format full de càlcul de google, així com els plans de generalització també en aquest format... Tot a través d'una Unitat compartida al Drive d'AC.	Poca cosa ja que encara no han entrat a la era digital i encara la majoria funcionen en paper...	De moment el profit és escàs en tots els aspectes, ja que encara no circula informació en totes les direccions ja que el nivell maduratiu dels diferents centres és molt divers... Des del punt de vista dels centres més madurs, a vegades les sensacions son un xic angiosants, ja que tot va tan lent, que sembla que en moments concrets les coses van en sentit contrari.
RECULL XARXA EPC			Programacions, el Pla d'equip, el Pla de Generalització, recursos digitals, etc... (4 de 4)	> Poca cosa (3 de 4) > Pengem material i es comparteix	>A nivell d'organització de centre (4 de 4) >A nivell de professional, la teva actuació docent (4 de 4) >A nivell de millora de l'aprenentatge de l'alumnat (3 de 4)
Xarxa de Competències Bàsiques	E5C4XCB	Primària	Instruments d'avaluació...documents de la xarxa de competències bàsiques sobre l'avaluació i com millorar-ne el procés	Quan realitzem les trobades de coordinadors	a cicle inicial

Xarxa de Competències Bàsiques	E6C5XCB	Primària	Les tasques	El què es demana des de les tasques de Xarxa.	A nivell d'actuació a l'aula i millorar l'aprenentatge de l'alumnat.
Xarxa de Competències Bàsiques	E7C5XCB	Primària	ELS QUE FACIN FALTA	EXPLIQUEM EL QUE FAN ALTRES CENTRES, SEGONS ENS EXPLIQUEN A NOSALTRES.	A TOTS ELS NIVELLS, CREC QUE ÉS ENRIQUIDOR A NIVELL GENERAL D'ESCOLA.
Xarxa de Competències Bàsiques	E8C6XCB	Primària	Eines d'avaluació formativa, vídeos, presentacions, llibres, articles,...	Sí, el dia de la sessió de coordinadors sempre hi ha una estona dedicada a compartir, bé sigui amb el gran grup o en petit grup de 3 escoles. És molt interessant i gratificant alhora quan hi ha escoles que s'interessen per allò que has fet.	Totes quatre tenen a veure i estan relacionades! No puc separar la meua part professional de la meua tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.
Xarxa de Competències Bàsiques	E9C6XCB	Primària	Tot el que fem està sempre guardat a una carpeta compartida on tots els companys tenen accés. Tanmateix, podríem dir que els documents que compartim més son rúbriques, carpetes d'aprenentatge,...	Jo personalment no.	Tot va lligat. Penso que la meua actuació docent a l'aula ha canviat molt, i de retruc ha fet que millori l'aprenentatge de l'alumnat. Una cosa sense les altres no s'entén.
Xarxa de Competències Bàsiques	E10C6XCB	ESO	Tenim un drive compartit amb totes les sessions que fem, tant com a grup impulsor com a coordinadors. Hi ha un historial de cada any. Es guarden també les diferents eines d'avaluació formativa.	Sobretot compartim amb la resta d'escoles Vedruna on hem assessorat a diferents escoles (Sabadell, Sant Boi, Arbúcies, Manresa) així com a alumnes de Magisteri de Blanquerna	Crec que en totes. L'escola se n'ha beneficiat; tothom ens valora el procés de canvi engegat. A nivell professional, tant com a membre coordinador, com a membre de l'equip directiu i també com a director del centre. No puc oblidar tot el que m'ha aportat en quant al meu treball a l'aula i espero que el fet d'haver fet protagonista a l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i cada cop més haver passat el poder de l'avaluació a ell (encara hem de seguir en aquest darrer punt) també ha estat important

RECULL XCB			> Instruments avaluació, eines d'avaluació formativa (4 de 6) > Documents de la xarxa (vídeos, llibres, articles, presentacions...) (2 de 6) > Les tasques (1 de 6) > Carpeta comuna amb totes les persones del centre que participem a la xarxa (2 de 6) > Hi ha un historial de cada any (2 de 6)	> A les trobades sempre hi ha una estona per compartir amb gran o petit grup (1 de 6) > Compartim les tasques de la xarxa (1 de 6) > No compartim (1 de 6) > Compartim amb la resta de les Vedurnas (1 de 6) *És molt gratificant quan hi ha escoles que s'interessen pel que has fet*	> A nivell professional, canvi a l'actuació de l'aula. (4 de 6) > Millorar l'aprenentatge de l'alumnat (4 de 6) > Canvis en l'organització (2 de 6) No puc separar la meua part professional de la meua tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.
Xarxa Khelidon	E11C7XKH	Infantil	Documents que ens semblen interessants a nivell teòric per a fomentar l'aprenentatge cooperatiu. Altres de reflexió sobre bones pràctiques que ens semblen interessants i enriquidores pel nostre centre. I també tots els que anem elaborant a l'escola en cicles o des de la comissió d'Aprenentatge Cooperatiu.	Quan ens ho han demanat hem compartit la nostra experiència amb centres que tot just estaven formant en aquest projecte o amb d'altres que el volien conèixer. També hem participat en un projecte d'intercanvi de bones pràctiques educatives subvencionat pel MEC amb un centre de Sanlúcar de Barrameda (Cádiz) i un altre de Santa Cruz de Tenerife. En aquest cas els hem presentat la nostra experiència i els hem mostrat l'experiència in situ a la nostra escola. Tant a l'alumnat com al professorat com a famílies d'aquests 2 centres desplaçats a Cardedeu.	A nivell d'actuació docent.
Xarxa Khelidon	E12C7XKH	Infantil	Treballem a través del drive compartit on organitzem i deixem constància de tots els acords.	Sí, allò que necessitem i necessiten com per exemple plans d'equip, diaris de sessions i quaderns d'equip o bé pensar una activitat, una dinàmica, etc..	Ajuda en tots els sentits, a nivell professional penses més global i a nivell d'escola t'ajuda a ser més oberta i a reflexionar sobre la pràctica.

Xarxa Khelidon	E13C7XKH	Primària	Treballem a través amb el drive compartit i deixem constància de totes les tasques elaborades .	Sempre compartim tot allò que necessiten i necessitem. Dinàmiques, activitats , documents ...	Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i queda en segon terme la individualitat.
Xarxa Khelidon	E14C8XKH	Infantil	Tots els documents que permetin adquirir nous coneixements i millorar la pràctica	En ocasions	En tots els nivells
Xarxa Khelidon	E15C8XKH	Infantil	Compartiré en el meu cicle el vídeos de les experiències d'altres escoles i el meu propi.	Sí, comparteixo inquietuds i les pràctiques cooperatives que fem al meu centre.	Aprenç molt a nivell personal i professional i també a l'hora de fer les classes.
RECULL KHELIDON			> Drive compartit (1 de 5) > Vídeos experiències (1 de 5) > Documents interessants per fomentar a nivell teòric l'AC (2 de 5) > Documents de reflexió de Bones Pràctiques (2 de 5) > Documents elaborats a l'escola (1 de 5)	> Compartim la nostra experiència amb centres novells (1 de 5) > Compartir documents com el Pla d'equip, Diaris de sessions, Quaderns d'equip, dinàmiques... (3 de 5) > En ocasions compartim (1 de 5) > Compartim inquietuds (1 de 5)	> En tots els sentits (5 de 5) > A nivell professional i actuació docent (2 de 3) Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i queda en segon terme la individualitat.

Taula 2.2 Entrevista a les coordinacions de les tres xarxes

		4. Com està organitzada la xarxa?	5. Quines pràctiques, idees, documents, experiències es comparteixen?	6. Com es comparteixen aquestes pràctiques? Hi ha estratègia? Alguna metodologia?
Xarxa	Entrevista	Enq <P.4	Enq <P.5	Enq <P.6
XEPC	COORDEPC	> cada curs es fa revisió i s'apliquen canvis, de moment, és molt nova aquesta estructura, i hem fet dues trobades, una a l'inici i l'altre, al final de curs. En acabar el curs, es valora les necessitats concretes de les escoles i es dissenya l'estructura per al nou curs.	> En un primer moment moltes pràctiques i documentació, pla d'equip, diari de sessions, dinàmiques de cohesió, però s'ha d'anar per compartir estratègia, com per exemple, formació a nous mestres, etc..	> Es dissenya cada sessió acuradament perquè hi hagi aquesta metodologia i estructura, però no hi ha una manera de compartir estable i continua.
XCB	COORDXCB	> Cada centre, té dues persones coordinadores (una de les quals, ha de ser de l'equip directiu), a l'escola l'equip impulsor. > Des de la pandèmia, les sessions són on-line. Anteriorment eren presencials. > 6 trobades durant el curs amb les coordinacions de centre. > Les sessions tenen dues parts, una més formativa, un expert d'alguna temàtica (pot ser un mestre) explica i la resta són dinàmiques formatives d'intercanvi d'experiències vivencials que posteriorment porten a les escoles, al seu equip impulsor. A l'última sessió, cada centre ha de presentar un producte. > Cada dos-tres anys hi ha un cicle formatiu. Ara	> Tot. A totes les sessions hi ha l'espai compartim. A l'última sessió no hi ha ponent i només es comparteix.	> El cicle d'acció-reflexió-acció de l'Olga Esteve de la UPF.

		està sent l'avaluació formativa. > És molt important documentar tota la informació, cada escola té un pla de treball. > Hi ha dues persones al Departament encarregades de gestionar les xarxes, a més, una persona del centre de recursos de la zona per fer la coordinació de cada xarxa. Es fan reunions de les persones coordinadores de xarxes. Cada xarxa té la seva manera de funcionar sota uns mínims comuns. > Hi ha un comitè d'experts que ens assessoren també i fan recerca: Neus Sanmartí, el Fernando Hernández, el David Duran i l'Aina Tarabini. Volem ampliar que no només sigui d'Educació, si no, de Sociologia. En David Duran i el Fernando fan recerca a partir de la xarxa. Hi ha avaluació continua de tot el que fem.		
XKH	COORDXKH	> Hi ha una comissió executiva que organitza i marca els temps de la xarxa. Aquesta està formada per 2 membres del GRAD de la Universitat de Vic i una persona que representa les escoles, el coordinador és Jose Ramon Lago. > La Comissió Permanent de la Xarxa està formada per un representant del GRAD, que exerceix la presidència, dos representants del Grup de treball del CIFE sobre "Educació inclusiva, cooperació entre alumnes i col·laboració entre professors", que exerciran els càrrecs de secretaria i tresoreria, i dos representants dels Equips Coordinadors de cada zona. Les reunions són com a mínim una vegada cada trimestre del curs escolar, de forma presencial o a través de videoconferència.	> Es comparteixen a tres nivells: 1. Pràctiques concretes: aquestes pràctiques les compartim quan fem els Simposis i Jornades. Tenim un temps dedicat a compartir experiències i de vegades es fan mitjançant la presentació de pòsters del Centre. Aquestes experiències les classifiquem en funció de les etapes educatives: infantil, primària i secundària, i de vegades especialitats. 2. Debats per avançar: són debats que no es treballen des de les etapes educatives, si no s'agrupen per temes. Normalment aquests temes serien temes que coincideixen amb els que t'he dit dels grups de treball.	> Quan es realitza la presentació o el moments de compartir una experiència sempre hi ha d'haver una estructura determinada. Quan es fa la presentació, s'ha d'haver dit una consigna per fer la presentació; i posteriorment a la presentació hi ha d'haver una estructura cooperativa de participació. En funció de la situació utilitzem diferents metodologies (Grup de treball, Simposi i Jornades). > Hi ha un grup de treball, el grup de treball de l'alumnat que es troba més barreres per l'aprenentatge i la participació. Té una sistemàtica concreta de presentació de treballs a través d'una triangulació, i a més, ha convocat unes Jornades específiques.

	> Hi ha les coordinacions de zones depenent de la quantitat de centres que hi ha al territori. > Hi ha les comissions que organitzen el Simposi (a nivell Estatal i cada dos anys), i les Jornades (a nivell territorial i cada dos anys). > Hi ha els grups de treball, s'intenta que cada centre que participi a la xarxa, estigui com a mínim a un grup de treball, els grups de treball són: Aprenentatge Cooperatiu online i TIC Aprenentatge Cooperatiu amb alumnes que es troben a més barreres per l'aprenentatge i la participació Aprenentatge Cooperatiu en les propostes didàctiques integrades i globalitzades Dinàmiques de cohesió i educació emocional Educació infantil Grup d'avaluació a través dels plans d'equip Processos de generalització que seria a la institucionalització del programa Cada grup de treball té dues persones coordinadores, hi ha un pla de treball de 2 anys, que comporta unes 7-8 sessions.	3. Les jornades i Simposis hi ha un temps dedicat a l'assemblea. Serveix per convidar en els centres que encara no formen part i que venen a les Jornades o Simposis a convidar-los a participar i a trobar-se entre els grups de zona per establir aspectes de millora per anar activant les zones. > Quan tenim jornada ens ha agradat molt ser una mica coherents amb el propi programa i llavors pensem que és important que hi hagin dinàmiques de cohesió entre les persones que assisteixen, també pensem que és important que a l'hora de debatre sempre apliquem estructures de participació, totes les persones que hi són presents, cal que intercanvien, aportin, reflexionin i pensem que són elements essencials. L'altre element que és bàsic i que afecta i tenim resistència, tothom que participa a unes jornades aporta, no pot venir ningú escoltar; tothom ha de presentar l'experiència. Hi ha centres que participen i només estan en el primer any de formació i de vegades expliquen coses precioses tot i que es pot veure la diferència entre centres que porten molts anys i centres novells diem; aquesta és la filosofia. Ens ajudem a avançar mútuament i que tots tenim coses de aprendre els uns dels altres.	
--	--	---	--

Taula 2.3 Grups de discussió

A continuació hi ha la síntesi extreta dels 2 grups de discussió i de les 4 entrevistes individuals per manca de coincidència en el temps entre el professorat membre de la xarxa.

			4. Com està organitzada la xarxa?	5. Quines pràctiques, idees, documents, experiències es comparteixen?	6. Com es comparteixen aquestes pràctiques? Hi ha estratègia? Alguna metodologia?
Xarxa	Grups de discussió	Escola	Qüestionari <P.4	Qüestionari <P.5	Qüestionari <P.6
XEPC	GDEPC1	Escola Pia Calella	> Formada per 19 escoles que s'organitzen en 5 xarxes de 3-4 escoles cadascuna	-	> Segur que hi ha una metodologia darrera. I això fa que evolucionem. Quan portes temps amb la mateixa cosa, fa gràcia que hi hagi nous aires. Quan arriba algú com l'Eli, la coordinadora, i crea una organització nova, il·lusiona.
XEPC	GDEPC2	Escola Pia Granollers	> És una xarxa molt inicial que s'anirà configurant depenent de les necessitats i el creixement d'aquesta.	> Experiències, suports emocionals, solucions de problemes, materials, idees...	> El fet de treballar entre altres escoles fa enriquir l'aprenentatge.
XEPC	GDEPC3 i 4	Escola Pia Vilanova	> Es van realitzar tres sessions, una sessió individual amb l'assessor de UVic per compartir el Pla de millora anual, una al gener per conèixer-se i compartir Pla de millora anual, i una al juny per tancar el curs i començar el curs següent.	-	> Cal que hi hagi algú que tiri del carro i organitzi.
XCB	GDxCB1	IES Satorras	> Cada escola i cada persona cal que ompli una graella a un Excel explicant el que ha fet i això provoca reflexió pedagògica.	> La Xarxa ens aporta molts conceptes nous constantment: carpeta d'aprenentatge, la coavaluació, diana d'avaluació, observació	> Ho comparteixes a través d'un Excel memòria on poses els noms dels participants, hi ha una pestanya que et diu com ha anat.

				entre iguals...	
XCB	GDxcb2	Serra i Hünter	> Les propostes són cada tres anys. > Les trobades durant la pandèmia han estat online, abans eren presencials, a veure ara com seran. > Són unes 5-6 reunions al curs i la Jornada final.	> La Xarxa sobretot escolta. Compartim experiències entre centres, la xarxa ens ofereix molta documentació a nivell d'infografies que ens permet avançar molt.	> Compartim en petit grup i en gran grup. És molt diferent els moments, però sempre reps feedbacks. Fem retorn a través de l'Excel i ajuda a fer reflexió.
XCB	GDxcb3	Vedruna Gràcia	> Hi ha diferents xarxes territorials. A la xarxa 0, la inicial, que hi ha 50 escoles de tot Catalunya, hi ha dos coordinacions i plantegen objectius que són triennals com per exemple: observació entre iguals, carpeta d'aprenentatge, eines d'avaluació formativa... > Cada escola té dues persones coordinadores (una ha de ser de l'equip directiu), i a l'escola ha d'haver-hi un equip impulsor de persones voluntàries. Els coordinadors fan una formació de 30 hores amb la xarxa i després fan de formadors/es amb el grup impulsor a l'escola que també fa una formació de 30 hores. > Hi ha un objectiu individual i un grupal. L'individual es fa cadascú a la seva aula i després cal presentar un producte final i el grupal és a nivell d'escola. > És molt obert, cadascú s'organitza com pot.	> Tot el que podem que pensem que sigui útil per la nostra escola en concret. Destriem el que ens diu la xarxa i ho compartim. Tenim un drive i anem penjant-ho tot. > L'observació entre iguals ho vam obrir a tot el claustre.	> Depenent del cas, és diferent. > Sempre ens basem en l'experimentació i la pràctica.

XKH	GDXKH1	IES Miquel Biada	> Està per tot l'Estat Espanyol tot i que a Catalunya està més desenvolupat. > A la Xarxa hi ha una comissió executiva que organitza la situació i representa que hi ha un grup de centres que participen en aquests grups de treball. Les reunions són cada mes i mig, abans de la pandèmia anàvem a Vic i ara ho fem online. Khelidon Catalunya s'ocupa d'organitzar les Jornades de Catalunya i també obrir temes de debat per als Simpòsiums. Ara estem organitzant les Jornades de Juliol, al setembre mirarem les conclusions de la Jornada per extreure temes per al Simposi i veure com hem de seguir. A nivell estatal hi ha els grups de treball de: les TIC, barreres, famílies, generalització, globalitzades... nosaltres participem amb el de barreres.	> A Khelidon Catalunya treballem el material de les Jornades. > A les Jornades i Simpòsiums sí que es comparteixen experiències.	> A un grup de treball, al de barreres es va fer la triangulació a través d'unes gravacions. Va ser molt i molt interessant. Vam gravar una sessió de dues hores i posteriorment vam agafar els moments que vam veure més interessants, ho vam editar i a través d'una presentació, ho vam compartir amb les altres dues escoles. Aquests materials es recullen i també es comparteixen amb la resta. És molt curiós perquè la gent es fixa en coses que estan passant a l'aula i tu mateix no te n'havies adonat. Estableixes un vincle molt més proper al ser tres escoles. Et vas trobant 4 vegades al curs, una sessió es compona d'una presentació i anàlisi i una última de conclusió.
XKH	GDXKH2	Germans Corbella	> Hi han grups de treball, i cada membre de l'escola està a la xarxa, forma part d'un grup de treball. Hi ha les Jornades que jo les he viscut virtuals, espero que aquest curs sigui.	> Tots els documents referits al programa CA/AC, i també amb el grup de treball d'infantil.	> A la Xarxa no ho sé, a les Jornades i Simpòsiums sí. Sempre hi ha una estructura darrera, ja sigui una estructura cooperativa que provoca participació i reflexió.
XKH	GDXKH3	Escola La Font	-	> Amb el grup de globalitzat parlem de com treballar les estructures a nivell globalitzat. Pots fer una estructura per treballar una lectura i treballar el medi social i natural. Com treballar les estructures complexes, com fer una unitat de programació globalitzada amb una seqüència d'estructures cooperatives que ens permet un seguiment d'inici a final.	> Sí, hi ha un feedback. Sempre hi ha un retorn del que has explicat. Per exemple, expliques com fer una seqüència didàctica amb tal estructura cooperativa. Hi ha unes preguntes per poder fer el feed-back.

9.3. Annex 3 - Taula recollida informació de l'objectiu 3

Objectiu 3. Conèixer i analitzar què aporten les xarxes de col·laboració de professorat entre centres per a la millora de l'aprenentatge de l'alumnat, la millora de les pràctiques docents i el desenvolupament professional

3.a Conèixer què aporten les Xarxes.

3.b Conèixer els aspectes positius que troben els usuaris de les Xarxes.

3.c Conèixer les dificultats que troben per assolir els objectius de les Xarxes.

Taula 3.1 Qüestionari - Preguntes 6, 7 i 8

			6. A quin nivell li has tret més profit amb la teva participació a la xarxa? A nivell d'organització de centre, a nivell professional, de la teva actuació docent a l'aula o millorar l'aprenentatge de l'alumnat?	7. Com impliques als i les companyes de la teva escola que no participen directament a la xarxa per al desenvolupament de l'objectiu de la xarxa?	8. Aspectes positius i dificultats de la Xarxa.
Xarxa	Número Qüestionari	Etap	Enq <P.6	Enq <P.7	Enq <P.8
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E1C1XEPC	Primària	Pensem que se li pot treure profit als diferents àmbits. Per una banda, a nivell professional t'enriqueix realitzar i programar activitats d'aprenentatge cooperatiu per a formar l'alumnat com a persones competents (i també a nivell social), i els valors que això els hi comporta (empatia, solidaritat, companyerisme, etc...). Per altra banda, a nivell d'actuació a l'aula, veure com el teu alumnat té aquesta capacitat d'adaptació, d'entendre que hi ha diferents ritmes de treball,	Intentem fer-los adonar dels aspectes positius i beneficis que comporta treballar cooperativament.	POSITIUS: Compartir el contingut, estratègies, recursos i situacions que ens hem anat trobant el dia a dia. DIFICULTATS: La gran quantitat de gent que en forma part, de vegades dificulta la comunicació.

			d'autoregulació, de flexibilitat...		
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E2C2XEPC	Primària	A nivell d'organització i professional, de cara als meus alumnes	Fent trobades per xerrar i que cadascú expliqui els seus neguits.	Els positius són els que ja hem dit de compartir, les dificultats potser diria que la comunicació no és molt fluida.
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E3C2XEPC	Primària	L'actuació docent a l'aula i la millora en l'aprenentatge dels nostres alumnes.	Tots /es els docents estem implicats.	Una xarxa et dona per interrelacionar els continguts, els aprenentatges (aspecte positiu).
Xarxa d'Aprenentatge Cooperatiu - Escola Pia de Catalunya	E4C3XEPC	ESO	De moment el profit és escàs en tots els aspectes, ja que encara no circula informació en totes les direccions ja que el nivell maduratiu dels diferents centres és molt divers... Des del punt de vista dels centres més madurs, a vegades les sensacions son un xic angoixants, ja que tot va tant lent, que sembla que en moments concrets les coses van en sentit contrari.	Poc marge de maniobra tinc ja que els moments de reflexió que tenim al llarg del curs son escassos per no dir nuls.	Les Xarxes en teoria son motors d'aprenentatge en quan son espais de reflexió i interacció. Però com tot, les dificultats venen d'ella mateixa, de la seva estructura, doncs, depèn de com sigui aquesta estructura de funcionament, pot afecta negativament en el seu fluir, en la velocitat d'interacció dels seus membres i en aquest sentit esdevenen inviablès. Per tant les xarxes son més eficients i beneficioses com més flueixen o com més se les fa fluir. Així que cal invertir-hi recursos i esforços per que la velocitat d'interacció entre els seus membres sigui òptima per tots.

RECULL XARXA EPC			>A nivell d'organització de centre (4 de 4) >A nivell de professional, la teva actuació docent (4 de 4) >A nivell de millora de l'aprenentatge de l'alumnat (3 de 4)	>fer-los adonar dels aspectes positius i beneficis que comporta treballar cooperativament. (2 de 4) >Compartim neguits (4 de 4) >Quan es pot, fer trobades entre les persones implicades (4 de 4)	POSITIUS: Compartir el contingut, estratègies, recursos i situacions que ens hem anat trobant el dia a dia. (2 de 4) > son motors d'aprenentatge en quan son espais de reflexió i interacció (1 de 4) DIFICULTATS: La gran quantitat de gent que en forma part, a vegades dificulta la comunicació. (2 de 4) >les xarxes son més eficients i beneficioses com més flueixen o com més se les fa fluir. Així que cal invertir-hi recursos i esforços per que la velocitat d'interacció entre els seus membres sigui òptima per tots.
Xarxa de Competències Bàsiques	E5C4XCB	Primària	a cicle inicial	Els dimarts fem programació de franja global i aprofitem per revisar l'avaluació que fem amb respecte les unitats didàctiques	L' enriquiment és molt positiu, però és complicat dur a terme alguna cosa quan som un claustre tan gran
Xarxa de Competències Bàsiques	E6C5XCB	Primària	A nivell d'actuació a l'aula i millorar l'aprenentatge de l'alumnat.	Des de nivell	Aspectes positius: espai de diàleg i reflexió del centre Dificultats de la Xarxa: implicar a més gent del claustre.
Xarxa de Competències Bàsiques	E7C5XCB	Primària	A TOTS ELS NIVELLS, CREC QUE ÉS ENRIQUIDOR A NIVELL GENERAL D'ESCOLA.	EXPLICANT-LOS ELS DIFERENTS PROJECTES QUE ES PORTEN A TERME.	POSITIU: ACTUALITZACIÓ DE METODOLOGIES I MANERES DE TREBALLAR. DIFICULTATS: CADA CENTRE TÉ LES SEVES PARTICULARITATS I ÉS DIFÍCIL FER FUNCIONAR SEGONS QUINES ACCIONS QUE FUNCIONEN EN ALTRES CENTRES,

					EN EL NOSTRE PROPI CENTRE.
Xarxa de Competències Bàsiques	E8C6XCB	Primària	Totes quatre tenen a veure i estan relacionades! No puc separar la meva part professional de la meva tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.	Cada curs, des de la Xarxa fem una proposta a tot el claustre: observació entre iguals, eines concretes d'avaluació formativa, treball cooperatiu,... I cada cop que es necessita un cop de mà en algun cas en concret, qualsevol mestre (formi part de la xarxa o no) sap que ens ho pot demanar.	Positius, moltíssims, és el millor que ens ha pogut passar com a centre: formar-ne part. Ens ha donat eines per anar fent petits canvis, que a la llarga s'han convertit en grans canvis. Sense pressa, sense obligacions, partint de la reflexió que ens convida alhora a seguir transformant poc a poc la nostra tasca educativa de centre.
Xarxa de Competències Bàsiques	E9C6XCB	Primària	Tot va lligat. Penso que la meva actuació docent a l'aula ha canviat molt, i de retruc ha fet que millori l'aprenentatge de l'alumnat. Una cosa sense les altres no s'entén.	Potser ensenyant i compartint les activitats que hem pensat, juntament amb la meva companya de cicle. Compartint, sempre compartint.	Un aspecte positiu és que estàs en constant actualització, un canvi et porta a l'altre. Dificultats no n'he trobat cap, la xarxa proposa i tu agafes allò que vols.
Xarxa de Competències Bàsiques	E10C6XCB	ESO	Crec que en totes. L'escola se n'ha beneficiat; tothom ens valora el procés de canvi engegat. A nivell professional, tant com a membre coordinador, com a membre de l'equip directiu i també com a director del centre. No puc oblidar tot el que m'ha aportat en quant al meu treball a l'aula i espero que el fet d'haver fet protagonista a l'alumnat en el seu procés d'aprenentatge i cada cop més haver passat el poder de l'avaluació a ell (encara hem de seguir en aquest darrer punt) també ha estat important	Crec que és clau que els membres del cicle que sí que hi són ajudin a implicar als que no hi són i puguin buscar sinergies de col·laboració en diferents projectes a partir del que han après. També realitzem dinàmiques on l'equip impulsor convida a la resta del claustre. No oblidem que els projectes d'escola (aturem l'escola una setmana per fer un projecte tots plegats) es nodreix de diferents directrius que marca la Xarxa (forma d'avaluar, treball cooperatiu, formular la pregunta del projecte...)	Tot el que ens aporta a nivell pedagògic (projectes, formular objectius, avaluació de docents entre iguals, eines d'avaluació formativa, tècniques i eines cooperatives...) és impagable. Les estones de reflexió, de compartir entre mestres de diferents etapes on ens expressem els dubtes, les pors, on acceptem que una cosa no ens surt i no passa res són molt potents. Costa trobar hores per reunir-nos. I estones més llargues ja que les reunions les fem al migdia

RECULL XCB			> A nivell professional, canvi a l'actuació de l'aula. (4 de 6) > Millorar l'aprenentatge de l'alumnat (4 de 6) > Canvis en l'organització (2 de 6) No puc separar la meva part professional de la meva tasca docent del dia a dia i, si fem canvis a l'aula, també afecten a l'organització. I, en definitiva, tot és per la millora de l'aprenentatge de l'alumne.	> Reunió setmanal de programació on surten temes de la xarxa també > Des del nivell > Proposta al claustre cada any: observació entre iguals, eines d'avaluació formativa, aprenentatge cooperatiu... > Predisposició a que els mestre que siguin de la xarxa o no preguntin > Ensenyant i compartint les activitats que hem pensat amb la resta de companys/es " és clau que els membres del cicle que sí que hi són ajudin a implicar als que no hi són i puguin buscar sinergies de col·laboració en diferents projectes a partir del que han après"	POSITIU Actualització de metodologies (3 de 6) Enriquiment (1 de 6) Espais de diàleg i reflexió al centre (2 de 6) DIFICULTATS Implicació del claustre (2 de 6) Complicació dur a terme un canvi tant profund amb un claustre tant complicat i canviant (2 de 6) " és el millor que ens ha pogut passar com a centre: formar-ne part"
------------	--	--	--	--	---

Xarxa Khelidon	E11C7XKH	Infantil	A nivell d'actuació docent.	La nostra comissió d'Aprenentatge Cooperatiu està formada per un representant de cada cicle, alguns dels quals són membres actius implicats a la Xarxa.. Aquests representants són els encarregats de fer d'enllaç amb el seu cicle. Aquesta organització ajuda a poder implicar tothom encara que no estiguin a la Xarxa.	Els aspectes positius són els propis del treball en Xarxa i que ja he especificat al punt 1 del qüestionari. Les dificultats són aconseguir ampliar el grup impulsor dels projectes interessants a l'escola tot i que al nostre centre la implicació és alta. Però ens trobem que cada vegada se'ns obren més fronts per demandes concretes del Departament (cohesió lingüística, convivència, estratègia digital, etc.) i els recursos humans i la disponibilitat del temps són limitats: som els mateixos i cal que fem més. Tot i ser tot plegat necessari i interessant, si no disposem de més temps i de més recursos humans, la sobrecàrrega que suposa tot plegat, fa que aquests projectes no siguin tan profitosos com ens agradaria.
Xarxa Khelidon	E12C7XKH	Infantil	Ajuda en tots els sentits, a nivell professional penses més global i a nivell d'escola t'ajuda a ser més oberta i a reflexionar sobre la pràctica.	Fent traspàs d'informació a través de coordinació i demanant que realitzin activitats que s'han acordat. Animem a participar en jornades i a presentar les bones pràctiques per donar valor a la feina que estem fent.	Positius: Creixement personal i professional, conèixer altres persones, escoles, maneres de fer i reflexionar sobre el què ens agrada. Negatius: Requereix de moltes més hores de dedicació i són en divendres a la tarda :)
Xarxa Khelidon	E13C7XKH	Primària	Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i quedar en segon terme la individualitat.	El compartim a través de la coordinació dels diferents cicles perquè arribi a tothom i demanem que participin en les jornades i comparteixin les diferents pràctiques de l'aula, amb la resta del claustre.	Aspectes positius, un creixement professional i personal i, conèixer altres persones, socialitzar-nos i conèixer altres realitats, compartir inquietuds i dubtes. Negatius; Molta dedicació , esforç per poder arribar a tothom , i les reunions al divendres,

					final de setmana, estem esgotades.
Xarxa Khelidon	E14C8XKH	Infantil	En tots els nivells	Demostrar la importància i la significació de la metodologia cooperativa i dels objectius i fins de la XCB	De manera positiva, la Xarxa Khelidon permet arribar a les necessitats educatives de l'alumnat mitjançant activitats i mètodes significatius. A la vegada, la XCB permet un treball més individualitzat i significatiu. Com a dificultat, podria dir, que ambdues, requereixen un treball i la formació constant per part del docent. Tot i que, personalment, no ho considero una dificultat sinó una necessitat per millorar la meua tasca diària.
Xarxa Khelidon	E15C8XKH	Infantil	Aprinc molt a nivell personal i professional i també a l'hora de fer les classes.	De moment no s'ha establert a nivell de centre el traspàs a la resta de companys que no participen a la Xarxa Khelidon.	Estic aprenent moltíssim a la xarxa. Si he de dir alguna dificultat, seria que tot és online, tot i que ja m'hi he acostumat.
RECULL KHELIDON			> En tots els sentits (5 de 5) > A nivell professional i actuació docent (2 de 3) Em serveix a nivell d'organització i de creixement professional i personal et fa ser més col·laborativa i participativa amb els altres, i queda en segon terme la individualitat.	> Demostrar la importància i significació de la metodologia > Comissió AC representada per un de cada cicle, membres actius de la Xarxa (1 de 5) > Traspàs d'informació a través de coordinació de cicle (3 de 5) > Animar a la participació de Jornades i Símposiums presentant experiències de BP (3 de 5) > No hi ha traspàs d'informació a docents que no participen a la xarxa (1 de 5)	POSITIUS > Conèixer altres centre i realitats (2 de 5) > Tots els aspectes del treball en xarxa > Creixement personal i professional (3 de 5) DIFICULTATS > No es disposa de prou temps ni recursos humans per poder fer el traspàs i implicar a tot el centre (2 de 5) > Les trobes divendres a la tarda són esgotadores (2 de 5)

					> Fer-ho on-line (1 de 5)
--	--	--	--	--	---------------------------

Taula 3.2 Entrevista a les coordinacions de les tres xarxes

		7. Què s'extreu per al teu centre? Per a la teva aula?	8. Aspectes positius i dificultats de la xarxa?
Xarxa	Entrevista	Enq <P.7	Enq <P.8
XEPC	COORDEPC	> En el fons tot es reverteix a l'aula, en un primer moment ens va servir per compartir vocabulari i parlar amb un llenguatge comú i després ens ha donat estructura de centre, canvis organitzatius. L'estructura d'aula amb l'Aprenentatge Cooperatiu ha canviat totalment.	POSITIUS > Compartir entre iguals és molt ric > Enfortit l'AC i la institució NEGATIUS > Preocupació per l'estabilitat dels equips a les xarxes.

XCB	COORDXBC	> El professorat diu que els hi dona un espai de reflexió docent que els permet conèixer també molts talents de companys que no coneixen, situacions horitzontals, i estructures de col·laboració basades en la confiança. > La xarxa empeny a posar en pràctica alguna cosa a l'aula i cal que recullis evidències.	POSITIUS > ambient inclusiu, molt acollidor. > La xarxa estava pensada perquè els centres estiguessin uns cursos i prou. Però estem veient que els centres, volen continuar perquè els hi funciona per generar canvi. NEGATIUS Cada centre té les seves particularitats i la xarxa no pot resoldre tots els temes. Canviar cultures docents molt arrelades és molt complicat. Els coordinadors/es els trien el centres, per tant, cadascú té el seu estil de lideratge pedagògic que poden provocar el canvi, o no.
XKH	COORDXKH	> El fet de compartir la teva experiència, ajuda molt. És la part emocional imprescindible per un docent de sentir-te segur i reconfortat. > El fet de compartir la teva experiència, fa que reflexionis sobre la pròpia pràctica docent. > La xarxa ajuda a sistematitzar i aprofundir la implementació del programa CA/AC des de les dues vessants: la reflexió sobre la pràctica, i la pràctica reflexiva, per tant, genera canvi a l'aula.	POSITIUS: > Trobar-se amb persones de diferents realitats i de diferents centres perquè això ens fa créixer i reflexionar. Ens fa millorar la implementació del programa i tots aquests espais de reflexió són necessaris, jo diria que imprescindibles. DIFICULTATS: > El temps. Els centres implicats els costa trobar persones que s'impliquin i participin a la xarxa. Les persones que participen als grups de treball, Simposi i Jornades estan molt contents i satisfets de la feina feta, però després, costa molt de trobar-se. > A les escoles, hi ha persones molt interessades en el canvi de metodologies a l'aula, però n'hi ha d'altres que no.

Taula 3.3 Grups de discussió

A continuació hi ha la síntesi extreta dels 2 grups de discussió i de les 4 entrevistes individuals per manca de coincidència en el temps entre el professorat membre de les xarxes.

			7. Què s'extreu per al teu centre? Per a la teva aula?	8. Aspectes positius i dificultats de la xarxa?
Xarxa	Grups de discussió	Escola	Qüestionari <P.7	Qüestionari <P.8
XEPC	GDEPC1	Escola Pia Calella	> Seguretat, il·lusió, ganes de treballar. Documentar tot el que es fa en relació amb l'Aprenentatge Cooperatiu. > Sense estructura, sense xarxa, l'aprenentatge cooperatiu es faria d'una manera molt diferent.	DIFICULTATS > L'heterogeneïtat és bona però hem de vetllar perquè s'acabi la trobada i tots els centres hagin tingut la sensació que aquella trobada els hi ha estat útil.
XEPC	GDEPC2	Escola Pia Granollers	> Els que participem a la xarxa aportem al centre, però estaria bé que poguéssim implicar a altres profes de l'escola. > Participar a les Jornades o Simposis aniria bé per sumar gent. > Si aquesta xarxa fos més freqüent i més sovintejat, donaria més bon resultat.	DIFICULTATS: > hi ha d'haver representació de totes les escoles
XEPC	GDEPC3 i 4	Escola Pia Vilanova	> Diferents experiències, maneres de fer noves... Ajuda a escollir els objectius del Pla de Millora anuals.	DIFICULTATS > trobar moments i espais POSTITUS > aprofitar l'online > totes

XCB	GDxcb1	IES Satorras	> Ens costa molt, som un institut molt gran, però l'equip directiu té ganes i ho fem a través dels projectes.	POSITIUS: > Flexibilitat per part de tots els formadors de la xarxa, i lo predisposats i amables que són DIFICULTATS: > Això de fer-ho telemàtic i anar tant escopetejat, no ajuda.
XCB	GDxcb2	Serra i Hünter	> Molt, a la nostra escola hem fet projectes estructurats que no ho eren, hem après a avaluar-los. Hem après a repensar l'avaluació de l'alumnat i hem après a compartir i a estimar-nos. A aprendre de l'error.	POSITIUS: > La valoració de l'error. DIFICULTATS: > Els anys que les tasques són més tancades és molt complicat realitzar-les.
XCB	GDxcb3	Vedruna Gràcia	> Molts canvis, el que més ens agrada és que aquests canvis es fan de manera tranquil·la i natural. No hi ha un avaluació qualificadora, el que es busca és la reflexió entre el professorat. No hi ha res bé i malament... Vas introduint sense adonar-te.	DIFICULTATS > Ni una, al contrari, t'ho posen tan fàcil que ara no sabríem què fer sense estar a la Xarxa. POSITIUS > Aprenem els uns als altres. > Perds la por per arriscar-te a fer coses.
XKH	GDxKH1	IES Miquel Biada	> Per al meu centre participar a Khelidon ha estat fonamental perquè el cooperatiu anés endavant. Adquireixes un compromís, el fet d'anar a les reunions de la Khelidon et fa estar actiu. Et fa preparar materials, presentar l'experiència a altres escoles. Et dona moral i et fa mantenir viu el projecte a l'escola.	DIFICULTATS > Presència a les reunions, estem cansants, són els divendres a la tarda. > A vegades ens encallem amb discussions que no caldrien. > Quan hi ha canvis a equips directius i no es fa un bon traspàs de la Xarxa. POSITIUS > Molts. > Compartir > La xarxa ajuda a resoldre dificultats

XKH	GDXKH2	Germans Corbella	> A l'aula experiències concretes que no se t'havien acudit.	DIFICULTATS > Trobar la manera de no sobrecarregar a les persones que participen. > Trobar la manera que el que es cou a la xarxa, arribi a tot el claustre. > Les trobades són els divendres a la tarda i és complicat, pel que fa l'hora i el dia i la dinàmica de tantes escoles juntes. POSITIUS > Quan enmig del debat hi ha experts que et poden donar la seva mirada.
XKH	GDXKH3	Escola La Font	> Representa que per sort o per desgràcia som poquets la nostra representació a la Xarxa. Perquè la gent no acostuma a participar a nivell voluntari. Ens és molt difícil vincular al claustre. El que fem com a escola sempre millorem a nivell d'aprenentatge cooperatiu com a escola elaborant els objectius del Pla de Millora conjuntament. La Xarxa Khelidon com és voluntaria, no hi podem fer més.	DIFICULTATS > La participació, ja que és voluntaria. Som unes 4 o 5 persones vinculades i a les Jornades de juliol que la gent desitja marxar de vacances, aconseguim ser unes 5 o 6 persones. > El canvi de professorat continu, l'interinatge. POSITIUS > Tots els que podem trobar. Ens fa millorar com a centre, replantejar-nos el treball cooperatiu. Millora per als alumnes definitivament. I si tot això millora els nostres processos d'inclusió i de millora. > Cal que facis feina i no hi ha recompensa a nivell de certificat, per exemple.